

ZrNjE

iz Cerkevňaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ŠTEVILKA 68, 21. OKTOBER 2021

V Zrnju smo iz pomladi preko poletja skočili v jesen. Še pred kratkim smo sejali in negovali posevek, pa ga že obiramo. Tudi tistega v dobro občanov. Vseposod nas je ovirala pandemija, a sadov, tudi zelo pomembnih, je kar precej.

IZ VSEBINE

V ospredju zajezitev epidemije in skrb za razvoj	2
Proslavili 23. občinski praznik in 30-letnico osamosvojitve	5
Iz dela organov Občine Cerkevňak	8
Naložbe v Občini Cerkevňak v letu 2021	9
Šola zasijala v novi preobleki	12
Poslovno-obrtna cona polno zasadena	13
Projekti za razvoj	18
Iz organizacij, združenj, društev in klubov	26
Med našimi ljudmi	34
Humoreska in humor	38

SKUPAJ PROTI KORONI

PRETIRANA PREVIDNOST NIČ NE BOLI, PREMAJHNA PA LAHKO ZELO ŠKODI

V Sloveniji nam pri obvladovanju in preprečevanju širjenja bolezni covid-19 ne gre najbolje. Na epidemiološkem zemljevidu Evropskega centra za obvladovanje in preprečevanje bolezni, je bila konec septembra Slovenija edina obarvana temno rdeče, na začetku drugega tedna v oktobru pa so se ji v tem skrb vzbujajočem položaju pridružile še Estonija, Latvija in Litva.

Od začetka epidemije marca lani do 7. oktobra letos se je v Sloveniji z novim koronavirusom okužilo več kot 300 tisoč prebivalcev in prebivalcev, za posledicami covida pa jih je umrlo 4.899, od tega v Podravski regiji 962. Medtem ko so v številnih razvitih državah širjenje covida-19 že dodobra uspeli zajezičiti, zlasti zahvaljujoč visoki precepljenosti prebivalstva, se pri nas še naprej širi. In to je pred mrzlimi jesenskimi in zimskimi dnevi, ko so pogoji za širjenje virusov še bolj ugodni kot sicer, še posebej za skrbiljujoče.

Mnogi se danes sprašujejo, zakaj nam v Sloveniji doslej ni uspelo zajezičiti širjenja novega koronavirusa vsaj v takšni meri, kot jim je uspelo v drugih razvitih državah v Evropi. Eni pripisujejo krivdo slabemu informiranju, drugi premajhnemu zaupanju v vlado in njenemu prehitremu spreminjanju ukrepov, tretji širjenju nestrokovnih informacij po družabnih omrežjih, četrti zopet krivijo ljudi vse počez, češ da smo bili pri nošenju mask, upoštevanju distance in umivanju rok premalo disciplinirani in preveč šlampasti ter brezbrizni. Nekateri mediji so začeli kazati s prstom celo na občine, kar je absurdno, saj so te okrepile svojo dejavnost na področju zdravstvene preventive, pri sprejemanju ukrepov za zajezičitev širjenja bolezni pa sploh niso imele nobene besede.

Kazanje s prstom eden na drugega in iskanje krivcev pa ta hip nič ne pomaga - razprave in analize v zvezi s tem bodo verjetno trajale še dolgo. Zdaj je najbolj pomembno, da se vsak pri sebi in vsi skupaj zavemo, da epidemija covida-19 pri nas še ni mimo, temveč da lahko izbruhne v še hujših razsežnostih, če ne bo vsakdo za zajezičitev njenega širjenja storil vsega, kar je v njegovi moči. Če širjenja bolezni ne bomo uspeli zajezičiti, se bo število obolelih in umrlih še povečalo, pritisk obolelih s hujšimi oblikami covida-19 na bolnišnice se bo še povečal, zdravstvene ambulate in bolnišnice bodo za necovidne bolnike še težje dostopne in čakalne vrste se bodo še povečale, gospodarske aktivnosti pa bodo ovirane, kar bomo prej kot slej vsi občutili tudi v svojih žepih, država pa v enormni zadolženosti. Trenutno kljub epidemiji v Sloveniji v

glavnem še živimo bolj ali manj normalno, moramo pa vedeti, da živimo s pomočjo "pufov" oziroma "na kredo".

Slovenci in vse državljanke in državljani smo že velikokrat dokazali, da znamo v težkih časih stopiti skupaj. Za vse nas in za Slovenijo v celoti je težek čas tudi sedanja epidemija, ki je ne more premagati nihče sam, temveč jo lahko zajezičimo samo skupaj, tako kot tudi trtne uši ni mogoče uničiti samo v enem vinogradu. Zato je nujno, da vsi skupaj in vsak posebej storimo vse, da širjenje novega koronavirusa ustavimo - s cepljenjem, komur to ne povzroča zdravstvenih ali psiholoških težav, z ohranjanjem distance, z umivanjem rok, z nošenjem mask in na druge načine, ki jih priporočajo strokovnjaki Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Trenutno smo v Sloveniji v takšni situaciji, da je bolje biti preveč kot premalo previden, saj pretirana previdnost nič ne boli in nikomur ne škodi, premajhna pa lahko privede do še hujše epidemije in do ohromitve zdravstvenega sistema, od uspešnosti delovanja katerega je v Sloveniji odvisno normalno življenje okoli 100.000 kronično in težje bolnih državljanek in državljanov, ki potrebujejo redno zdravstveno oskrbo.

Tomaž Kšela

Tako so Cerkevnačani v torek, 14. 9. 2021, ob 18. uri čakali na cepljenje v mobilni enoti Zdravstvenega doma Lenart pred Domom kulture v Cerkevniku ... Foto: E. P.

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE CERKVENJAK MARJANOM ŽMAVCEM

V OSPREDJU ZAJEZITEV EPIDEMIJE IN SKRB ZA RAZVOJ

Novega koronavirusa, ki se je začel po svetu in pri nas širiti konec leta 2019 in na začetku leta 2020, kljub iznajdbi cepiva proti njemu in številnim ukrepom za zajezičitev njegovega širjenja človeštvu še vedno ni uspelo ugnati, tako kot je v preteklosti ugnalo povzročitelje črnih koz, stekline, otroške paralize, tetanusa in številnih drugih nevarnih nalezljivih bolezni. Tako je letos jeseni vso Evropo zajel že četrti val epidemije bolezni covid-19, kar močno vpliva na način vsakodnevnega življenja vsakega izmed nas. O tem, kako letos jeseni poteka življenje na območju občine Cerkevnik in kako občina v teh zahtevnih razmerah uresničuje svoje naloge ter skrbi za ra-

zvoj, saj se življenje kljub epidemiji nalezljive bolezni pač ne more in ne sme ustaviti, smo se pogovarjali z županom Občine Cerkevnik Marjanom Žmavcem. Povprašali smo ga tudi o načrtih občine za naslednje leto, ki bo za okrevanje gospodarstva in družbe po epidemiji covida-19 še kako pomembno.

Gospod župan, letošnje leto nam bo po tem, da nam v vsej Evropi in tudi v Sloveniji širjenja novega koronavirusa ni uspelo zajezičiti in da se nam zato ni uspelo rešiti nepriljubljenih ukrepov, ostalo v slabem spominu. V kakšnem spominu pa nam bo

Marjan Žmavc: Čuvajmo zdravje sebe in drugih ter skrbimo za razvoj.

ostalo po letini v kmetijstvu, ki na takšnem ali drugačen način tudi močno vpliva na življenje velike večine prebivalcev v Občini Cerkljenjak.

Žal tudi pridelki v kmetijski proizvodnji letos niso tako obilni, vsaj ne pri večini tistih, ki se v večjem ali manjšem obsegu ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. Zlasti sadovnjake in delno tudi vinograde je spomladi prizadela pozeba, saj so nekaj noči zapored temperature padle celo do minus osem stopinj Celzija. Poljščine in vrtnine pa je pozno spomladi in poleti prizadela suša. Na nekaterih območjih v občini je poleti klestila tudi toča, ki je še dodatno zmanjšala pridelke. Zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki so očitno tudi posledica podnebnih sprememb v svetu, je bil pridelek pšenice letos nekoliko nižji kot prejšnja leta. Prav tako je bil ponekod, odvisno od strukture tal, pridelek koruze in krompirja nižji. Tudi v vinogradih je bilo manj pridelka, vendar pa je bil kakovosten, zato lahko pričakujemo, da bo vinski letnik 2021 zelo dober.

Ali to pomeni, da se bomo lahko precej slabe letine 2021 spominjali vsaj ob dobri kapljici?

Da, tako nekako. Ob tem pa bomo upali, da bo leta 2022 vreme bolj naklonjeno primarni proizvodnji v kmetijstvu. Kakovostnega pridelka v vinogradih pa so še posebej veseli naši vinogradniki in vinarji, ki jim je v sodih ostalo še lansko vino, ker ga zaradi epidemije niso uspeli prodati, saj se je potrošnja vina zmanjšala.

Kako pa je sicer čez poletje in na začetku jeseni teklo in še vedno teče življenje v Občini Cerkljenjak, pač glede na vse omejitve in ukrepe Nacionalnega inštituta za javno zdravje in vlade?

Šola dela normalno, seveda ob upoštevanju vseh ukrepov. Tu in tam sicer mora kakšen razred v karanteno, sicer pa pouk poteka po programu, kar je zelo pomembno, saj mladi ne hodijo v šolo samo za to, da pridobijo znanje, temveč tudi zato, da se ustrezno socializirajo in vključijo v družbo vrstnikov ter v družbo v celoti.

Čez poletje je občina tudi energetske prenovila šolo in jo polepšala, ali ne?

Tako je. Projekt energetske preнове šole je bil, razen nekaterih zemeljskih del pri urejanju okolice, končan do konca avgusta, tako da na začetek pouka ni vplival. Učenke in učenci ter njihovi pedagogi in drugi zaposleni so se jeseni vrnili v energetske prenovljeno šolo, v kateri imajo zelo dobre pogoje za delo in učenje.

Kako je potekala in poteka gospodarska dejavnost na območju občine?

Pogoji, pod katerimi se izvajajo storitve in proizvodne dejavnosti, so se v zadnjem času zaostri. Brez potrdil PCT (preboleli, celjeni, testirani) ljudje ne morejo na pošto, k frizerju, v tehnične trgovine, v gostinske in druge lokale. Verjetno bo to vplivalo na zmanjšanje prometa. Zaostreni so tudi pogoji v industriji in drugih dejavnostih. Vse to se bo odrazilo v prihodkih podjetij, iz

katerih se napaja tudi državni proračun, ki zagotavlja sredstva za šolstvo, zdravstvo, kulturo in druge dejavnosti, ne nazadnje pa tudi za povprečnine.

Opažamo, da omejitve v naši občini vplivajo tudi na delovanje društev in organizacij ter nasploh na organiziranje večjih javnih prireditev. Tako denimo letos ne bo našega festivala narodno zabavne glasbe.

Novi koronavirus vpliva tudi na športne aktivnosti. Mladi od 12 oziroma 15 leta starosti morajo imeti potrdila PCT, če želijo sodelovati na športnih aktivnostih. Ligaška tekmovanja, v katera so vključene ekipe iz naše občine, potekajo ob tem pogoju brez problemov, saj se mladi pred tekmami redno testirajo.

Čeprav smo se nekako že navadili živeti z novim koronavirusom, pa življenje na območju naše občine in celotne države še zdaleč ne poteka normalno. Normalno bo ponovno steklo šele, ko bomo širjenje virusa preprečili, to pa bo mogoče šele, ko bo zadostno število ljudi cepljenih. Zato je prav, da spoštujemo priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje in ukrepe vlade in da se tisti, ki nimajo zdravstvenih zadržkov oziroma ki niso preboleli covida, cepijo. S tem ščitimo sebe, svoje najbližje in vse druge, predvsem pa ščitimo naš zdravstveni sistem. Če bi zaradi prevelikega števila covidnih bolnikov kolapsiral, bi bila to katastrofa za desetstisoče ljudi, ki potrebujejo redno zdravniško pomoč in ki brez delujočega zdravstvenega sistema ne morejo shajati (kronični bolniki, oboleni za težkimi boleznimi, ponesrečenci itd.)

Koliko občanov in občanov Občine Cerkljenjak pa se je doslej okužilo z novim koronavirusom?

Od začetka epidemije lani spomladi do letošnjega občinskega praznika v juniju se je v naši občini z novim koronavirusom okužilo 250 občanov in občanov, od občinskega praznika do zadnje tretjine septembra pa še 35 - skupno torej 285. Od 2171 prebivalcev naše občine se je doslej okužilo 13,1 odstotka prebivalcev, kar je manj od republiškega povprečja (v Sloveniji se je doslej okužilo 13,6 odstotka prebivalcev - op. avt.). V zadnjem času pa se je povečalo število Cerkljenjčank in Cerkljenjčank, ki so se cepili. Konec septembra je bilo cepljenih s prvo dozo cepiva preko 42 odstotkov prebivalcev, njihovo število pa se iz tedna v teden povečuje. V središče Cerkljenjaka v zadnjem času redno v določenih časovnih intervalih prihaja cepilna ekipa iz Zdravstvenega doma Lenart, vrsta pred reševalnim vozilom, v katerem cepijo občanke in občane, pa se podaljšuje. Kar precej občanov in občanov iz naše občine pa dela v sosednji Avstriji. Nekateri pravijo, da so jih cepili v Avstriji, tukaj pa tega še niso registrirali.

Ali ima občina na področju sprejemanja ukrepov za zaježitev širjenja novega koronavirusa kakšne posebne pristojnosti? Lahko sprejema kakšne ukrepe, ki bi bili zavezujoči za občanke in občane?

Na lokalni ravni vseskozi pozivamo občanke in občane, naj spoštujejo priporočila in ukrepe, sprejete na državni ravni, poleg tega pa delamo na preventivi in na blaženju posledic, ki jih je epidemija prinesla nekaterim ranljivim skupinam prebivalstva. V ta namen smo na začetku epidemije aktivirali Civilno zaščito, okrepljeno pa delujeta tudi Rdeči križ in Karitas. Občina je v okviru svojih pristojnosti naredila veliko, da bi zaježila širitev virusa (gostinske in druge lokale smo zaprli že pred sprejemom odloka na državni ravni; občina in društva ter organizacije so oklestili programe prireditev, na katerih se običajno zbere večje število ljudi; okreplili smo preventivno delovanje z informiranjem občanov in občanov preko občinskega glasila Zrnje itd.), že na začetku epidemije pa je občina ponudila tudi pomoč prizadetim (dostava hrane, varstvo otrok itd.). V primeru obolenosti pa je veliko tudi sosedske pomoči in solidarnosti med ljudmi, ki je za odnose med ljudmi v naših krajih že tako in tako značilna.

Kljub težavam, ki jih povzroča epidemija, občina naprej uresničuje svoj program. Na slavnostni razširjeni seji občinskega sveta ob občinskem prazniku ste poudarili, da je občini lani in v prvi polovici letošnjega leta uspelo uresničiti zastavljene naloge.

Vam je uspelo uresničiti tudi investicije, ki so bile predvidene za poletne mesece?

Da, uspelo nam je. Že sredi maja so stekla dela pri energetski sanaciji poslopja osnovne šole v Cerkvenjaku. Dela so bila uspešno zaključena do začetka šolskega leta. V okviru energetske sanacije smo zamenjali staro stavbno pohištvo, naredili novo termoizolacijsko fasado, uredili podstrešje ter ga izolirali in pripravili za ureditev nove šolske in krajevne knjižnice ter za ureditev kabinetov za glasbeno šolo. Uredili smo tudi okolico šolskega poslopja in zamenjali tlakovce. Vrednost celotne investicije znaša okoli 500 tisoč evrov. 49 odstotkov teh sredstev je občini uspelo pridobiti iz Ministrstva za infrastrukturo. Dejansko gre za evropska kohezijska sredstva.

Ob tej priložnosti smo delno prenovili še šolsko telovadnico. Ta prenova ni bila izvedena v okviru energetske sanacije osnovnošolskega poslopja, temveč kot samostojen projekt, za katerega je občina namenila 20 tisoč evrov.

Dela je izvedlo podjetje Lesnina MG iz Ljubljane skupaj s svojimi kooperanti. Omenjeno podjetje je kljub zahtevnim pogojem in vročemu poletju dela izvedlo v relativno kratkem času in do začetka šolskega leta, tako da je lahko pouk v osnovni šoli jeseni stekel normalno.

Sicer pa je bila energetska prenova poslopja osnovne šole nujna. Sedaj je poslopje osnove šole, ki je bilo večkrat dozidano, dobilo enovito podobo, na kar smo lahko vsi ponosni. Tudi pogoji za delo učencev in profesorjev ter drugih zaposlenih so sedaj boljši.

Koliko učencev pa trenutno obiskuje Osnovno šolo Cerkvenjak - Vitomarci?

Osnovno šolo obiskuje 217 učenec in učencev, otroški vrtec pa 110 otrok. Številke kažejo, da se demografske razmere v občini izboljšujejo.

Je občini uspelo prenoviti tudi cestne odseke, kakor ste načrtovali?

Čez poletje nam je uspelo modernizirati vseh pet načrtovanih cestnih odsekov. Gre za modernizacijo cestnega odseka v Andrenjih Živko - Plohl, cestnega odseka v Čagoni - Nedeljko, cestnega odseka v Stanetincih - Domanjko - Bratkovič, cestnega odseka v Cogetincih Ivanjski Vrh Čeh - Toplak in za modernizacijo cestnega odseka ter izgradnjo pločnika in javne razsvetljave do Športno rekreativnega centra v Kadrencih. Za modernizacijo vseh teh cestnih odsekov v skupni dolžini okrog 1,5 km je občina namenila okoli 180 tisoč evrov. Poleg tega pa je in še bo občina letos za vzdrževanje občinskih cest in javnih poti namenila še okoli 145 tisoč evrov.

Kaj vse sodi med vzdrževalna dela?

Gre za gramoziranje, zimsko službo, košnjo trave na obcestnem pasu (dvakrat letno), urejanje bankin, krpanje asfalta, odstranjevanje rastlin, ki silijo na cestišče in še nekatera opravila. Precej omenjenih del opravi naš občinski režijski obrat, ki smo ga za to ustrezno opremili s poltovornim vozilom in večjim traktorjem z ustreznimi priključki. Nekatera vzdrževalna dela pa občinski režijski obrat izvaja skupaj s cestnim podjetjem Pomgrad. Gre za čiščenje obcestnih jarkov, za postavljanje obcestnih ograj, za sanacijo potokov in podobno.

Seveda pa je dobrodošlo, da občani tudi sami kaj postorimo za vzdrževanje obcestnih pasov ter s tem pripomoremo k večji varnosti prometa. Kadar ni covida pa je lepo, da se v svojih naseljih udeležimo rabote in s tem prispevamo k njihovi lepši urejenosti in k lepšemu videzu občine v celoti.

Kakšen pa je nasploh odnos občanov in občanov do okolja? Divjih odlagališč odpadkov, ki jih je bilo včasih kar precej, danes skoraj ni več opaziti.

To je pohvalno. Stanje na tem področju se je zelo izboljšalo, kar kaže, da se je izboljšal odnos prebivalcev do svojega naravnega okolja. Različna društva in organizacije organizirajo celo akcije za pobiranje pločevink in plastike, za urejanje okolja in podobno. K boljšemu stanju na tem področju pa prispeva tudi urejen

odvoz gospodinskih in komunalnih odpadkov ter kosovni odvoz na poziv.

Kako pa je z drugo fazo investicije v Vitalin park?

Občina pripravlja projekte za drugo fazo. V okviru prve faze smo zgradili balinišče z objektom, v okviru druge faze pa bomo zgradili fitnes na prostem, igrišče za odbojko na mivki, pumptrack oziroma kolopark, igrišče za ulično košarko in igrala za otroke. Skratka, v Vitalin parku bodo imeli otroci možnost razvijati svoje motorične sposobnosti, odrasli in starejši pa jih ohranjati.

Spoznanja nevrologov, psihologov in pedagogov kažejo, da je razvijanje motoričnih sposobnosti pri otrocih izjemno pomembno za njihov pravilni telesni razvoj iz za razvijanje njihove inteligence. Imate pri načrtovanju Vitalin parka pred očmi tudi to?

Seveda, zlasti to. To je osnovni namen Vitalin parka, da pripeva k zdravemu razvoju otrok in mladostnikov ter k zdravemu načinu življenja in ohranjanju motoričnih sposobnosti vseh generacij. Pri tem izhajamo iz znanstvenih in izkustvenih spoznanj, kaj je za razvoj mladih najboljše. Z Vitalin parkom pa bomo mlade odtegnili tudi od pretirane uporabe računalnikov in mobilnih telefonov. V razvitih državah njihovo uporabo mladim že omejujejo.

Načrtuje občina še kakšno investicijo?

Odкупiti nameravamo zemljišče s hišo v središču Cerkvenjaka, ki je v lasti Zdenke Bradač in Milana Dokla.

Kakšne načrte imate s tem zemljiščem?

Najprej bomo na njem še to jesen uredili avtobusno postajo za otroke. Zgradili bomo nadstrešnico, da se bodo imeli otroci in drugi potniki kam umakniti, kadar bo deževalo.

Spomladi pa nameravamo na tem zemljišču v središču mesta urediti blizu 30 parkirišč, kasneje pa tudi lokalno tržnico, na kateri bodo pridelovalci hrane lahko prodajali svoje proizvode. S tem projektom se nameravamo prijaviti na razpis za sredstva LAS Ovtar.

Kakšne načrte ima občina s hišo?

Hišo bomo odstranili, ker je v slabem stanju. Sicer pa je to investicija, ki bo prispevala k povečanju javnih površin v središču Cerkvenjaka, ki jih potrebujemo tudi za širitev vrtca.

Kakšne načrte imate na občini za naslednje leto?

Te razprave so še pred nami. Trenutno pripravljamo proračun za naslednje leto. Letos bomo uvedli novost, saj nameravamo sprejeti tako imenovani participativni občinski proračun. To pomeni, da bomo del sredstev namenili za investicije za izboljšanje življenja občanov in občanov bodisi v naseljih bodisi v volilnih enotah. Odločitev o tem še moramo sprejeti. O porabi teh sredstev bodo prebivalci v naseljih oziroma volilni enoti odločali sami. Za začetek bomo za investicije za vsa naselja oziroma volilne enote skupaj namenili okoli 20 tisoč evrov. Prebivalci sami se bodo odločili, katera investicija jim bo najbolj izboljšala kakovost življenja. Morda bodo v enem naselju ali volilni enoti z denarjem, ki jim bo na razpolago, zgradili otroška igrala, v drugem klopco, v tretjem solarno luč, v četrtem pa zopet kaj drugega. Če se bo zadeva obnesla, lahko v naslednjih letih občina omenjena sredstva poveča.

So predvidene tudi kakšne investicije v poslovno obrtno cono v Brengovi?

Poslovno obrtna cona v Brengovi je polna - to pomeni, da so prodana vsa zemljišča. Sedaj je od podjetnikov, ki tam poslujejo, odvisno, koliko delavk in delavcev bodo zaposlili in kako bodo širili svojo dejavnost. Vsekakor pa se že danes kaže potreba po razširitvi te cone, zato na občini o tem že razmišljamo.

Imate morda v teh nehvaležnih časih, ko epidemija covida-19 še kar traja in traja, za konec še kakšno sporočilo za občanke in občane?

Bodimo odgovorni in sledimo priporočilom strokovnjakov iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje, da bomo širjenje novega koronavirusa čim prej zaustavili. Čuvajmo svoje zdravje in zdravje vseh drugih. Ostanite zdravi!

Tomaž Kšela

23. PRAZNIK OBČINE IN 30-LETNICA OSAMOSVOJITVE DRŽAVE

PROSLAVILI ŽE 23. OBČINSKI PRAZNIK IN 30-LETNICO OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE

Kljub epidemiji covid-19 so v Občini Cerkevnik ob strogem upoštevanju priporočil Nacionalnega zavoda za javno zdravje in vladnih uredb v času od 4. do 27. junija s številnimi kulturnimi, športnimi in družabnimi prireditvami proslavili že 23. občinski praznik ter 30-letnico osamosvojitve Slovenije. Zaradi epidemioloških razmer so letos namesto osrednje proslave pripravili razširjeno slavnostno sejo občinskega sveta, na kateri so bili tudi poslanec državnega zbora Franci Breznik, župani in podžupani sosednjih občin ter predstavniki gospodarskega, kulturnega in verskega življenja v občini.

Na slovesnosti so počastili tudi spomin na preminulega ugle dneva cerkvenjaškega gostinca, podjetnika, športnika in podpornika športa ter socialno čutečega človeka, ki je rad pomagal ljudem v stiski, Jožeta Bračeka.

Slavnostni govor na razširjeni seji občinskega sveta je imel župan Občine Cerkevnik Marjan Žmavc, ki je poudaril, da so se epidemiološke razmere tako kot v vsej državi tudi v občini Cerkevnik na začetku poletja izboljšale, vendar so kljub temu vse prireditve v okviru občinskega praznika izvedli ob upoštevanju priporočil za zajezitev širjenja covid-19. Ob tej priložnosti je župan postregel s podatkom, da se je od začetka epidemije februarja 2020 do občinskega praznika junija 2021 z novim koronavirusom uradno okužilo okoli 250 Cerkevničanov in Cerkevničank, kar predstavlja 12 odstotkov celotnega prebivalstva občine. Kot je dejal, bi se jih lahko okužilo še več, če občanke in občani ne bi upoštevali priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje in če se ne bi odzvali pozivu na cepljenje.

Župan Žmavc je spregovoril tudi o novih pridobitvah v občini od lanskega do letošnjega občinskega praznika. V drugi polovici lanskega leta je občina Cerkevnik modernizirala več cestnih odsekov v Andrejcih in Cogetincih ter vodovodno omrežje v delu Župetinc, Ivanjskem Vrhu in delu Cogetincev. Pri osnovni šoli je uredila otroško igrišče, skupaj z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo pa je začela izvajati rekonstrukcijo cestnega odseka v smeri Stanetincev, ki je že končana. Direkcija je za obnovo cestišča in sanacijo plazu zagotovila 150 tisoč evrov, občina Cerkevnik pa je prispevala 50 tisoč evrov za izgradnjo pločnika in javne razsvetljave. Še pred koncem lanskega leta je občina dokončala tudi prvo fazo izgradnje medgeneracijskega Vitalin parka z dvosteznim baliniščem in pomožnim objektom. Projekt, vreden 140 tisoč evrov, je bil sofinanciran preko LAS Ovtar Slovenske gorice iz evropskih kohezijskih sredstev.

Letos spomladi je Občina Cerkevnik na javnem razpisu izbrala izvajalce za modernizacijo petih odsekov lokalnih cest (do izida tokratne jesenske številke Zrnja so dela že izvedli-op.avt.).

Po besedah Žmavca se je v času občinskega praznika že začela tudi energetska sanacija osnovne šole, ki predstavlja letošnjo največjo investicijo v občini Cerkevnik. Občino v naslednjih letih čaka še obnova šolske kuhinje in večnamenskega prostora za jedilnico, saj se demografska situacija v občini izboljšuje in je otrok vse več. Zato so se na občini lotili tudi širitve oziroma dograditve vrta, ki bo po razširitvi imel deset igralnic.

Župan je povedal tudi, da se občina Cerkevnik pogaja z Ministrstvom za zdravje za pridobitev programa zobozdravstva, hkrati pa zasebno podjetje gradi trgovsko-poslovni objekt, v katerem bo poleg trgovine tudi lekarna. Kot je dejal Žmavc, je dobra novica tudi, da bo Telekom začel v poletnih mesecih graditi optično omrežje v občini. Na tako imenovanih belih lisah pa bodo v okviru evropskega projekta Rune začeli optično omrežje graditi

predvidoma letos jeseni in spomladi naslednje leto. Občina je naročila tudi idejno zasnovo za širitev Vitalin parka z napravami in objekti za vadbo in rekreacijo na prostem. V Cerkevniku bi po županovih besedah potrebovali tudi dom za starejše s kapaciteto od 30 do 50 postelj, zato se v tej smeri že pogovarjajo z vodstvom enega od večjih domov v Sloveniji.

Priznanja in nagrade najbolj zaslužnim

Na slovesni seji so podelili tudi priznanja in nagrade občine Cerkevnik. Za uspehe na področju gospodarstva, obrti in podjetništva ter za prepoznavnost občine sta Plaketo občine prejela podjetje LORS, Sašo Lorenčič s. p. in Kmetija Firbas iz Cenkeve. Zahvalo občine za večletno prostovoljno delo in dosežke v društvenem življenju pa sta prejela Dušan Kocmut in Danica Zorko, ki oba aktivno in uspešno delujeta v več društvih, Zorkova pa je tudi krvodajalka.

Županova priznanja so tokrat prejeli Jani Dimec (za uspešno vodenje Nogometnega kluba Cerkevnik), Tomaž Kšela (za dolgoletno pisanje za občinsko glasilo Zrnje) in Roman Lorenčič (za dolgoletno vodenje Društva general Maister Cerkevnik in za aktivno delovanje v Zvezi društev generala Maistra). Spominski grb občine je župan podelil Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo Lenart (v zahvalo za prispevek v osamosvojitveni vojni za Slovenijo leta 1991), spominski znak za požrtvovalnost pri izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja epidemije covid-19 pa poveljniku civilne zaštite v občini Srečku Furštu.

Denarne nagrade za dosežke na področju izobraževanja so prejeli magistrici in magister Nuša Kovačič, Mojca Videtič, Martina Domanjko, Jerneja Babič in Davorin Toš, diplomanta in diplomantki Mario Kramberger, Barbara Horvat, Anže Peklar in Martina Breznik ter zlati maturant Erik Kladošek. Županovo petico je letos prejel Miha Černel.

Na slovesni seji so izvedli tudi bogat kulturni program, v katerem so sodelovali Kulturno društvo Cerkevnik, mlada pianistka Klara Grdja, pevka Lara Kramberger in učitelj harmonike Konservatorija za glasbo in balet - enote Cerkevnik Andrej Polič. Pred slovesno sejo pa je župnija Svetega Antona darovala sveto mašo ob občinskem prazniku.

Prireditve na prostem

Večino prireditev ob 23. občinskem prazniku so društva, klubi in organizacije iz občine izvedli na prostem. Društvo Krdebač je pripravilo rimski tabor pri Lübi vodici, Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina je organiziralo pohod po cerkvenjaški vinski cesti, Društvo kmečkih deklet in žena je pripravilo Veselo kuharico v naseljih, Aeroklub Sršen je pripravil Letalski dan na vzletišču, Društvo general Maister je organiziralo pohod po severni meji občine, Čebelarsko društvo Ivan Jurančič je pripravilo druženje ob kresni noči pri čebelarske domu, Športno društvo je organiziralo rekreacijsko kolesarjenje po mejah občine, Kulturno društvo je pripravilo srečanje pod lipo samostojnosti, Združenje borcev za vrednote NOB je pripravilo okroglo mizo »80 let od začetka vojne in upora proti okupatorju« in izdalo publikacijo Upor in spomini NOB 1941-1945, Društvo upokojencev je organiziralo kegljanje s kroglo na vrvici, prav tako pa so pripravila različna tekmovanja druga športna društva.

Vse prireditve in srečanja, ki so bila v glavnem na prostem, so bila dobro obiskana, vendar pa so udeleženci spoštovali

priporočila za preprečevanje širjenja novega koronavirusa. Zato sedaj, ko je od občinskega praznika minilo že več mesecev, lahko zapišemo, da se zaradi prireditev ob občinskem prazniku število okuženih z novim koronavirusom ni povečalo, temveč se je še naprej zmanjševalo. To je samo dokaz več, da se je mogoče

okužbi z novim koronavirusom izogniti s spoštovanjem priporočil strokovnjakov ter seveda s cepljenjem, ki v strokovnih krogih velja za najboljšo zaščito sebe in drugih pred okužbo z novim koronavirusom.

Namesto osrednje proslave je bila v dvorani Kulturnega doma slovesna seja občinskega sveta v razširjeni sestavi. Foto: Arhiv občine

Prejemniki priznanj, ki jih vsako leto posameznikom in organizacijam podeli župan Občine Cerkvenjak. Foto: Arhiv občine

Tudi letos so si lahko udeleženske in udeleženci osrednje slovesnosti ogledali zanimivo in privlačno razstavo Društva kmečkih žena in deklet Cerkvenjak. Foto: T. Kšela

Slavosni govornik na slovesnosti je bil župan Marjan Žmavc, ki je poročal o uspehih občine v zadnjem letu dni ter spregovoril o načrtih občine. Foto: T. Kšela

Najbolj uspešnim učencem, dijakom, študentom in diplomantom je Občina Cerkvenjak podelila nagrade za uspehe na izobraževalnem področju. Foto: T. Kšela

Posebej slovesen videz so praznovanju občinskega praznika dali praporščaki. Foto: Arhiv občine

Na seji so najbolj zaslužnim podelili priznanja Občine Cerkvenjak. Foto: T. Kšela

Na osrednji slovesnosti so se spomnili tudi preminulega gostinca, gospodarstvenika, športnika in ljubitelja športa ter socialno čutečega človeka Jožeta Bračka, ki je veliko prispeval k razvoju Občine Cerkvenjak in osrednjih Slovenskih gor. Foto: Arhiv občine

Tudi letos je bila v predverju dvorane, v kateri je potekala slovesnost ob občinskem prazniku, na ogled razstava likovnih del slikarja, kiparja in umetniškega fotografa Iva Lorenčiča.

Na seji so ob podelitvi nagrad izvedli tudi priložnost, vendar izjemno kakovosten kulturni program. Foto: T. Kšela

Brez cerkvenjaške vinske kraljice in predstavnikov cerkvenjaških vinogradnikov in vinarjev v Občini Cerkvenjak praktično ne mine nobena slovesnost in prireditev. Foto: Arhiv občine.

Po slavosni razširjeni seji Občinskega sveta Občine Cerkvenjak so na osrednjem trgu v Cerkvenjaku pripravili srečanje občanov in občanov na prostem ob upoštevanju priporočil za preprečitev širjenja novega koronavirusa. Foto: Arhiv občine

ŠE IZ PRAZNIČEGA DOGAJANJA

KOLESARILI PO MEJAH OBČINE

25. junij – dan državnosti je v Cerkvjenjaku, kjer meseca junija praznujemo svoj občinski praznik, rezerviran za ljubitelje kolesarjenja. Tako je bilo tudi letos, ko je prireditev, ki spada v okvir dogajanj ob prazniku Občine Cerkvjenjak, bila na programu že enaindvajsetič.

Organizator v sodelovanju z Občino Cerkvjenjak je Športno društvo Cerkvjenjak. Vodja te priljubljene kolesarske prireditve pa vsa leta Feliks Borko.

S kolesom po mejah občine je rekreativno kolesarjenje s štirimi kontrolnimi točkami, na katerih se kolesarji lahko tudi odčejajo. Kot je povedal Borko, so vsi kolesarji in kolesarke progo zvozili brez kakršnih koli težav oziroma nevšečnosti. Je pa jih tokrat zaradi korone bilo manj kot prejšnja leta. »Redarska služba« je bila kot običajno v domeni domačih gasilcev.

Franc Bratkovič

KOŠNJA NEKOČ IN DANES

Potem ko je lani v Cerkvjenjaku tradicionalna košnja zaradi koronavirusnih ukrepov odpadla, jo je letos TD Cerkvjenjak v nekoliko manjšem obsegu zopet izvedlo.

Košnja v Cerkvjenjaku je ena od prireditev, ki sodi v koledar prireditev ob praznovanju občinskega praznika in z njo se prireditve, ki se odvijajo čez ves mesec junij, tudi zaključijo. Letos so prireditve, seveda v manjšem obsegu, potekale od 4. do 27. junija.

Poleg prikaza, kako se je kosilo nekoč, so 27. junija pripravili tudi tekmovanje koscev, ki se ga je udeležilo precej manj koscev kot prejšnja leta. Toda, kot je povedal Alojz Zorko, predsednik TD Cerkvjenjak, je prireditev uspela. Kosci pa so kljub vročini dokazali, da še znajo kositi z ročno koso.

Tekmovanje koscev je potekalo v dveh starostnih skupinah: moški do 65 let in nad 65 let. V mlajši skupini je prvo mesto osvojil Luka Lešnik, drugo Jože Majer in tretje Branko Pučko. V starejši skupini pa je prvo mesto pripadlo Janku Pavliču, drugo

Janezu Fekonji in tretje Francu Bratkoviču. Medtem ko se je v ženski konkurenci z zmago okitila Dragica Majer.

Franc Bratkovič

IZ DELA ORGANOV OBČINE CERKVENJAK

REBALANS LETOŠNJEGA PRORAČUNA POTRJEN

Tokratna, 17. redna seja Občinskega sveta Občine Cerkevjak, ki je bila v sredo, 6. oktobra, je imela na dnevnem redu 9 točk. Najaktualnejša je nedvomno bila Odlok o rebalansu proračuna Občine Cerkevjak za leto 2021, ki je vzela tudi največ časa.

Potreben rebalans, čeprav ga svetniki prejmejo poleg vabil za sejo, je na seji predstavila finančnica Simona Kramberger. Odlok o rebalansu proračuna sestavljajo: obrazložitev, splošni del, posebni del, izpis po funkcionalni klasifikaciji, načrt razvojnih programov in letni načrt ravnanja z nepremičninami in premoženjem. Rebalans je treba predlagati, kadar načrtovana sredstva v sprejetem proračunu iz kakršnih koli razlogov ne zadoščajo za prevzemanje potrebnih obveznosti ali nastane potreba po prevzemanju novih obveznosti, za katere v proračunu niso načrtovana sredstva, ker jih ob pripravi proračuna ni bilo moč predvideti in v skladu s 5. členom odloka ni možno prerazporejanje pravic porabe. Prav tako je treba ustrezno popraviti prihodke, v kolikor se predvideva, da bo realizacija višja ali nižja od načrtovane in bi to vplivalo na višino skupnih prihodkov.

Iz splošnega dela proračuna izhaja, da se skupni prihodki z rebalansom bistveno ne spreminjajo, šlo je le za spremembe znotraj posameznih kontov. Odhodki pa se znižujejo za 35.024, 27 evrov. Razlog za znižanje odhodkov je nižja izvedbena vrednost investicije energetske sanacije OŠ Cerkevjak – Vitomarci. Do bistvene spremembe višine načrtovanih sredstev je prišlo na kar nekaj kontih. Mimogrede, če občane to podrobno zanima, lahko vse najdete na internetu.

Seje zaradi protikoronskih preventivnih ukrepov še vedno potekajo v dvorani kulturnega doma.

Spremembo odloka proračuna je med drugim terjal zdaj že izveden nakup zemljišča Dokl – Bradač v centru Cerkevjaka, katerega so svetniki in svetnici potrdili že z 8. dopisno sejo Občinskega sveta. Za zdaj je Občina Cerkevjak prodajalcema izplačala aro v višini 16.000 evrov, preostali znesek kupnine, 64.000 evrov, pa bo plačan predvidoma v začetku prihodnjega leta. Na tem zemljišču občina načrtuje še v letošnjem letu delno ureditev zemljišča in odstranitev objektov na zemljišču. Občina Cerkevjak je zdaj prodala tudi vse parcele v Poslovno-obrtni coni v Brengovi in z zadnjima iztržila dobrih 40.000 evrov. Ima pa Občina Cerkevjak v načrtu za letos za prodajo še več nepremičnim; skupaj z že omenjeno prodajo parcel v POC Brengova naj bi v občinski proračun prišlo letos skupaj 72.000 evrov.

Z rebalansom se načrtuje dodatno zadolževanje v višini 170.000 evrov za namen reprogramiranja obstoječega kredita pri SID banki, ki je glede na trenutne razmere glede zadolževanja dokaj neučuden. Gre za kredit, najet v letu 2014 za potrebe financiranja izgradnje vrtca v višini 350.000 evrov z obrestno mero šestmesečni EURIBOR + marža 1,47 % z dobo odplačila 15 let. Vseh sedem

prisotnih svetnikov in svetnici so Odlok o rebalansu proračuna v celoti potrdili, četudi so imeli v razpravi nekaj pomislekov.

Med pomembnejšimi točkami dnevnega reda sta bila Sklep o izdaji soglasja k sistemizaciji delovnih mest v vrtcu Cerkevjak za šolsko leto 2021/2022 in Sklep o določitvi cene programov Vrtca Cerkevjak. Iz obrazložitve sledi, da se ekonomska cena v prvi starostni skupini malenkostno zviša, v drugi starostni skupini in kombiniranem oddelku pa nekaj malega zniža. Sicer pa kaže omeniti, da je vrtec v Cerkevjaku polno zaseden in bo treba delati na širitvi oziroma dograditvi vrtca. Obiskuje ga 113 otrok. Pri glasovanju se je svetnik mag. Mirko Žmavc izločil.

Kot običajno je bilo tudi pod točko Pobude in vprašanja s strani svetnikov nekaj vprašanj in pobud, na katere so tudi dobili odgovore.

Franč Bratkovič

SPVCP OBČINE CERKVENJAK

18. 8. 2021 se je na svoji 4. redni seji sestal Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Cerkevjak. Na seji smo razpravljali o stanju prometne varnosti v občini in obravnavali ukrepe za varen začetek novega šolskega leta.

Glavna točka seje je bila zagotavljanje varnosti otrok in drugih udeležencev v cestnem prometu ob začetku novega šolskega leta.

Pri tej točki smo govorili o manjših prilagoditvah prometnega režima, predvsem glede parkiranja glede na to, da bodo v teku še manjša gradbena dela pri dokončanju energetske sanacije OŠ Cerkevjak. Prav tako smo govorili o zagotovitvi dodatnih linij šolskih avtobusnih prevozov, kar bo v veliki meri pripomoglo k večji varnosti otrok na poti v šolo. Gre za dodatno investicijo občine Cerkevjak, ki je prisluhnila pobudam občanov iz oddaljenih naselij in omogočila dodatne avtobusne prevoze. Prav tako smo nabavili rutice za učence 1. razredov OŠ Cerkevjak in za skupino iz vrtca Cerkevjak.

Režijski obrat občine Cerkevjak je pregledal talne oznake in drugo prometno signalizacijo na šolskih poteh. Dogovorili se smo, da bodo prve dni pri zagotavljanju varnosti otrok in drugih udeležencev v cestnem prometu prisotni zaposleni v režijskem obratu, člani PGD Cerkevjak, policisti Policijske postaje Lenart in Medobčinskega redarstva iz Maribora.

Prve šolske dni je bilo tako poskrbljeno za varnost in so se vsi udeleženci v cestnem prometu privadili na ponovno prisotnost otrok na cesti, za opravljeno delo pa se vsem iskreno zahvaljujemo.

Na seji smo govorili tudi o problematiki parkiranja v središču Cerkevjaka, o izgrajenih novih odsekih cest, nakupih pripomočkov za vzgojo otrok.

Člani Sveta so predstavili nekaj idej za izboljšanje prometne varnosti v občini, dogovorili pa smo se tudi, če bodo epidemiološke razmere to dopuščale, bomo ponovno izvedli usposabljanje za občane iz področja prometne varnosti.

Člani SPVCP Cerkevjak bomo še nadalje spremljali stanje prometne varnosti na območju občine, sodelovali z Agencijo RS za promet, dobrodošle pa so tudi pobude za izboljšanje varnosti občanov.

Andrej Kocbek, SPVCP Cerkevjak

NALOŽBE

NALOŽBE V OBČINI CERKVENJAK V LETU 2021

Obnove občinskih cest

V letu 2021 so bile planirane in so tudi že v večini zaključene naslednje investicije v cestno infrastrukturo:

- »Modernizacija ceste JP 703 - 613 (Cerkevjak – Andrenci – Živko)« v dolžini 312 m in investicijski vrednosti cca 39.000 EUR;
- »Modernizacija ceste JP 738 031 (Čagona - Nedeljko)« v dolžini 116 m in investicijski vrednosti cca 33.000 EUR;
- »Ureditev JP 703 611 (Stanetinci-Bratkovič-Vogrin)« v dolžini 330 m in investicijski vrednosti cca 35.500 EUR;
- »Sanacija vozišča JP 703 502 (Cogetinci - Družovec - Ivanjski Vrh)« v dolžini 415 m in investicijski vrednosti cca 13.000 EUR;
- Obnova ceste in izgradnja pločnika in javne razsvetljave na JP 703-540 do ŠRC v dolžini 340 m in investicijski vrednosti cca 96.000 EUR;

Cesto do ŠRC bo nadomestila široka s hodnikom za pešce in javno razsvetljavo.

Obstaja več razlogov za izvedbo teh investicij in sicer izboljšati prometno varnost cest ter povezanost med naselji, ki jih povezujejo obravnavane ceste, omogočiti razvoj krajev in okolice, ki je z obravnavanim odsekom povezana z občinskim središčem, omogočiti lažje vzdrževanje rekonstruiranih odsekov cest, izboljšati infrastrukturno urejenost občine ter izboljšati splošne pogoje bivanja za tamkajšnje prebivalce.

Ceste so bile do obnove zaradi tehničnih lastnosti (dotrajanosti in poškodb) slabše prevozne, prometno manj varne ter ne zagotavljajo dobre prometne povezanosti med kraji občine. Prav tako je bilo zaradi dotrajanega vozišča oteženo vzdrževanje teh cest.

Preplastitev ceste v naselju Ivanjski Vrh

Tudi v letu 2022 nas čaka kar nekaj novih investicij v cestno infrastrukturo in skupaj z občani jih že z veseljem pričakujemo.

Optično omrežje v Občini Cerkevjak

Občina Cerkevjak je aktivno pristopila k izgradnji optičnega omrežja po celotni občini že pred leti. Uspešno sodelujemo s podjetjem TELEKOM Slovenije, ki bo letos na območju občine Cerkevjak vzpostavil cca. 250 priključkov na širokopasovno optično omrežje.

Za ta namen je bilo predvsem ob glavni regionalni cesti v Cerkevniku v minulih letih položenih kar nekaj kilometrov kabelske kanalizacije v katero se bo lahko uvlekel optični kabel.

Prav tako sodelujemo s podjetjem RUNE, ki pripravlja projektno dokumentacijo za izgradnjo omrežja tam (po vseh naseljih), kjer drugi ponudniki telekomunikacijskih storitev ne bodo izpostavili interesa za izgradnjo predmetnega omrežja.

Pri obnovah cest v naseljih navedeni podjetji že sedaj polaga kabelsko kanalizacija, ki bo omogočala širitev optičnega omrežja.

V prihodnjih letih bomo tako deležni intenzivne gradnje še kako potrebnega širokopasovnega optičnega omrežja, ki bo še kako spremenilo povezanost občanov vseh starostnih skupin v moderen spletni svet.

Vodovod v naselju Grabonoški Vrh

Občina Cerkevjak si skupaj s sosednjo občino Sveti Jurij ob Ščavnici aktivno prizadeva za prevezavo vaškega vodovodnega sistema Grabonoški Vrh na javni vodovodni sistem v upravljanju JP Komunala Ptuj, d. d.

To v praksi pomeni, da se načrtuje prevezava na javno vodovodno omrežje, za kar pa so v teku priprave za prevezave in zamenjave vodomero. Občina bo za svoje občane oz. gospodinjstva poravnala vse stroške preureditve obstoječega sekundarnega omrežja, stroške neposredne priključitve in kot upoštevanje vrednosti obstoječega omrežja tudi dobave vodomera. Po dogovoru z upravljavcem javnega vodovoda se bodo vodomerni jaški v glavnini vgradili ob obnovi celotnega omrežja. Zaradi posebnih tehničnih pogojev oz. v tistih primerih, ko vgradnja novega vo-

domera ne bo možna v objektu, ali na željo in stroške stranke, se izvede tudi vgradnja vodomernega jaška.

Vgradnja le-teh pa je v skladu z veljavno zakonodajo le ob prvi vgradnji strošek lastnika priključka. Kasneje bo to po veljavnih predpisih obveznost upravljavca.

V prvi fazi se bo tako izvedla navezava javnega vodovodnega sistema na obstoječe omrežje, ki pa bo v prihodnje v celoti obnovljeno. Za ta namen je občina že naročila izdelavo potrebne projektne dokumentacije, ki je predhodno nujno potrebna za načrtovanje in izvedbo del.

Obnova regionalne ceste, izgradnja pločnika in sanacija plazu na R III 734

Skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI) je občina že konec leta 2019 pričela izvajati vse potrebne aktivnosti za obnovo regionalne ceste in izgradnjo pločnika na odseku regionalne ceste R III-734, odsek 4123 (odsek med križiščem pri vili »Tušak« do križišča za naselji Stanetinci in Andrenci).

V okviru projekta (obnova ceste ter izgradnja pločnika z JR) so že v letu 2020 bile izvedene vse potrebne aktivnosti in sicer odmera zemljišča in realiziran je odkup potrebnih zemljišč, ki je omogočal pričetek investicije.

Prav tako je uspešno zaključena izvedba izgradnje pločnika v dolžini več kot 200 m, ki ga v pretežnem obsegu financira občina. Obnova ceste, ki pa jo je v celoti financira država prek DRSI in je bila do poletja izvedena samo z nosilnim (brez končnega – obrabnega) slojem asfalta, je bila izvedena tekom poletja, kajti predhodno je potrebo sanirati zemeljski plaz na cesti, in sicer pred križiščem za naselji Stanetinci in Andrenci.

Pločnik in cesta ter zemeljski plaz ob regionalni cesti so sanirani.

Vrednost izvedbenih del, izdelave projektne dokumentacije ter odkupa zemljišča za celotni projekta (obnova ceste in izgradnja pločnika) je znašala skupaj cca. 170.000 EUR.

Sanacija plazu, katere vrednost je cca 100.000 EUR, in jo je v celoti pokrila DRSI, je bila zaključena v mesecu juliju.

Ker je sanacija predmetnega plazu bila podvržena usodi iskanja druge strokovne rešitve in priprave popravka projekta, je to povečalo stroške in zamik izvedbe projekta, ki je sicer v pristojnosti države (Direkcije RS za infrastrukturo).

Novo naselje Cogetinci

Občina Cerkevňjak si že več let prizadeva in izvaja aktivnosti za ureditev novega naselja Cogetinci (Nedeljko), ki je na odlični lokaciji ob regionalni cesti naproti novega naselja Kadrenci.

Oprema naselja obsega izgradnjo ceste v makadamski izvedbi z navezavo na regionalno cesto, meteorno kanalizacijo za potrebe ceste, fekalno kanalizacijo, telekomunikacijsko kabelsko kanalizacijo, električno in vodovodno omrežje ter javno razsvetljavo.

Zazidljive parcele tako dobivajo vse potrebno za priključitev na komunalno opremo.

V jesenskem času 2020 je že bila pričeta še II. faza in sicer izvedba podpornih konstrukcij za potrebe hodnika za pešce in kjer bo to potrebno tudi za izravnavo oz. prilagajanje višine posameznih parcel.

Prav tako urejamo vse potrebno, da bodo pešci (predvsem otroci) iz predmetnega novega naselja varno prečkali precej prometno regionalno cesto, za kar se že pripravlja potrebna projektna dokumentacija in soglasja. Načrtuje se dodatni pločnik v potrebni dolžini ob regionalni cesti v smeri parkirišča ob pokopališču, in sicer do obstoječega prehoda za pešce.

Cesta v novo naselje Cogetinci bo varna in s pločnikom.

Celotna investicija z gradnjo in odkupi zemljišč ter potrebno projektno dokumentacijo bo občino stala več kot 150.000 EUR.

Vse to z namenom, da se čim več mladih odloči ostati ali pride živet v Cerkevňjak, kajti v zadnjem obdobju so se z ureditvijo komunalne, šolske, športne, poslovno-trgovske, zdravstvene, kulturne in druge infrastrukture resnično ustvarile razmere za zelo kakovostno prebivališče, kar se kaže na vsakoletnem zviševanju števila prebivalcev.

Energetska sanacija stavbe osnovne šole

Občina je že v mesecu novembru 2020 izvedla prijavo za javni razpis JOB-2020 za energetske prenovi javnih objektov Ministrstva za infrastrukturo RS in bila tudi uspešna ter tako pridobila sofinanciranje projekta vrednega cca. 0,5 mio EUR v deležu 49 %.

Spomladi je bil na javnem razpisu izbran najugodnejši izvajalec del (Lesnina MG oprema d.d.) s sedežem v Ljubljani. Realizacija je potekala od začetka meseca maja in bila zaključena konec septembra.

Objekt OŠ Cerkevňjak je dobil nov, topel in moderen plašč.

Objekt OŠ Cerkevňjak je bil v zadnji 22 letih deležen le manjših investicijskih vlaganj na popravilu opreme, zamenjavi določene dela stavbnega pohištva, obnovi kurilnice in drugih manjših vzdrževalnih popravil.

Osnovni namen izvedbe investicijskega projekta je povišati

energetsko učinkovitost objekta, zagotoviti zanesljivost oskrbe z energijo, zmanjšati negativne vplive na okolje, izboljšati bivalno ugodje za zaposlene in uporabnike teh stavb ter prispevati h gospodarskemu in družbenemu razvoju. Cilj investicije je zasledovati naslednje namene:

- povečati energetsko učinkovitost stavbe,
- racionalizirati porabo energije v objektu,
- vzpostaviti nadzor nad porabo energije v objektu,
- zmanjšati škodljive vplive na okolje,
- doseganje stroškovne učinkovitosti,
- sledenje evropskim in nacionalnim uredbam, direktivam in zakonodaji na področju učinkovite rabe energije in obremenjevanja okolja,
- zagotoviti ugodne bivalne in delovne pogoje za zaposlene in uporabnike,
- razvijati podobo, ugled in prepoznavnost kraja ter občine.

Na objektu so se v celoti zamenjala vsa stara lesena okna z novimi PVC okni. Vgrajena so nova PVC okna s trislojno zasteklitvijo. V sklopu energetske sanacije se je na celotnem podstrešju objekta položilo 20 cm mineralne volne. Na podstrešju nad knjižnico in kuhinjo se je toplotna izolacija položila med špirovce in pod njimi v skupni debelini 20 cm. Vpeljan je energetski monitoring s centralnim nadzornim sistemom. Sistem za energetski monitoring je pomemben z vidika ciljnega spremljanja rabe in stroškov energetske oskrbe stavbe.

Omogoča tudi nadzor nad rabo energije po posameznih vejah. Ukrep obsega namestitve merilnikov porabljene toplote, temperaturnih tipal za spremljanje temperature medija ter namestitve enot za zajem in obdelavo podatkov (krmilna omarica in programska oprema).

Vsekakor pa je objekt katerega neto tlorisna površina znaša 2.500 m² in površine fasade cca 3.000 m², veliki potrošnik tako toplotne kot električne energije, kar pa je možno zmanjšati samo z obnovno objekta in sicer v prvi fazi z energetske sanacije.

V nadaljevanju pa je v načrtu tudi prepotrebna preureditev notranjosti (podstrešja za potrebe glasbene šole in upravnega dela, nujne obnove 40 let stare in dotrajane ter premajhne kuhinje in tudi premajhne knjižnice), za kar sta že pripravljeni projektna ter investicijska dokumentacija.

Dograditev Vrtca Cerkvjenjak

Zaradi prostorskih potreb namerava Občina Cerkvjenjak v prihodnjih letih razširiti vrtec. Trenutno je v vrtcu 5 oddelkov. Po izračunih je treba dodati 4 nove oddelke za otroke. Treba je zagotoviti zadostno površino notranjih prostorov in prav tako zunanjih prostorov. Dodatni prostori bi se morali neposredno navezovati na obstoječ objekt.

Občina je v mesecu maju letos pridobila programsko zasnovo objekta kar pa nikakor ni bila dokumentacija v obsegu potrebnem za prijavi na JR pristojnega ministrstva.

V zadnjih nekaj mesecih se je po socialnih omrežjih razvnela določena polemika o tem, zakaj se občina s projektom že sedaj ni prijavila na predmetni JR pristojnega ministrstva.

V času objave razpisa je šele dozorela ideja in se pojavilo zgolj

Pogled na dograditev vrtca

razmišljanje (»v rokah nismo imeli praktično nič«), da bi v prihodnjih letih glede na trenutno zasedenost objekta bilo smiselno na zalogo začeti pripravo ustrezne dokumentacije in nikakor ni bilo mišljeno, da bi občina že v naslednjih dveh letih pričela z dograditvijo vrtca. Za tako obsežen projekt je namreč treba imeti vso zahtevano projektno in investicijsko dokumentacijo, pridobljeno gradbeno dovoljenje ter, najbolj bistveno, zadostna finančna sredstva, kajti projekt se ocenjuje na cca 0,8 mio EUR.

V zadnjem rebalansu občinskega proračuna so bila zagotovljena sredstva ter naročena idejna zasnova in idejni projekt.

Zasnova razširitve vrtca izhaja iz osnovnega koncepta vrtca: vrtec je sestavljen iz niza hišk, ki se razvrščajo ob osrednjem prostoru. Osrednji prostor je jasa, ki poteka od vhoda na dvorišču do izhoda na otroško igrišče.

Razširitev vrtca nadaljuje ta koncept. Na skrajnem južnem delu se ob osrednjem prostoru doda nov členek sestavljen iz dveh elementov, v dveh etažah. Na ta način se vrtec razširi za 4 dodatne oddelke.

Nova razširitev je za polovico etaže nižje od zadnje etaže. Iz obstoječega objekta se za pol etaže spustimo ali za pol etaže dvignemo do novih prostorov. Vse igralnice bodo večje od 50 m². Vsak oddelek ima pripadajočo pokrito teraso. Doda se nov prostor za dodatno dejavnost otrok v drugi etaži.

Obstoječ ločen objekt, namenjen orodju in zunanjim sanitarijem se odstrani. Novi prostori se umestijo v novo razširitev v pritličju. Dostop v te prostore je iz zunanje strani. Inštalacije v novem objektu se priključijo na obstoječe inštalacije.

Občina namerava kupiti manjšo parcelo na severni strani, ki predstavlja dodatne zelene površine. Dodajo se nova polja z igrišči na vzhodni strani vrtca.

Brežina in teren na južni strani okrog objekta se preoblikuje. Delno se odkoplje, delno se dosipa (na južni strani) in se oblikuje v funkcionalno in prijetno okolico za igranje.

Nova razširitev harmonično nadgrajuje obstoječ vrtec. Razširjen vrtec predstavlja funkcionalen in oblikoven doprinos k obstoječemu vrtcu.

Pregled realizacije investicij v letu 2021

INVESTICIJA OBSEG INVESTICIJE	OBSEG / IZVAJANJE INVESTICIJE	STANJE IZVAJANOSTI
CESTE, PLOČNIKI, PARKIRIŠČA:	MODERNIZACIJA – ODSEKI 2021: • MODERNIZACIJA CESTE JP 703 - 613 (Cerkvenjak – Andrenci - Živko) v dolžini 312 m; • MODERNIZACIJA CESTE JP 738 031 (ČAGONA - NEDELJKO) v dolžini 116 m; • UREDITEV JP 703 611 (STANETINCI-BRATKOVIČ-VOGRIN) v dolžini 330 m; • SANACIJA VOZIŠČA JP 703 502 (COGETINCI - DRUŽOVEC - IVANJSKI VRH) v dolžini 415 m; • OBNOVA CESTE IN IZGRADNJA PLOČNIKA NA JP 703-540 DO ŠRC v dolžini 340 m.	ZAKLJUČENO
	UREDITEV PLOČNIKA IN OBNOVA REGIONALNE CESTE: – IZVEDBA DEL – PLOČNIK OBNOVA VOZIŠČA NA ODSEKU:	
	– R II 439 Cerkvenjak-Peščen Vrh	ZAKLJUČENO
	– R II 439 Cerkvenjak-CENTER-Brengova	ZAKLJUČENO
	– R III 734 Cerkvenjak-križišče Stanetinci/Andrenci	ZAKLJUČENO
	KOLESARSKA POTI	V IZVAJANJU
	UREDITEV CESTE IN PLOČNIKOV OB CESTI DO ŠRC CERKVENJAK	NAČRTOVANA IZVEDBA GLEDE NA SOFINANCIRANJE V NASLEDNJIH LETIH
VODOVOD:	– IZGRADNJA VODOVODA ŽUPETINCI – IZGRADNJA VODOVODA GRABONOŠKI VRH – COGETINCI	IZVEDENA I. FAZA PRIPRAVA izvedba prevezave na javni vodovod
TELEKOMUNIKACIJE	– OPTIČNO OMREŽJE – PROJEKTI – OPTIČNO OMREŽJE – IZVEDBA	V IZDELAVI polaganje kabelske kanalizacije (cevi) ob obnovi občinskih cest
KOMUNALNA OPREMA ZEMLJIŠČ ZA STAN. GRADNJO:	– UREDITEV NASELJA COGETINCI (NEDELJKO)	ZAKLJUČENO – I. FAZA V IZVAJANJU II. FAZA
	– SOFINANCIRANJE MALIH ČISTILNIH NAPRAV	V IZVAJANJU
OBRTNA CONA:	– PRODAJA ZEMLJIŠČ	ZAKLJUČENO
OŠ - VRTEC:	– ENERGETSKA SANACIJA IN REKONSTRUKCIJA OBJEKTA OŠ – DRUGO INVESTICIJSKO VDRŽEVANJE OŠ IN VRTCA	ZAKLJUČENO

Mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

njeni prvi zametki segajo skoraj 240 let v preteklost. Skozi zgodovino so se spreminjale tudi lokacije in podobe šolski stavb. Tiste iz zadnjih sto let pa imajo še relativno žive spomine v naših krajih.

Tako kot se je spreminjala podoba, od »stare šole« kjer je danes uspešno gostišče Anton, do »nove šole«, ki je bila izgrajena že v letu 1966. Ta je svojo prvotno podobo nato spremenila kar trikrat:

- prvič v letu 1987, ko je šolska stavba bila spremenjena in dograjena še s telovadnico,
- drugič v letu 1999, ko je dobila prizidan še dodatni trakt;
- tretjič še v letu 2021, ko je bila v celoti energetske sanirana z novo fasado in celotno zunanjo ureditvijo.

Seveda so vse prenove prinesle tudi nove zunanje podobe, ki smo se jih domačini vedno znova privadili. Temu smo priča tudi v teh dneh, ko šolska stavba dobiva še zadnje »lepotne popravke.«

Nekaj let načrtovana investicija se je tako zaključila. V okviru projekta energetske sanacije je

ŠOLA ZASIJALA V NOVI PREOBLEKI

V zadnjih avgustovskih dneh je naša šolska stavba v Cerkvenjaku že zasijala v popolnoma novi preobleki. Po več kot treh mesecih gradbenih del je šola dobila popolnoma novo in drugačno podobo.

Dolgoletna želja se nam je tako vendarle uresničila. Kot lahko ugotavljamo tudi šolska stavba potrebuje sprotno vzdrževanje, saj je v nasprotnem primeru ni mogoče ohranjati v spodobni preobleki in njeni vsakdanji funkcionalnosti.

Zgodovina cerkvenjaškega šolstva je sicer že zelo bogata, saj

Tako je naša šola z novo »obleko« postajala prava »bela golobica« v središču Cerkvenjaka.

bil zamenjano stavbno pohištvo (okna, vrata), urejena hidroizolacija celotne stavbe, sanirana in obnovljena podstrešna dela stavbe, izvedena izolacijska fasada na celotni stavbi, delno prenovljena telovadnica ter v celoti na novo urejena njena okolica.

Investicijsko je bila energetska obnova pokrita s sredstvi ESRR in proračuna Občine Cerkvenjak.

Šola in njena okolica dajeta tako čudovito podobo spremenjenega šolskega prostora. S tem pa naše želje še nikakor niso končane.

Želja po večji športni dvorani so seveda še zmeraj aktualne.

Upamo lahko, da bomo v bližnji prihodnosti pridobili še to, neuresničene želje pa so samo še dodatni odziv na potrebe sedanjega časa. Če verjamemo ljudski modrosti, da se počasi daleč pride, nam ta ponuja že odgovor na naše vprašanje. Z voljo in zagonom pridemo tudi do tega.

Prepričan sem, da bo takšna še mnoga leta služila potrebam primarnega izobraževanja v naši občini in nudila varno in spodbudno učno okolje mnogostevilnim generacijam.

Vse dobro ti želimo naša šola in takšna ostani še veliko let.

Mag. Mirko Žmavc, spec., prof., ravnatelj

POSLOVNO-OBRTNA CONA V BRENGOVI JE POLNO ZASEDENA

»Poslovno obrtna cona v Brengovi je popolnoma zasedena, saj je občina prodala vse parcele v njej. Če bi ta hip imela občina v poslovno obrtni coni še enkrat toliko parcel, kot jih je imela, bi tudi te prodala, saj je med kupci zanje v zadnjem času vladal velik interes,« pravi direktor občinske uprave v Občini Cerkljenjak Vito Kraner. Zato na občini že razmišljajo, da bi poslovno- obrtno cono razširili.

Občina je po Kranerjevih besedah parcele v poslovno obrtni coni prodajala dvanajst let. Prodajo je upočasnila finančna in gospodarska kriza, ki je po letu 2008 zajela ves svet. »V zadnjih letih pa se je interes za parcele zelo povečal, tako da je sedaj poslovno industrijska cona v Brengovi praktično zasedena 120 odstotno,« pravi Kraner. »V coni je nastalo tudi veliko novih delovnih mest, tako da so cilji, ki jih je imela občina z ureditvijo cone, doseženi.«

Poslovno-obrtna cona v Brengovi je popolnoma zasedena, zato na občini že razmišljajo o njeni širitvi.

V poslovno obrtni coni v Brengovi, ki se razteza na 3,5 hektara zemljišč, je občina že pred leti uredila 12 parcel, šest na eni in šest na drugi strani. Vse parcele skupaj merijo okoli 30 tisoč kvadratnih metrov, 5 tisoč kvadratnih metrov pa odpade na cesto, obračališče, oporne zidove in drugo komunalno opremo, saj ima cona denimo tudi svojo transformatorsko postajo z močjo 630 kW.

Ob vходу v poslovno-obrtno cono ima po navedbah Vita Kranerja najprej parcelo avtomehanik in vulkanizer Borut Anželj, naslednjo zaseda podjetje Knuplež, gradnja stanovanjskih in nestanovanjskih hiš in ostale storitve d.o.o., sledijo pa parcele podjetja Amomont Jožeta Mihoriča, podjetja Kmetex Andreja Kmeteca ter podjetja LORS Saša Lorenčiča.

Ob vходу v cono z avtocestne strani na desni pa na prvi parceli stoji avtopralnica Renark v lasti Francija Kranerja. Sledi ji parcela, na kateri Robert Rokavec gradi restavracijo, picerijo in

gostinski lokal. Lastnik naslednje parcele je Robert Poharič, ki izdeluje estrihe. Sledi parcela, na kateri obratuje betonarna podjetja Gradnje Rokavec v lasti Roberta Rokavca, za njo pa je parcela podjetij MATT PRO in DOMAT v lasti Mateja in Tomaža Dolinarja. Čisto na koncu na desni je še parcela, ki jo je občina zadržala za svoj občinski režijski obrat, za njo pa parcela Gradbeništva Kocmut za recikliranje gradbenih materialov. V neposredni bližini poslovno-obrtno cone je Roman Ploj že zgradil parkirišče oziroma počivališče za avtodome, ob njem pa gradi še nov gostinski oziroma poslovni objekt.

Med največjimi podjetniki v Poslovno-obrtni coni v Brengovi je gradbincev iz Andreceva Robert Rokavec, ki ima v njej kar dve parceli. Kot pravi na eni stoji srednje velika oziroma malo večja betonarna, v kateri proizvajajo beton za lastne potrebe in za prodajo. V njej je trenutno zaposlenih devet ljudi. »Na drugi parceli pa gradimo restavracijo, picerijo in gostinski lokal, ki se bo raztezal na 800 do 1000 kvadratnih metrih, v njem pa bomo na novo zaposlili več delavk in delavcev,« pravi Rokavec. Sicer pa je, kot pravi, z razmerami v poslovno-obrtni coni zadovoljen, saj je vse v njej, kot radi rečejo poslovneži, O. K..

Podjetje Amomont je, kot pravi Jože Mihorič, od podjetja Knuplež d.o.o. odkupil 800 kvadratnih metrov hale, v kateri bodo vzdrževali vozila ter skladiščili gradbeni material in gradbeno mehanizacijo.

Matej in Tomaž Dolinar v poslovno-obrtni coni gradita delavnice za strojno obdelavo kovin in proizvodno halo, v kateri bosta njuni podjetji MATT PRO in DOMAT proizvajali aluminijaste in panelne ograje, drsna vrata ter druge kovinske proizvode. Koliko bo v proizvodnji zaposlenih, je danes sicer težko reči, verjetno pa okoli 15. Z razmerami v poslovno-obrtni coni sta po besedah Tomaža Dolinarja zadovoljna, manjše probleme pa rešujejo sproti. »Ob tem pa je treba reči, da je lokacija poslovno-obrtno cone v Brengovi odlična in da boljše ni, saj je le streljal od Lenarta in Maribora na eni strani in Murske Sobote na drugi, blizu pa je tudi do Ptuja in Gornje Radgone,« pravi

Potem ko je Poslovno-obrtna cona v Brengovi končno razprodana, je te dni tam, ob betonarni Gradbeništva Rokavec, prav živahno, na kar smo kar dolgo čakali. Foto: F. B.

Gradbincev Sašo Lorenčič, ki ima parcelo v poslovno-obrtni coni že dalj časa, bo imel v coni poslovne prostore ter skladišče in deponijo. Tako se bo število zaposlenih v coni ponovno povečalo za nekaj več kot deset. Z razmerami v coni je zadovoljen.

Ambiciozne načrte imajo tudi drugi podjetniki v coni, zato je mogoče pričakovati, da se bo število zaposlenih v njej v dognem času povečalo. Sicer pa vsi naši sogovorniki menijo, da lahko širitev poslovno-obrtno cone samo koristi njihovim dejavnostim, zato pozdravljajo razmišljanja na občini v tej smeri.

T. Kšela

V CERKVENJAKU OD POMLADI DO JESENI

CERKVENJAK NA DOTIK

V začetku septembra so na stavbo občine, pri vhodu, namestili turistično interaktivno tablo, na dotik. Ta tabla je rezultat operacije Cerkenjak na dotik, katero je Občina Cerkenjak skupaj s projektnima partnerjema Društvom Krdebač in Gostinstvom in turizmom Breznik d.o.o., uspešno dokončala v letošnjem poletju.

Operacija je bila v lanskem letu prijavljena na javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric, za pridobitev sofinancerskih sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Znesek sofinanciranja znaša 10.902,00 EUR.

Glavni cilj operacije je domačinom in turistom približati rimsko življenje in običaje, obenem pa tudi prispevati k varovanju okolja, ohranitvi naravnih vrednot in kulturne dediščine.

V okviru operacije, ki je skupaj znašala slabih sedemnajst tisoč evrov, je bilo kupljenih sedemnajst rimskih oblek, dve opravi za legionarja, več lončenih posod, tabla z izrezi za fotografiranje z motivom legionarjev in patricijev, posneti so bili štirje kratki filmi, od tega dva izobraževalna: ples vestalk (svečenice rimske boginje Veste) in spreved Rimljanov v Arheološkem parku v Brengovi; posnet je bil promocijski film, v katerem so prikazane vse cerkenjaške naravne in kulturne znamenitosti ter gostinski ponudniki, skozi oči čez Cerkenjak potujočih Rimljanov. Četrty filmček pa prikazuje utrinke iz delavnice »Rimljani, kot tukaj nekoč živeli«, s katero smo zaključili operacijo Cerkenjak na dotik. Delavnica se je izvedla 10. 9. 2021, na trgu pred občinsko stavbo. Na delavnici, ki jo je vodilo Društvo za Rimsko zgodovino in kulturo Ptuj, ste se lahko za eno popoldne preobrazili v Rimljana, poskusili takrat značilno hrano, se preizkusili v mečevanju, izdelali oljenko ali pa samo uživali v rimskem vzdušju v sončnem vremenu.

Vsi ti štirje filmi so vidni tudi na interaktivni tabli. Tako vam interaktivna tabla nudi vse potrebne informacije o sami občini,

o vseh naravnih in kulturnih znamenitostih, dogodkih, vidne so novice, tematske poti, zajeta je turistično-gostinska ponudba, s povezavo do zemljevida.

Verjamemo, da bo vsa oprema pridobljena skozi to operacijo, dobro služila svojemu namenu.

Tablo pa vsekakor preizkusite, mogoče boste o samem Cerkenjaku izvedeli še kaj novega.

Metka Lah Simonič

Župan Občine Cerkenjak Marjan Žmavc je delovanje velikega informacijskega ekrana imenovanega »Cerkenjak na dotik« razkazal članom uredniškega odbora občinskega glasila Zrnje iz Cerkenjaka, ki skrbijo za informiranje občank in občanov.

»Cerkenjak na dotik« je občina montirala na pročelje svoje stavbe v središču kraja ter na ta način domačinom in obiskovalcem od drugod omogočila enostaven dostop do vseh bistvenih podatkov o Občini Cerkenjak ter o njenih kulturnih, naravnih in turističnih znamenitostih.

T. Kšela

OLIMPIJSKA BAKLA V CERKVENJAKU

Slovenska bakla je med aprilom in julijem obiskala vse slovenske občine, tako 6. julija tudi Občino Cerkenjak. Na startu pred občinsko zgradbo - kulturnim domom jo je prvi prejel v roke župan Marjan Žmavc. Zatem so baklo ponesli mladi navdušenci športa in tudi že znani cerkenjaški športniki, med njimi

tudi večkratni državni prvak v boksu Tomi Lorenčič. Cilj je bil v Športno-rekreacijskem centru v Kadrncih, kjer so pripravili krajši kulturni program. S twirling točko je nastopila tudi dvakrat zlata na državni ravni enajstletna Gabrijela Žmavc iz Župetincev. S sprejemom slovenske olimpijske bakle so tako tudi v Cerkvonjaku podprli in širili vrednote slovenskega športa ter športnikov, ki bodo oziroma so zastopali na olimpijadi v Tokiu barve majhne Slovenije, v športnih dosežkih pa nedvomno velike.

F. B.

V SPOMIN NA UPOR PROTI OKUPATORJU

V juniju so izdali publikacijo 80 let pozneje in uradno odkrili spominsko ploščo

Pohodništvo je domovanje dobilo tudi v Slovenskih goricah, kjer so ga v svoje programe dejavnosti vključila tudi številna društva. Tako tudi Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvonjak. Zdaj že nekaj let tradicionalni pohod so posvetili dogodku, ko se je v Stanetincih pri domačiji Antona in Štefanije Fekonja zgodil 14. julija 1942 prvi oborožen spopad z nemškima orožnikoma na območju današnje UE Lenart.

Ta akcija je okupatorja silno vznemirila. Napel je vse moči, da bi izsledil napadalce. Tamkajšnji prebivalci so bili deležni strahotnih zasliševanj. Večina jih je bila odpeljana v zapore in pozneje celo v taborišča. V spomin na ta dogodek je Cerkvonjak 14. julija vrsto let praznoval svoj krajevni praznik, Občina Lenart pa občinski praznik. Toda 14. julij iz leta 1942 ni ostal povsem pozabljen.

Na mestu spopada stoji od leta 1975 spominsko obeležje v spomin partizanskega napada Lackove čete na okupatorja. Cerkvonjaško Združenje borcev za vrednote NOB pa, kot že rečeno, že nekaj let ta dogodek zaznamuje s pohodom po poteh upora v Cerkvonjaku.

Pohodniki pri obeležju na mestu prvega spopada partizanov z okupatorjem na območju UE Lenart v Stanetincih

V juniju pa so pripravili okroglo mizo 80 let od začetka vojne in upora proti okupatorju. Predstavili so tudi publikacijo 80 let pozneje, v kateri so na enem mestu zbrani vsi zapisi o upor, pričevanja in spomini o upor, ter narodnoosvobodilnem boju v Cerkvonjaku in njegovi okolici. Objavljena so pričevanja aktivistov, internirancev in izseljencev.

Ob tej priliki so uradno odkrili spominsko ploščo, ki jo je Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvonjak novembra lani namestilo na pročelje Doma kulture v spomin na dogodka za ohranitev slovenske besede: ustanovitev bralnega društva leta 1894 in Krajevnega odbora OF 4. novembra 1941. Z napisa na plošči gre zaslediti, da je Cerkvonjak večkrat v času svojega bivanja pri Kraihgerju v Sv. Trojici v letih 1910/11 obiskal pisatelj Ivan Cankar.

Franc Bratkovič

ZBRALI SO DRAGOCENE SPOMINE NA NOB IN UPOR V CERKVONJAKU IN OKOLICI

Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvonjak je 80 let po začetku druge svetovne vojne na naših tleh izdalo publikacijo »80 let pozneje«, v kateri so zbrani spomini na NOB in upor v Cerkvonjaku in okolici. Publikacijo je uredil Franc Bratkovič, v uredniškem odboru pa so poleg njega bili še Marjan Žmavc, Edvard Pukšič in mag. Mirko Žmavc, ki je poskrbel tudi za lično oblikovanje oziroma likovno ureditev publikacije.

Bratkovič je v uvodni besedi k publikaciji zapisal, da je druga svetovna vojna, ki velja za najbolj krvav spopad v zgodovini človeštva, na bojiščih, v zaporih in v nacističnih taboriščih vzela življenje tudi več desetim Cerkvonjačankam in Cerkvonjačanom. Kot poudarja Bratkovič, so v publikaciji na enem mestu zbrani povzetki različnih, v glavnem že publiciranih zgodovinskih zapisov, spominov in pričevanj o upor, in narodnoosvobodilnem boju v Cerkvonjaku in okolici od zbornika Cirila Paluca do člankov dr. Marjana Toša ter publikacij Draga Novaka, Ljubice Šuligoj in Vide Rojic. Publikacija bralca vodi skozi čase pred drugo svetovno vojno do napada nacistov brez vojne napovedi, nato pa piše o nasilju in raznarodovalni politiki okupatorja, ki je privedla do ustanovitve osvobodilne fronte, upora in organiziranega ter zmagovitega narodnoosvobodilnega boja.

Kot je skromno zapisal urednik Franc Bratkovič, publikacija ni raziskovalno delo, temveč je zbir razpoložljivih zgodovinskih zapisov in spominov, za vsakega pa je v publikaciji naveden tudi vir. V resnici pa gre za dokaj obsežno in skrbno urejeno publika-

Lično urejena publikacija opisuje tudi brutalno nemško raznarodovalno politiko v Slovenskih goricah po okupaciji.

cijo, ki nudi celovit pogled na razmere v Cerkevniku po nacistični okupaciji ter na razvoj upora in narodnoosvobodilnega boja v tem kraju in njegovi okolici. Urednikom publikacije je z nasveti in napotki pomagal zgodovinar novejšeg zgodovine dr. Marjan Žnidarič.

Raznarodovalna politika okupatorja

Za mlajše bralce je še posebej zanimiv in poučen Bratkovičev prispevek »Časi preloma v Slovenskih goricah«, v katerem opisuje razmere, ki so v Cerkevniku in nasploh na Spodnjem Štajerskem zavladale po nacistični okupaciji: slovenska beseda je bila prepovedana v šolah, uradih in kasneje celo pri cerkvenih obredih; edini uradni jezik je postala nemščina; do 1. maja 1941 so morali izginiti vsi slovenski napisi, okupator pa je ponemčil tudi krajevna in osebna imena. Ljudje so se morali med seboj pozdravljati z nacističnim pozdravom "Heil Hitler".

Okupatorji so, kot navaja Bratkovič, pohiteli tudi z vpisovanjem v Štajersko domovinsko zvezo. S plakati so ljudi pozivali, naj se vanjo vpišejo od 17. do vključno 25. maja 1941. Na prebivalce so pritiskali z grožnjami, da bodo tiste, ki se vanjo ne bodo vpisali, izgnali. »Glede rasnega izvora so nacisti razdelili ljudi na Spodnjem Štajerskem v štiri skupine: zelo dober, dober, povprečen in rasno neustrezen. Ljudje so morali dokazovati rasno, tako imenovano arijsko poreklo za več rodov nazaj, in to najmanj še za oba stara očeta in obe stari mami,« piše Bratkovič. Ljudi, ki so jih sprejeli v Štajersko domovinsko zvezo, pa so nacisti razdelili v dve skupini: Nemci so postali stalni člani, drugi pa so bili začasni, ki naj bi postali stalni, ko bi se ponemčili. Stalnim članom so podelili nemško državljanstvo, začasnim pa le nemško državljanstvo na preklc. Vse druge so imeli za »zaščitenke nemškega rajha« in so jih nameravali izgnati ali uničiti s težkim delom. V Cerkevniku je imelo ob popisu prebivalstva novembra 1942 samo 11 oseb stalno državljanstvo, 2377 pa državljanstvo na preklc, medtem ko je bilo 226 tako imenovanih zaščitenec. Dve osebi sta bili brez državljanstva. V Štajerski domovinski zvezi so imeli stalno članstvo 4 ljudje, začasno 1406, brez članstva pa jih je ostalo 156. Nemcev iz rajha je bilo v Cerkevniku 6, člani nacistične stranke pa so bili 4. Nemščino v govoru in pisavi je obvladalo 17 oseb iz Cerkevnikja, samo govorno pa 215. Nemško je pomanjkljivo znalo 961 ljudi, 1.386 prebivalcev Cerkevnikja pa je ni znalo. Po socialnem statusu je bilo v Cerkevniku 1364 samostojnih gospodarjev, 435 služabnikov in služabnic, 674 delavcev, 22 uslužbenecv in nameščencev ter 17 uradnikov.

Kljub vsemu upor

Kot navaja Bratkovič, je okupator za kmete uvedel obvezno oddajo hrane, nekmetje pa so dobili karte za hrano. Nacisti so, kot piše Bratkovič, s kartami za hrano razveselili marsikoga, ki je pred vojno živel v hudem pomanjkanju oziroma ga je Kraljevina Jugoslavija razočarala. Zato je marsikdo sprva nasel obljubam okupatorjev in kulturbundovcev, da bo Hitler dal kruha vsem lačnim. »Okoliščine za začetek oborožene vstaje proti okupatorju tako niso bile ugodne. A upor se je vendarle zgodil,« ugotavlja Bratkovič.

Bratkovič opisuje tudi delovanje nemškega okupacijskega aparata v Cerkevniku, ki so se mu bili ljudje prisiljeni podrediti. Kmalu pa so ugotovili, da jim Nemci ne bodo prinesli raja, ki so jim ga obljubljali. Vsi pa si niso pustili vzeti dostojanstva, zavreči materinega jezika in se predati v naročje okupatorja. Tudi v Cerkevniku je bilo nekaj takšnih, ki so se upali okupatorju upreti in mu dati vedeti, da ni dobrodošel. Tako je bil že jeseni 1941

v Cerkevniku ustanovljen prvi krajevni odbor OF na območju Lenarta, 14. julija 1942 pa je prišlo v Stanetincih do prvega obo-roženega napada na dva nemška orožnika.

V publikaciji so objavljeni tudi podatki o Cerkevnikjancih in Cerkevnikjankah, ki so padli v enotah narodnoosvobodilne vojske (bilo jih je 6), ki so izgubili življenje kot talci ali druge žrtve fašizma (bili so štirje), ki so bili internirani v taborišča (bilo jih je 20) in ki so bili borci v partizanskih enotah (bilo jih je 6). V publikaciji najdemo tudi imena aktivistov OF na terenu, ki jih je bilo veliko. Na desetine fantov pa je končalo v nemških uniformah na frontah. Nasilno mobilizirane je okupator ustrahoval z grožnjami o maščevanju nad domačimi, če bi pobegnili. Ko so dobili dopust jih je nekaj kljub vsemu dezertiralo, nato pa so se do konca vojne skrivali, s čimer so, kot navaja Bratkovič, tvegali svoje življenje in življenja svojih domačih.

Usodni polet zavezniških letalcev

Publikacija prav tako govori o delovanju narodnega heroja Jožeta Lacka in njegovih soborcev v osrednjih Slovenskih goricah. V zadnjem obdobju vojne pa so se po Slovenskih goricah potikali četniki in terorizirali partizanom naklonjene družine. Publikacija govori tudi o tem, kako so četniki oziroma križarji še po končani vojni do aprila 1948 ustrahovali ljudi v Slovenskih goricah.

Publikacija ne govori samo o organiziranem delovanju aktivistov osvobodilne fronte in partizanov, temveč so v njej objavljeni tudi drugi prispevki. Posebno poglavje je posvečeno usodi zavezniških letalcev. Marjan Žmavc piše o usodnem poletu zavezniških letalcev, ki so z ameriškim bombnikom B-24 Liberator marca 1944 strmoglavili na Vanetini. Pri tem jih je šest izgubilo življenje, štirje pa so preživeli. Združenje Slovenskogoriški forum je žrtvam postavilo pomnik, ki povezuje svojce žrtev in nekatere institucije iz ZDA z domačini.

Poleg tega so v publikaciji objavljena tudi pričevanja in spomini aktivistov, internirancev in izseljencev Emilije Manice Dokl, Jožeta Paluca, Marije Omulec, Ludvika Štelcarja, Karla Ferenca in Franca Vršiča (objavljeno je njegovo pismo iz zapora). Prav tako so v publikaciji objavljeni spomini Matije Pravdiča in Vlada Tušaka ter zapisa o Štefanu Kuharju – Bojanu in Jožetu Lacku. Publikacijo krasi tudi fotografija spomenika NOB v centru Cerkevnikja.

Publikacija "80 let pozneje", ki celovito osvetljuje dogajanja v Cerkevniku in okolici med drugo svetovno vojno, je osem desetletij po njenem začetku dragocena, da vsi skupaj, še zlasti pa mladi, ne bi pozabili na trpljenje in žrtve, ki jih prinašajo vojne, in na upor ter narodnoosvobodilni boj. Brez zmage nad nacizmom in fašizmom, h kateremu je veliko prispeval tudi narodnoosvobodilni boj na naših tleh, danes slovenskega jezika in Slovencev na gričevnatem svetu med Dravo in Muro ne bi bilo več.

Tomaž Kšela

NEKDANJI BRIGADIRJI OHRANJAJO VREDNOTE PROSTOVOLJSTVA

Članice in člani Kluba brigadirjev Slovenskih goric, ki so se odločili, da bodo vsako leto v sodelovanju s posameznimi občinami iz osrednjih Slovenskih goric izvedli vsaj eno dobrodelno akcijo in tako z lastnim zgledom na mlade prenašali vrednote prostovoljstva, so letos poleti pomagali urediti bivalne pogoje slikarju, umetniškemu fotografu in kiparju Ivu Lorenčiču iz Brengove, ki je v mladih letih tudi sam sodeloval v več mladinskih delovnih brigadah. Nekdanjim brigadirkam in brigadirjem je ostal še posebej v spominu kot »trobentač«, ki jih je s trobento zjutraj spravljaj iz postelje, zvečer pa vanjo.

Nekdanji brigadirji so s prostovoljnim delom priskočili na pomoč svojemu nekdanjemu so-brigadirju, ki jih je na mladinskih delovnih akcijah s trobento zjutraj spravljaj iz postelje, zvečer pa spat.

Pred časom pa je Lorenčiču bivalne prostore poškodoval požar, ki mu ga je sicer uspelo hitro pogasiti, vendar mu je v notranjosti povzročil veliko škodo na opremi in inštalacijah. Zato se je pomoči nekdanjih so-brigadirjev zelo razveselil.

Kot pravi predsednica Kluba brigadirjev Slovenskih goric Marija Šauperl, ki je bila v mladih letih priljubljena mladinska voditeljica v Lenartu, so se nekdanji udeleženci mladinskih delovnih akcij iz Slovenskih goric v preteklosti občasno srečevali in obujali spomine na prostovoljno delo in druženje pred več kot 40 leti, pred časom pa so tudi formalno ustanovili svoj klub z namenom, da vrednote prostovoljstva in solidarnosti med ljudmi negujejo še naprej ter jih z lastnim zgledom prenašajo na mlade generacije.

Lani so članice in člani Kluba brigadirjev Slovenskih goric s prostovoljnim delom v sodelovanju z občino Sveti Jurij v Slovenskih goricah in tamkajšnjo osnovno šolo uredili šolsko igrišče v Jurovskem Dolu, kjer je bila leta 1975 velika mladinska delovna akcija. Nasploh so, kot se spominja Šauperlova, v sedemdesetih in osemdesetih letih brigadirji s prostovoljnim delom veliko prispevali k hitrejšemu razvoju Slovenskih goric. Nekdanji brigadirji iz Slovenskih goric so lani načrtovali še več dobrodelnih akcij, vendar jim je načrte prekrizala epidemija bolezni covid 19. Uspešno pa jim je pripraviti brošuro Brigadirski dnevnik, s katero so obeležili 40-letnico prostovoljnega brigadirskega dela v Slovenskih goricah.

Prvi dan dobrodelne delovne akcije so se pred Lorenčičevim domom zbrali Tone Kurnik, Milka Mohorič, Mira Zorec, Marjan Ručigaj, Slavko Bezjak, Miran Škamlec, Aleksander Blažič, Jan-

Po uspešno izvedeni delovni akciji je članicam in članom Kluba brigadirjev Slovenskih goric za opravljeno delo in srčnosti čestital in izročil zahvalo župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc.

ko Žel in Marija Šauperl, ki je prevzela komando in to tako, da jo je ubogal celo Lorenčič, za katerega je znano, da ni navajen, da bi mu kdo komandiral. Očitno pa je bilo dobro organizirano delo poleg tovarštva in medsebojne solidarnosti ena od vrednot prostovoljstva, ki je nekdanjim brigadirjem ostala v spominu do današnjih dni.

Kako je potekala delovna akcija je za prilogo Večera Štajerc natančno popisal Franc Bratkovič v članku »Rabota v Cerkvenjaku je uspela – nekdanji brigadirji, današnji upokoјenci, so s prostovoljnim delom tokrat priskočili na pomoč v cerkvenjaški občini.« Po njegovih navedbah so s prvo akcijo pripravili teren. Pri prenovi pa je prvi dan sodelovalo dvanajst brigadirjev, nato pa so se organizirali v skupine specialistov, ki so v naslednjih dneh opravile strokovno tehnična in montažna dela. Z različnim materialom in prostovoljnim delom so Lorenčiču priskočili na pomoč tudi sosedje in nekateri drugi Cerkvenjačani in Cerkvenjačanke, nekaj pa je v obliki pomoči po požaru primaknila tudi Občina Cerkvenjak. Ravno njen župan Marjan Žmavc je brigadirjem, ko so ga povprašali, kakšno dobrodelno akcijo naj letos izvedejo v Cerkvenjaku, predlagal, naj pomagajo urediti bivalne prostore cerkvenjaškemu umetniku in nosilcu srebrnega grba Občine Cerkvenjak.

Tako kot v mladih letih so brigadirji tudi tokrat prostovoljno skupno delo izkoristili za prijetno druženje in obujanje spominov, domačin in intendanti med brigadirji pa so poskrbeli tudi, da pri delu niso bili lačni in žejni. Tako je delovna akcija minila v veseljem razpoloženju. Brigadirji so še enkrat dokazali, da solidarnost, medsebojno spoštovanje in pomoč ter druge vrednote prostovoljstva bogatita odnose med ljudmi, zato jih velja negovati, si zanje prizadevati ter jih prenašati na mlajše generacije.

T. Kšela

V BESEDI IN SLIKI

SONČNICA VELIKANKA V POMARANČNI ULICI

Pred gospodarskim poslojem Franca Branka Kocmuta na Pomarančni ulici v Cerkvenjaku je letos nepričakovano zrastle sončnice velikanka, ki je visoka več kot 3,5 metra ter ima 35 cvetov. Franc Branko in njegova žena Marija imata okoli hiše veliko cvetja, za kar sta pred leti že prejela priznanje Turističnega društva Cerkvenjak, vendar pa sončnice velikanke nista posejala sama.

»Čez zimo redno krmim ptičke. Verjetno je sončnico velikanko zasadil kakšen ptiček, ki mu je seme po nesreči padlo iz kljuna,« pravi smeje Franc Branko, ki čez zimo ne skrbi samo za ptičke, temveč tudi za rože, ki jih v zimskem času neguje v kleti. »Rože vsakih štirinajst dni zalijem, poleg tega pa pazim, da imajo vedno dovolj svetlobe in svežega zraka,« pojasnjuje.

Pregovor pravi, da imajo tisti, ki imajo radi rože, radi tudi ljudi. V primeru Franca Branka Kocmuta to povsem drži, saj je že 53 let gasilec, 45 let pa je bil pri gasilcih tudi strojnik in šofer, sedaj pa je to »delo« prepustil mlajšim. Sedaj, ko ne more več toliko kot v preteklosti pomagati ljudem v stiski, »pomaga« rožam. V zahvalo pa mu je letos narava podarila še velikansko sončnico.

T. Kšela

PROJEKTI ZA RAZVOJ

PODPIS GRADBENIH POGODB ZA KOLESARSKO POVEZAVO LENART-CERKVENJAK- TRNOVSKA VAS

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., koordinira aktivnosti in nudi administrativno-tehnično podporo občinam v projektu »Kolesarske povezave na območju ORP Slovenske gorice«. V projekt je vključenih 11 občin: Benedikt, Cerkevnik, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij ob Ščavnici, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Trnovska vas in Šentilj. Ključni deležnik v projektu je tudi Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI), ki se je dodatno zavezala izvesti del projekta, ki se nanaša na državno kolesarsko mrežo.

Cilj je izgradnja kolesarskih povezav, ki smiselno povezuje občine v okviru ORP Slovenske gorice in izboljšati pogoje za kolesarjenje, povečati delež kolesarjenja, povečati prometno varnost ter varnosti kolesarjev.

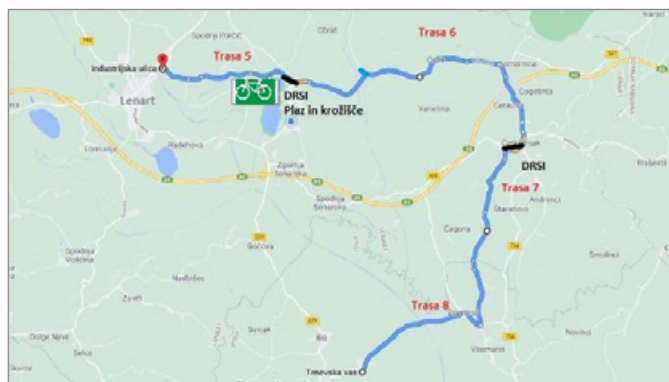
Zaradi obsežnosti projekta, zahtevnosti postopkov in časovnih omejitev za pridobitev in koriščenje evropskih sredstev, so se vključene občine odločile projekt razdeliti na dve fazi.

V prvi fazi, z izvedbo do poletja 2023, je projekt razdeljen po štirih glavnih trasah:

- 1) Lenart-Benedikt,
- 2) Lenart-Sveta Ana-Trate,
- 3) Lenart-Cerkvenjak-Trnovska vas,
- 4) Jarenina-Lenart-Zg. Senarska.

V drugi fazi, v obdobju od leta 2023 do 2027, je predvidena izvedba še dodatnih 12 km lokalnih kolesarskih povezav in 30 km državne kolesarske mreže, med drugim tudi med Sveto Trojico, preko Sp. Senarske in Brengove do Cerkvenjaka in nadaljevanje do Svetega Jurija ob Ščavnici.

V prvi fazi je Občina Cerkevnik vključena v projekt Lenart-Cerkvenjak-Trnovska vas.

Prikaz poteka trase »Kolesarske povezave na območju ORP Slovenske gorice: Lenart-Cerkvenjak-Trnovska vas« (Podlaga karte: <https://www.google.com/maps>, označitev S. A. Padovnik)

Na osnovi izvedenega javnega naročila so županja Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah in župani Občin Lenart, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Cerkevnik in Trnovska vas, konec avgusta podpisali pogodbe za izvedbo gradbenih del za izvedbo kolesarskih povezav. Dela so razmejena na štiri sklope, izvajalec treh sklopov, in sicer trase Lenart-Porčič-Sv. Trojica-Osek; Osek-Cenkova-Cerkvenjak in Cerkevnik-Čagona-Vitomarci, je Podjetje za gozdne gradnje in hortikulturo d.o.o. iz Maribora, odsek od Vitomarcev do

Z leve: mag. Srečko A. Padovnik (RASG, d. o. o.), Gregor Črešnar (PGGH, d. o. o.), mag. Janez Kramberger (Občina Lenart), Marjan Žmavc (Občina Cerkevnik), Darja Vudler Berlak (Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah), dr. Milojka Domajnko (RASG, d. o. o.), David Klobasa (Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah). Foto Rebeka Škrlec

Trnovske vasi pa bo izvedlo Cestno podjetje Ptuj d.d.. Ob tem bo Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo izvedla še sanacijo plazu in izgradnjo krožišča s kolesarsko potjo v Sv. Trojici (pri gostišču Na griču) ter poleti 2022 označitev kolesarskih površin na vozišču skozi naselje Cerkevnik (med križiščem za Cenkovo in križiščem za Čagono). Tako bo skupaj vzpostavljenih za več kot 18 km kolesarskih povezav, pretežno kot ločene kolesarske površine, delno tudi kot souporaba obstoječih cest. Vrednost podpisanih pogodb za izvedbo gradbenih del je 3,9 mio EUR. Dela se bodo začela septembra 2021 (začetek na območju Trnovske vasi in Sv. Andraža) in zaključena do konca leta 2022.

S tem se je začel izvajati prvi od štirih projektov kolesarskih povezav, v katerih bo na območju občin Lenart, Benedikt, Cerkevnik, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Šentilj in Trnovska vas do srede leta 2023 vzpostavljeno 82,5 km kolesarskih povezav. Naložbo, ob navedenih občinah, sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Mag. Srečko Aleksander Padovnik,
Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o.

NOV JAVNI RAZPIS ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ MAJHNIH KMETIJ

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je 3. 9. 2021 objavilo tretji javni razpis za podukrep 6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjene razvoju majhnih kmetij, s katerim je razpisanih 15,4 milijonov evra nepovratnih javnih sredstev. Podpora je namenjena majhnim kmetijam, ki so razvrščene v območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (OMD). S tem javnim razpisom bodo podprte tudi majhne kmetije s trajnimi nasadi, ki jim ne bo treba izpolnjevati pogoja obtežbe z živalmi. V okviru meril za izbor vlog bodo vstopni prag lažje dosegli tudi kmetije, ki niso v problemskih območjih, zato na javni razpis vabimo tudi vse živinorejske kmetije, ki niso kandidirale na prvih dveh javnih razpisih. Oddaja vlog na javni razpis bo možna od 27. septembra 2021 do vključno 16. decembra 2021 do 13:59. ure.

Izpolnjevanje pogojev

Upravičenci do podpore so majhne kmetije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- v letu 2021 so vložile zbirno vlogo;
- glede na zbirno vlogo iz leta 2021 imajo v upravljanju najmanj 1,5 ha in manj kot 6 ha primerljivih kmetijskih površin (PKP), kar npr. pomeni 3 – 11,99 ha trajnih travnikov, 1,5 – 5,99 ha njivskih površin ali 0,37 – 1,5 ha vinogradov;
- glede na podatke iz evidence rejnih živali iz leta 2021 redijo vsaj 1,5 glav velike živine (GVŽ) in manj kot 15 GVŽ;
- zagotavljajo obtežbo s travojedimi živalmi v obsegu 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja;
- pogoja glede obsega GVŽ in obtežbe s travojedimi živalmi ni potrebno izpolnjevati kmetijam, katerih površine trajnih nasadov (rabe: 1211, 1212, 1221, 1230, 1160, 1240) predstavljajo več kot 50 % kmetijskih zemljišč v upravljanju,
- kmetijsko gospodarstvo mora biti razvrščeno v OMD;
- vlogi na javni razpis je treba priložiti enostaven poslovni načrt za obdobje treh let, v katerem je treba izbrati vsaj en cilj, ki prispeva k gospodarskemu razvoju kmetije, ali vsaj en cilj, ki prispeva k doseganju horizontalnih ciljev (okolje, inovacije, podnebne spremembe);
- kmetiji še ni bila dodeljena podpora iz naslova tega podukrepa v prvih dveh javnih razpisih.

Vnos in oddaja vloge na javni razpis

Vnos bo v celoti potekal elektronsko v informacijski sistem Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (AKTRP). Vloga na javni razpis se vloži na AKTRP v elektronski obliki. Podpisana mora biti z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom. Pri vlogi na javni razpis ni predvidenih nobenih dokazil v fizični obliki.

Obveznosti

Upravičenec, ki mu bo izdana odločba o pravici do sredstev, bo moral izpolniti naslednje bistvene obveznosti:

- cilje iz poslovnega načrta bo moral izpolniti najpozneje v roku 39 mesecev po izdani odločbi, poslovni načrt pa se bo moral začeti izvajati najkasneje v 9 mesecih po izdaji odločbe;
- do vložitve zahtevka za izplačilo drugega obroka podpore (2025) ne bo smel zmanjšati obsega PKP za več kot 10 odstotkov, pri čemer obseg PKP ne sme biti manjši od 1,5 PKP;
- v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka za izplačilo drugega obroka podpore (2024) bo moral zagotavljati povprečno letno obtežbo s travojedimi živalmi v obsegu vsaj 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja, pri čemer povprečni letni skupni obseg GVŽ ne sme biti manjši od 1,5 GVŽ;
- vsako leto, vključno z letom oddaje zahtevka za izplačilo drugega obroka podpore, bo moral oddati zbirno vlogo.

Višina sredstev in način izplačila

Nepovratna javna sredstva se za namen izvajanja podukrepa zagotavljajo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in proračuna Republike Slovenije. Upravičenci bodo podporo v višini 5.000 evrov prejeli kot pavšalno plačilo v obliki nepovratne finančne pomoči. Podpora v okviru podukrepa se upravičencu dodeli samo enkrat v programskem obdobju, izplača pa se v dveh obrokih. Prvi obrok podpore v višini 70 % dodeljenih sredstev se izplača po prejemu odločbe o pravici do sredstev, preostalih 30 % pa po pravilni izvedbi aktivnosti iz poslovnega načrta. Zahtevki za izplačilo drugega obroka podpore se bodo vlagali v letu 2025.

Pomembno

- potencialne vlagatelje opozarjamo, da se za namen izvajanja ciljev iz naslova tega podukrepa, upoštevajo samo stroški in aktivnosti, ki so nastale po datumu izdaje odločbe o dodelitvi sredstev,
- poslovni načrt ne sme vsebovati razvojnega cilja, če so bila za stroške za izpolnitev izbranega razvojnega cilja že dodeljena sredstva

iz naslova ostalih ukrepov PRP, npr. iz podukrepa 4.1;

- stroške in aktivnosti, ki bodo izvedene za namen doseganja ciljev iz tega podukrepa, bo treba ob priložitvi drugega zahtevka za izplačilo podpore dokazati, zato potencialne vlagatelje opozarjamo, da hranijo dokazila o izpolnjevanju ciljev (npr.: računi, fotografije, pogodbe, potrdila o plačilu, dovoljenja ipd.);
- pomemben je tudi pogoj glede začetka izvajanja poslovnega načrta najkasneje v 9 mesecih po izdaji odločbe, katerega izpolnjevanje bo prav tako treba dokazati ob priložitvi drugega zahtevka za izplačilo podpore; v primeru, da v devetih mesecih po izdaji odločbe o dodelitvi sredstev še noben cilj ne bo v celoti realiziran, bo upravičenec izpolnjevanje tega pogoja lahko dokazal tudi s predračuni, avansnim računom, plačilom materiala, ponudbami, analizo trga ipd.;
- v primeru, da bo upravičenec v poslovnem načrtu izbral cilje, ki predstavljajo dolgoročno vlaganje v kmetijsko dejavnost (npr. nakup strojev in opreme, ureditev trajnih nasadov, pašnikov), in bo za izpolnitev tega cilja namenil celoten znesek podpore iz podukrepa, bo upravičenec za sredstva iz podukrepa oproščen plačila dohodnine. V ta namen bo treba drugemu zahtevku za izplačilo podpore predložiti dokazila o porabljenih sredstvih, kot so računi, kupoprodajne pogodbe in dokazila o nakazilu sredstev, ki se morajo glasiti na upravičenca.

Vse potencialne vlagatelje vabimo, da podrobno preučijo objavljen **javni razpis in Uredbo** o izvajanju podukrepa za zagon dejavnosti, namenjene razvoju majhnih kmetij iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 47/17, 67/19 74/21 in 134/21), ki natančneje določata pogoje in način dodelitve sredstev. Podrobnejše informacije o podukrepu si lahko preberete na spletni strani **Skupne kmetije politike**. Informacije o javnem razpisu bodo dostopne tudi pri **INFO točkah**.

Ajda v andrenški dolini

15 MILIJONOV EVROV ZA NALOŽBE V VZPOSTAVITEV IN RAZVOJ NEKMETIJSKIH DEJAVNOSTI

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je 10. 9. 2021 v Uradnem listu objavilo javni razpis, katerega namen je podpreti vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, ki bodo pripomogle k večji oziroma boljši ponudbi različnih storitev na podeželju, kakor tudi omogočiti možnosti za dodatne zaposlitve oziroma večjega prihodka tako na podeželju kakor tudi na kmetijah z dopolnilnimi dejavnostmi. Oddaja vloge je možna do vključno 17. decembra 2021.

Namen podpore v okviru 2. javnega razpisa za podukrep 6.4 – Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti je podpreti vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, ki bodo pripomogle k večji oziroma boljši ponudbi različnih storitev

na podeželju, kakor tudi omogočiti možnosti dodatnih zaposlitev oziroma večjega prihodka tako na podeželju kakor tudi na kmetijah z dopolnilnimi dejavnostmi. S tem sledimo cilju, da podeželje ostane poseljeno, s čimer je posredno oziroma neposredno povezana tudi urejena kulturna krajina.

Javni razpis se izvaja in financira preko Programa razvoja podeželja RS 2014–2020 (PRP 2014–2020).

Podpora iz tega podukrepa je med drugim namenjena zelo različnim dejavnostim, kot so na primer:

- dejavnosti v turizmu,
- trgovina,
- storitvene dejavnosti,
- dodajanje vrednosti lesu,
- lokalna samooskrba,
- ravnanje z organskimi odpadki,
- proizvodnja električne in toplotne energije iz obnovljivih virov za namene prodaje in
- številne druge dejavnosti, ki so podrobno navedene v Prilogi 12 Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17-popr., 19/18, 82/18, 89/20 in 121/21; v nadaljevanju: Uredba).

Upravičenci so lahko:

- nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
- samostojni podjetniki posamezniki,
- gospodarske družbe,
- zavodi ali
- zadrage.

Lokacija naložbe mora biti v naseljih z manj kot 5.000 prebivalci, razen kadar je upravičenec nosilec dopolnilne dejavnosti.

Med **drugimi pogoji** za pridobitev sredstev mora upravičenec izpolnjevati tudi pogoj, da je v letu pred vložitvijo vloge na javni razpis zagotavljal ustrezen obseg dela (0,5 polne delovne moči – PDM v primeru enostavnih naložb oziroma 1 PDM v primeru zahtevnih naložb) ter ustvariti primeren prihodek iz poslovanja, ki mu omogoča dolgoročno sposobnost preživetja, in sicer v višini ene bruto minimalne plače na zaposlenega v RS na 1 PDM. Novost glede na 1. javni razpis je, da se v 2. javnem razpisu omogoča naložbe v nekmetijske dejavnosti tudi manjšim kmetijam, ki praga primernega dohodka do sedaj niso dosegale. Tako v primeru, ko je upravičenec nosilec dopolnilne dejavnosti in ima primerni prihodek v višini najmanj 0,5 in manj kot eno bruto minimalno plačo na zaposlenega v RS na 1 PDM v koledarskem letu pred vložitvijo vloge na javni razpis, je upravičen do naložbe do vključno 50.000 evrov skupne priznane vrednosti.

Kot **upravičeni stroški** se bodo upoštevali stroški, povezani z ureditvijo in vzdrževanjem objektov, stroški nakupa, namestitvijo oziroma vgradnjo opreme, strojev in naprav, vključno z IKT in so neposredno povezani z izvajanjem dejavnosti iz priloge Uredbe, ki je predmet podpore, in jih je upravičenec opredelil v vlogi na javni razpis. Pod določenimi pogoji je upravičen tudi strošek prispevka v naravi v obliki lastnega lesa, upravičeni pa so tudi splošni stroški, ki so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe, kot jih določa uredba.

Stopnja javne podpore v obliki nepovratnih sredstev je 50 % upravičenih stroškov, pri določitvi stopnje podpore pa se upošteva pravilo »de minimis«. Najnižji znesek javne podpore znaša 5.000 evrov na vlogo.

Od skupno 15 milijonov evrov razpisanih nepovratnih sredstev je:

- 10 milijonov evrov, namenjenih za nosilce dopolnilnih dejavnosti (sklop A) ter
- 5 milijonov evrov, namenjenih za samostojne podjetnike posameznike, zavode, zadrage in gospodarske družbe (sklop B).

Oddaja vloge je možna od 4. oktobra 2021 do vključno 17. decembra 2021, do 13:59 ure.

Povezavi:

- **Javni razpis** z razpisno dokumentacijo za podukrep 6.4 (objava po izidu Uradnega lista RS)
- **Uredba** o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17-popr., 19/18, 82/18, 89/20 in 121/21)

4. JAVNI POZIV LAS OVATAR SLOVENSKIH GORIC – SKLAD ESRR

Objavljen je 4. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkljenjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino – LAS Ovtar Slovenskih goric, **sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR)**.

Javni poziv, vključno s celotnim besedilom, obrazcem vloge za prijavo operacije, stroškovnim načrtom in drugo s pozivom povezano dokumentacijo, je objavljen na www.lasovtar.si/.

Informacije o javnem pozivu so na voljo na sedežu LAS in po telefonu: 059 128 773, 051 660 865, vsak delavnik med 9. in 12. uro. Za osebno konzultacijo na sedežu LAS je **OBVEZNA** predhodna najava in uskladičev termina. Vprašanja lahko kadarkoli naslovite tudi po elektronski pošti: info@lasovtar.si.

Roki za oddajo vloge: prvi rok za oddajo vloge se izteče **27. 10. 2021**, drugi (zadnji) rok pa **22. 12. 2021**.

Če bodo sredstva porabljena že po prvem roku, bo javni poziv predčasno zaprt.

Obdobje upravičenosti stroškov: Upravičeni stroški za izvedbo sofinanciranih operacij so stroški, ki so nastali po oddaji vloge v odobritev na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Delež sofinanciranja upravičenih stroškov za operacije sofinancirane iz **ESRR znaša 80 %**.

Najnižji znesek javne podpore za posamezno operacijo je 5.000 EUR. Najvišji znesek javne podpore je 40.000 EUR. Če se operacija izvaja v fazah, posamezni zahtevek za izplačilo ne sme biti nižji od 5.000 EUR.

Vloge na javni poziv je potrebno poslati **priporočeno** po pošti ali po pooblaščenem izvajalcu poštinih storitev na naslov: Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o. - za LAS Ovtar Slovenskih goric, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart v Slovenskih goricah ali **osebno dostaviti** na isti naslov (v okviru delovnega časa).

OVATAR NA RAJŽO GRE

Predstavitev aktivnosti in povabilo k sodelovanju

Razvojna agencija Slovenske gorice in Društvo za razvoj podeželja Ovtar Slovenskih goric sta s ciljem razširitve mreže Ovtarjeve ponudbe pričela izvajati operacijo **Ovtar na rajžo gre**.

Z aktivnostmi želimo vsebino in obseg lokalne ponudbe živilskih in neživilskih izdelkov v navezavi s turistično ponudbo nadgraditi in povezati z vsebinami in ponudbo turizma, združeno v eni operaciji.

Glavni cilj je razširiti mrežo Ovtarjeve ponudbe (na vseh 10 občin območja LAS) - novi produkti in novi pristopi za povezan, poenoten in skupen nastop ponudnikov na trgu za dvig prepoznavnosti območja. K bolj povezanemu nastopu na trgu je ponudnike primorala tudi covid-pandemija, zato jih želimo pri tem podpreti.

V aktivnostih operacije Ovtar na rajžo gre bomo opravili posnetek aktualnega stanja celotnega območja in povezali interese deležnikov (ponudniki, proizvajalci, organizacije) ter pripravili tiskane materiale, promocijsko gradivo (promo vrečke, roll-up, zastave, promocijska stena), promocijske dogodke (**Festival Slovenjgoriške gibanice**) in **spletno platformo** za predstavitev območja. Izdelali bomo **kataloge** (katalog živilskih in neživilskih izdelkov, katalog turistične ponudbe, izvleček celotne ponudbe v brošuri za izletniške cilje v Slovenskih gorah) v več jezikih ter en **zemljevid območja LAS** s širšim območjem SV dela Slovenije, kjer se bo obiskovalec LAS Ovtar Slovenskih gor lahko orientiral v prostoru glede na geografsko umestitev območja LAS v Sloveniji. Del skupaj razvitih vsebin, ki bodo vsebovane v tiskovinah in na spletni platformi, si bo s strani zainteresiranih deležnikov mogoče ogledati kot primere dobre prakse na **strokovni ekskurziji**.

Razvoj lokalne ponudbe v navezavi s trženjem trajnostno usmerjenega turizma bo obdelan celostno – digitalna promocija na socialnih in drugih spletnih medijih ter fotografiranje za tiskovine in spletno platformo bo skupna aktivnost vseh vključenih: obstoječih in novih ponudnikov.

V Ovtarjevo mrežo **vabimo tako nove ponudnike** – pridelovalce, predelovalce, organizacije in izvajalce domače obrti **kot tudi obstoječe ponudnike** za potrebe pregleda ponudbe in ažuriranja podatke in fotografij.

Trajnostno načrtovanje in upravljanje turizma sta postala glavna cilja in standarda turistične dejavnosti. Prav zaradi tega je tudi v vsebinah LAS Ovtar Slovenskih goric turizem na skupnih kanalih in platformah nujna za zagotovitev dolgoročnega in trajnostnega razvoja na mikro ravni destinacije.

Renata Peras

PRIHAJA SPREJEMNI ORGANIZATOR POTOVANJ

Širše območje Podravja z vidika splošnega gospodarskega in turističnega razvoja spada pod povprečje Slovenije. Na tem območju je zavidljivo število naravnih, kulturnih in drugih znamenitosti, ki skupaj z raznoliko lokalno ponudbo predstavljajo širok turistični potencial območja. Ponudniki, podjetniki, lokalne skupnosti in drugi deležniki so že večkrat izrazili interes po učinkovitem trženju teh potencialov, vendar do sedaj ni obstajala območna organizacija, ki bi se ukvarjala izključno s trženjem tega prostora.

Prav tako to območje tudi s strani Slovenske turistične organizacije (STO), ki je vodilna institucija s področja turizma v Sloveniji, zaradi svojih edinstvenih specifik, ki jih STO ne uvršča med kredibilne statistične kazalnike, ni prepoznano kot turistična destinacija in ga zato v promocijskih vsebinah STO najdemo premalo pogosto.

Skozi komunikacijo med posameznimi lokalnimi akcijskimi skupinami (LAS-i) in turističnimi ponudniki je zato dozorela ideja, da bi za širše območje Podravske regije, Slovenskih gor in Prlekije vzpostavili učinkovit model trženja lokalne ponudbe v obliki agencije, ki bi skrbela za trženje obstoječih in novih integralnih turističnih produktov na območju vključenih LAS-ov. Tržni model bo v začetni fazi zajemal mikroobmočja z mestnimi središči Lenart, Ptuj, Ljutomer, Slovenska Bistrica in Maribor, skupaj kar 35 občin, čigar število bo v prihodnosti zagotovo smiselno še razširilo.

Projekt, v katerem smo že pričeli z izvajanjem aktivnosti, bo vodila Razvojna agencija Slovenske gorice (RASG) iz Lenarta, ki je bila tudi pobudnik za vzpostavitev konkretne organizacije za trženje turističnih storitev. Uspešno zgodbo želimo zapeljati od spodaj navzgor, zato je vključevanje lokalnih skupnosti bistvenega pomena. Na podlagi analize terena bomo najprej vključili obstoječe turistične deležnike z dodelanimi turističnimi produkti, vsem ostalim zainteresiranim pa bomo pomagali doseči standarde, ki bodo zadovoljili slehernega obiskovalca. Turizem je panoga, kjer se ne postavlja meja in kjer se nihče ne izključuje, vendar pa je za uspešno prodajno zgodbo na trgu treba zagotoviti dovolj kakovostne produkte ali pakete.

Vse potrebne aktivnosti in priprave za uspešno poslovanje bodo zaključene v prihodnjih dveh letih, sprejemni organizator potovanj pa bo v polni meri pričel z delovanjem predvidoma v letu 2023. K sodelovanju tako vabimo občine, ponudnike, potencialne vodnike in druge zainteresirane turistične deležnike, ki jih bomo skozi proces razvijanja modela trženja ponudbe z veseljem vključevali v razvijanje turističnega potenciala, v edukativne vsebine ter seveda v neposredno prodajo turističnih produktov in paketov. Vsa povabila na izobraževanja, delavnice in razvijanje turističnega potenciala bodo za posamezne turistične deležnike javno objavljena na spletnih straneh RASG in občin, spremljajte pa tudi naša obvestila na socialnih omrežjih.

Danijel Zorko

PODPIRAJMO LOKALNO IN DOMAČE

Na Razvojni agenciji Slovenske gorice (RASG) že več let podpiramo domače ponudnike in spodbujamo lokalno samooskrbo. Te aktivnosti so se izrazile v pozitivni luči predvsem v času zaprtja javnega življenja, pa tudi nekatere aktualne omejitve ljudi usmerjajo h kupovanju lokalne in zdrave hrane. Na RASG zastopamo 10 občin, v katerih se ponekod odvija tržnična dejavnost, veliko časa pa obstoječe tržnice samevajo ali pa jih sploh ni. Čeprav je hiter razvoj mnogim dejavnostim odprl svet trženja na popolnoma nov način, pa prodaje na stojnicah ne more izkoreniniti. Tega se zavedajo tudi lokalni ponudniki, ki pa se zaradi nasičenosti z delom, nezmožnosti prilagajanja ali nepoznavanja razmer ter vsesplošne apatije, ne znajo ali pa ne morejo toliko pojavljati na trgu, kot bi si želeli. Na RASG te razmere spremljamo že kar nekaj časa, zato smo se odločili pripraviti recept za oživitev tržnic in dvig lokalne preskrbe, pri čemer smo se povezali s Kmetijsko-gozdarskim zavodom Maribor. Pripravili smo projekt Na tržnico z Ovtarjem, kamor smo vključili in povezali ponudnike, občine, javne zavode in strokovne službe.

Na tržnici v Cerkvenjaku se je predstavilo 18 ponudnikov.

Že od poletja naprej ste lahko spremljali in tudi obiskali tržnične dogodke, ki so se odvijali tudi v občinah, kjer to ni običajen dogodek. Na iniciativo RASG so v sodelovanju z matičnimi občinami povabili k sodelovanju domače ponudnike in društva, manjkajočo ponudbo pa smo organizirali iz sosednjih krajev in organizirali tržnični dogodek. Uspešne dogodke smo do sedaj izvedli v Benedikt, Sveti Ani, Dupleku, Jurovskem Dolu, Sv. Andražu, Sv. Trojici in Cerkvenjaku. Namen teh dogodkov je omogočiti lokalnim ponudnikom, da se predstavijo tudi izven svoje občine, hkrati pa želimo lokalno ponudbo približati tudi prebivalcem. Tržnica je v Cerkvenjaku potekala pred domačim gasilskim domom, popestrili pa smo jo tudi z nekaj spremljajočimi dogodki. Na tržnicah ste lahko tako kupili domače sadje in zelenjavo, čaje in zelišča, umetniške izdelke in izdelke domače obrti, različne vrste žganja in likerjev, mlečne izdelke in sir ..., poskusili pa ste lahko tudi različne sorte vin in kaj prigriznili. Tržnica tako ni zgolj stičišče lokalne ponudbe, ampak je tudi družabni dogodek. Ugotovili smo, da je za organizacijo takšnih dogodkov potrebna zgolj volja, zato je naša želja, da bi posamezne občine takšne dogodke organizirale tudi same, vsaj

nekajkrat letno. Glede na odzive ponudnikov in vodstva občin lahko te dogodke ocenimo zelo pozitivno.

Lokalno ponudbo želimo povezati tudi z javnimi zavodi, ki imajo možnost, da določen odstotek hrane kupijo tudi pri domačih ponudnikih. Tako smo do sedaj obiskali večino šol v Slovenskih goricah, ki jim bo Zadruga Dobrina za spodbudo k uporabi lokalne hrane podarila zabojčke z lokalnimi produkti, hkrati pa jim bomo omogočili tudi izobraževanje za uporabo e-kataloga, ki zajema pregleden sistem javnega naročanja za javne zavode. Po razgovorih z ravnatelji in vodji javne prehrane smo ugotovili, da lahko še precej pripomoremo k poznavanju lokalne ponudbe in poenostavimo naročanje, zato bodo te aktivnosti zagotovo dobrodošle. Višji delež zdrave in domače prehrane v šolah se zagotovo odraža tudi v spremembi strukture stroškov malice, zato verjameмо, da bodo tudi starši razumeli, da najcenejše po navadi ni tudi najboljše.

Mojca Polak z VSGT MB je pripravila inovativne recepte.

Pri vsem tem nam je v veliko pomoč Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor, kjer se je za sodelovanje izjemno angažirala Miša Pušenjak, ki nam je s strokovnimi nasveti in predavanji popestrila tržnice, hkrati pa za zimo pripravlja kar nekaj predavanj na temo zelenjadarstva in vrtničarstva. Udeleženci bodo lahko s pomočjo teh izobraževanj pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo za zelenjadarja, zagotovo pa bodo najbolj veseli njenih praktičnih nasvetov.

Verjamemo, da se bo osveščanje na različnih ravneh odrazilo tudi v višji ravni lastne pridelave hrane, v večji blagovni menjavi, predvsem pa v večji neodvisnosti od veletrgovcev. Če želimo, da se podeželje razvija in da denar ostaja v regiji, bomo morali podpirati lokalno in o tem ozaveščati tudi naše zanamce.

Danijel Zorko

BILI SMO NA KOROŠKEM ...

Društvo za razvoj podeželja Ovtar Slovenskih goric je v sodelovanju s Turistično agencijo LEZE za člane društva, 2. septembra 2021, organiziralo strokovno ekskurzijo in ogled dobrih praks na Koroško – zakladnico presenečenj. Tokrat je bil avtobus poln in udeleženci so se veselili novih spoznanj, izmenjave izkušenj in medsebojnega druženja.

Pot nas je vodila iz Lenarta v osrčje idiličnega srednjeveškega mesta Slovenj Gradec v Medenem raju. Tukaj so se najgloblje družinske skrivnosti ohranile vse do danes, ko se bogata medicarska, lectarska in svečarska dediščina družine Perger uspešno prenaša na zdaj že deveto generacijo. Uživali smo v poslušanju zgodb in družinskih skrivnosti, ki jih je na zabaven način predstavil mojster Hrabroslav ter spoznali edinstvene postopke izdelave vseh izdelkov (medenjaki, medeno žganje, bomboni), katere smo tudi degustirali.

Nato smo pot nadaljevali do Podklanca v Dravogradu na Kmetijo Klančnik, ki je v bližini splavarskega pristana ob sotočju treh

dolin, Dravske, Mežiške in Mislinjske doline. Tukaj nam je gošpodar, ki je sicer kmetijo že predal v roke svojemu sinu – mlademu prevzemniku, predstavil njihovo delo ter kmetijo nekoč in danes. Ogledali smo si spominsko sobo kmetije Klančnik in sobo zgodovine lova na kmetiji Klančnik. S pravim turističnim vlakom so nas popeljali skozi 40 ha ograjeno oboro, kjer smo ob prijetni vožnji opazovali pašo damjakov in muflonov ter biološko učilnico. V biološki učilnici smo si ogledali pestro in čudovito zbirko nagačenih živali.

Naš naslednji postanek je bil v Radljah ob Dravi, kjer smo si privoščili okusno kosilo v restavraciji Gold & Pub. In ker se po kosilu prileže tudi kakšna kapljica, smo se z dobro voljo, neda-leč stran od restavracije, ustavili na naši zadnji točki ekskurzije v pivovarni Time Brewery. Pivovarna Time Brewery stoji na hmeljarskem posestvu Čas, ki se s pridelavo hmelja ukvarja že 40 let. Leta 2019 pa so zgradili še lastno pivnico in pivovarno, v kateri so nam predstavili proces varjenja piva ob tem pa smo 4 vrste odličnega piva tudi degustirali.

Polni lepih vtisov in doživetij smo se odpravili proti domu v želji, da se ponovno snidemo na naslednji ekskurziji Društva Ovtar.

Tanja Kosec, foto: Franc Fras

V BESEDI IN SLIKI

BILA JE VSAJ LETINA PARADIŽNIKA

Letošnje leto je bilo vse prej kot vremensko ugodno. Že spomladi je svoje naredila zmrzal. Koščičarjev skoraj ni bilo. Niti češenj, ki so vsako leto doslej obilno rodile. Vse, kar so občutili sadjarji, so občutili tudi čebelarji, ki so letos ostali brez medu. Tudi s poljščinami se letos zaradi vročinskih valov ni bilo mogoče pohvaliti. Je pa bila letina paradižnika.

F. B.

BILO JE NEKOČ

ŠOLA SREDI PREJŠNJEGA STOLETJA

Tako množični so bili nekdanji osnovnošolski razredi, kot lahko vidimo na fotografiji, na kateri so učenci prvega razreda iz šolskega leta 1948/1949 v Cerkljenjaku.

PREDLE SO ...

Ta fotografija prikazuje predice iz leta 1961. Nastala je pri Vogrinovih ali po domače pri Požegarjevih v Cogetincih. Na njej je v ozadju tudi dolgoletni cerkvenjaški župnik Jože Lebar, takrat kaplan, ki je omenjenega leta bil poslan v faro Sv. Antona v Slovenskih goricah.

Fotografije za rubriko Bilo je nekoč je za objavo odstopila Ema Vogrin z Vanetine, ki jo na vseh treh fotografijah tudi najdemo. Poleg nje jih živi le še peščica.

F. B.

Ta fotografija pa prikazuje učence te generacije, ki so leta 1955/1956 šolo oziroma nižjo gimnazijo uspešno končali oziroma zaključili. Mladi harmonikar na fotografiji je kasnejši župnik Karel Vogrin, ob njem pa kasnejši duhovnik Jožef Anžel – pater Lavrencij. Oba sta že pokojna.

V okviru projekta

Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc od 2018 do 2022

vas vabimo k vpisu v program

RAČUNALNIŠKO DIGITALNO OPISMENJEVE

(Digitalne spretnosti za življenje, e-storitve v zdravstvu in javni upravi, uporaba spletnih orodij za komunikacijo na daljavo, spletni bonton, varnost in zasebnost na spletu, ...)

Izobraževanje je namenjeno delovno aktivnemu prebivalstvu, prednostno starejšim od 45 let, z največ srednješolsko izobrazbo in je za udeležence **brezplačno**.

Več informacij pri

Razvojni agenciji Slovenske gorice d.o.o. – IZOBRAŽEVALNI CENTER, Lenart

T: 02/720 78 88, 051 368 118

E: izobrazevalnicenter.slogor@gmail.com

»Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija«.

VELIKI DOSEŽKI

MAG. MIRKO ŽMAVC - ZASLUŽNI RAVNATELJ

Mag. Mirko Žmavc, spec., prof., ravnatelj Osnovne šole Cerkevjak – Vitomarci, je prejel nagrado oziroma priznanje Združenja ravnateljev vrtcev Slovenije, imenovano "zaslužni ravnatelj". V skladu s svojim pravilnikom mu jo je združenje podelilo na svojem septembrskem posvetu v Moravskih Toplicah.

Nagrado "zaslužni ravnatelj" lahko prejmejo člani združenja, ki uspešno vodijo vrtec in šolo oziroma samo vrtec vsaj dva mandata, ki so zaposleni v vzgoji in izobraževanju najmanj 20 let in ki so dali viden prispevek k pedagoški teoriji in praksi. Seveda pa je osnovni pogoj, da je v času njihovega vodenja vrtec dosegel vidne uspehe na pedagoškem, organizacijskem, programskem, tehnološkem, inovacijskem ali mednarodnem področju.

Mag. Mirko Žmavc se je, kot so zapisali v obrazložitvi ob podelitvi nagrade, na osnovni šoli Cerkevjak zaposlil leta 1988 kot profesor likovne pedagogike, sedaj pa se mu izteka četrti ravnateljski mandat.

Ob pedagoškem delu se je nenehno dodatno strokovno izpopolnjeval. V letu 2000 se je vpisal na podiplomski študij sociologije na PeF v Mariboru in v letu 2006 zaključil še podiplomski specialistični študij Managementa v izobraževanju na Fakulteti za management v Kopru. Leta 2011 je zaključil še magistrski študij managementa na omenjeni fakulteti in pridobil znanstveni naziv - magister znanosti s področja managementa.

Mirko Žmavc, kot piše v obrazložitvi, že dolga leta uspešno, strokovno, kreativno, inovativno, predvsem pa srčno vodi življenje in delo v kolektivu zaposlenih na dveh šolah in v dveh vrtcih, ki jih vodi. Njegovo delo temelji na sodelovanju, dialogu in medsebojnem zaupanju, s katerim gradi pozitivno in ustvarjalno klimo. Veliko svoje energije namenja posodabljanju učne tehnologije in prostorov, v katerih se odvija vzgojno-izobraževalno delo. V času njegovega ravnateljevanja se je zgodilo veliko pozitivnih sprememb, ki so trajnostno zaznamovale lokalna okolja. Kot pobudniku je uspelo v letu 2004 v to okolje pripeljati Konservatorij za glasbo in balet iz Maribora, znotraj katerega se dnevno glasbeno izobražuje veliko učencev iz domačih in tudi drugih, sosednjih šol. Izredno velik poudarek namenja strokovnemu izpopolnjevanju učiteljev in vzgojiteljev. Tudi sam se redno udeležuje različnih strokovnih izpopolnjevanj in nova znanja posreduje drugim ravnateljem in učiteljem ter tako prispeva k višji strokovni ravni pedagoškega dela. "Odlikuje ga nenehno spremljanje in posodabljanje, tako dela, kakor tudi pogojev za delo. V šolah so večkrat posodobili učilnice, uredile so se igralnice in drugi prostori za delo. V pouk so se vnesli najsodobnejši pristopi učenja in poučevanja. Strokovno je pomagal pri izgradnji nove POŠ in vrtca v

Vitomarcih (2006), novega šest oddelčnega vrtca v Cerkevjaku (2014) in s finančno pomočjo domače občine posodobil tudi šolsko stavbo v Cerkevjaku (energetska sanacija) ter zunanje prostore igrišč ob vrtcu in šoli. Tudi po njegovi ideji so se opremili zunanji igralni prostori z novimi igrali ob obeh šolah in vrtcih. Je tudi pobudnik ideje za vpeljevanje pristopov gozdnih vrtcev in odprtih, variabilnih kurikularnih pristopov," piše med drugim v obrazložitvi.

Mirko Žmavc je že drugič zapored predsednik kolegija ravnateljev osnovnih šol in vrtcev v osrednjih Slovenskih goricah, zunanji sodelavec in višji predavatelj Šole za ravnatelje pri šolskem ministrstvu, tretji mandat je član republiškega odbora Združenja ravnateljev vrtcev Slovenije, od leta 2018 pa tudi njegov podpredsednik, več kot desetletje pa je bil tudi predsednik Društva pedagogov dr. Antona Trstenjaka. Tretji mandat je tudi član občinskega sveta Občine Cerkevjak.

Mirko Žmavc je tudi avtor številnih strokovnih člankov ter oblikovalec zbornikov in publikacij, poleg tega pa je v zadnjih treh desetletjih ustvaril veliko slikarskih del. Od leta 2015 je tudi redni član Evropskega reda vitezov vina, s sedežem v Eisenstadtu v Avstriji.

Pri svojem delu je vesten in objektivni, njegove odločitve pa so razumne, modre in premišljene. "Zna izredno dobro predvidevati in tudi svetovati. Je človek neverjetne intelektualne širine in oseba z močnim osebnostnim in profesionalnim značajem," piše v obrazložitvi. "Njegovo vodilo pa je: Age, si quid agis (Če kaj delaš, res delaš)"

T. Kšela

GABRIJELA ŽMAVC ŽANJE USPEHE V TWIRLINGU

Enajstletna Gabrijela Žmavc, o kateri smo v Zrnju že pisali, tudi letos žanje uspehe na tekmovanjih v twirlingu. Twirling gimnastični ples s palico jo je navdušil pri šestih letih. Dve leti in pol je trenirala v lenarškem klubu in nato malodane odnehala. Na pobudo trenerke Tjaše Fišer pa je ponovno prišla za palico v Mažoretnem in twirling klubu v Benediktu, sta povedali Gabrijela in njena mama Alenka. Njena trenerka je sedaj Lana Žabčič. Na tekmovanjih jo poleg mame in očeta spremljata tudi oba

brata. Ob treningih štirikrat na teden po dve uri, ob tem pa še toliko na domačem dvorišču, Gabrijela ne zanemarlja šole, saj je odlična učenka.

Doslej je dosegla veliko uspehov, s katerimi nadaljuje tudi v letošnjem letu. Tako je konec julija nastopila na tekmovanju v Liganu v Italiji, kjer je osvojila 1. mesto v Solo beginner junior1

in 2. mesto še na mednarodnem tekmovanju, prav tako v Italiji, v kategoriji Freestyle beginner junior 1.

V Ribnici, kjer je potekalo državno prvenstvo, je Gabrijela Žmavc plesala v mažoretne paru z Zalo Verbošt in osvojili sta 1. mesto.

Franc Bratkovič

DOGODKI IN DOGAJANJA

28. SREČANJE GASILSKIH VETERANOV GZ LENART

Potem ko je lani tradicionalno vsakoletno družabno srečanje gasilskih veterank in veteranov odpadlo, si letos tega niso pustili vzeti. Gasilska zveza Lenart in njena komisija za delo z veterani sta tako 1. julija znova organizirali tradicionalno, tokrat že 28. družabno srečanje gasilskih veterank in veteranov iz vseh desetih PGD: Benedikt, Cerkvenjak, Lenart, Sv. Trojica, Osek, Gočova, Selce, Voličina, Sv. Jurij v Slovenskih goricah in Sv. Ana ter enote Lokavec, vključenih v GZ Lenart, ki je v podravski regiji druga najštevilčnejša gasilska zveza.

Gostitelj letošnjega srečanja je bila Občina Sv. Jurij v Slovenskih goricah, vendar je zaradi epidemioloških razmer srečanje potekalo na odprtem prostoru RŠC na Polani v Lenartu. Udeležilo se ga je kar 105 veterank in veteranov.

28. DRUŽABNO SREČANJE GASILSKIH VETERANK IN VETERANOV GZ LENART

Nagovorili in dobrodošlico so jim zaželeli župan Občine Sv. Jurij v Slov. goricah Peter Škrlec, Alojz Gregorec, predsednik komisije veteranov pri GZ Lenart, Jože Selinšek, predsednik GZ Lenart, in Janez Lipovnik, predsednik regijskega sveta GZ Podravje.

Tokratno srečanje pa je potekalo tudi v sklopu dela dejavnosti operacije GVZ-1, vozilo za vse, ki je financirano po Programu razvoja podeželja in sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja – Evropa investira v podeželje.

Franc Bratkovič

PROSLAVILI 40-LETNICO MDI LENART

V soboto, 3. julija, so na lenarški Polani člani Medobčinskega društva invalidov Lenart, ki deluje na območju občin Lenart, Benedikt, Cerkvenjak, Sv. Ana, Sv. Jurij v Slovenskih goricah in Sv. Trojica v Slovenskih goricah proslavili 40 let obstoja in uspešnega delovanja društva.

Pripravili so krajši kulturni program, v katerem sta nastopila

društveni mešani pevski zbor pod vodstvom Vlada Magušarja in Lojzka Zemljič. Zbrane sta nagovorila Drago Novak, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije, in Dušan Derganc, predsednik MDI Lenart. Ob tej priliki so izdali tudi publikacijo 40 let Medobčinskega društva invalidov Lenart, ki jo je uredil Franc Bratkovič.

Društvo invalidov Lenart je bilo ustanovljeno 14. marca 1981. Pobudnica za ustanovitev društva je bila Anica Pečovnik, medicinska sestra v lenarškem zdravstvenem domu.

Društvo je v teh 40 letih bilo zelo delavno, uspešne sledi je v njem pustilo tudi nekaj Cerkvenjačank in Cerkvenjačanov.

Zbrane člane je nagovoril Drago Novak, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije.

Na praznični slovesnosti so podelili tudi več zahval in priznanj. Nekaj pa so jih že pred dnevi na zboru članov, kjer je bila Emiliji Šuman izročena listina častne članice.

Franc Bratkovič

SEJEM V RADGONI BIL JE ŽIV

Na 59. Mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA, kjer tudi letos ni manjkalo strokovnih srečanj in praktičnih svetovanj, so lahko obiskovalci po sejmskih cenah kupili izdelke, nagrajene na mednarodnih ocenjevanjih kakovosti mesnih in mlečnih izdelkov, brezalkoholnih pijač, medu in medenih pijač ter vin pod okriljem AGRA.

Gotovo so navdušile obiskovalce strokovne razstave živali in

vzorčni vrtovi, tržnice mladih kmetov, slovenskih kmetij in lokalnih akcijskih skupin. Na sejmu pa ni manjkalo tudi tujih razstavljavcev.

Zvrstili so se stanovski dnevi od srečanja mladih kmetov in podeželske mladine, srečanje kmečkih žena in deklet, srečanje Evropskega reda vitezov vina, Konzulata za Slovenijo, srečanje sommelierjev ter 11. srečanje starodobnih traktorjev Steyer. Z dnji dan sejma je potekal tudi tradicionalni že 52. Dan avstrijske Štajerske kot dan čezmejnega prijateljstva obmejnih regij Avstrije in Slovenije.

Med razstavljeni starodobniki niso bili le traktorji Steyr. Lahko smo videli tudi avtomobile Citroën. Tudi nam Cerkenjačanom dva nekam znana oldtimerja.

Kot vsako leto, lani ne, ker je sejem zaradi korone odpadel, smo srečali tudi Cerkenjačane, ki so tam bili le obiskovalci in tudi razstavljavci.

Franc Bratkovič

ZA POKAL OBČINE SV. TROJICA KOLESARILI TUDI SKOZI CERKVENJAK

Športno društvo Sv. Trojica je bilo v soboto, 26. Septembra, organizator cestne amaterske kolesarske dirke za Pokal Občine

Sveta Trojica 2021. Dirka je štela tudi za Pokal Slovenije OMR.

Start dirke je bil na Trojiškem trgu in je potekala v smeri Osek proti Benediktu, Bačkova, Sv. Ana, Žice, Lenart – Ob gozdu, Lenart – Jurovska cesta, Jurovski Dol, Zgornje Partinje, Zamarkova, Hrastovec, Zgornja Voličina, Spodnja Voličina, Lormanje, Lenart – Ribiška pot, Lenart – Radehova, Sv. Trojica – smer Cerkenjak, Spodnja Senarska, Brengova, Cerkenjak, Cogetinci, Osek, Sv. Trojica, kjer je bil cilj kolesarske dirke.

Dolžina proge je bila 66,5 kilometra. Kolesarji in kolesarke so se pomerili v petnajstih starostnih kategorijah.

Kolesarsko progo je najhitreje prekošaril Adam Jordan, starejši mladinec Adrie Mobila, ki je dirkal izven konkurence. Med amaterji pa sta bila najhitrejša Uroš Bogša (KD LPP) in Katarina Novak (TUŠ T.E.A.M.) Najboljši trije uvrščeni iz vseh kategorij so, kot je povedal Valerij Zorko, prejeli pokale.

Franc Bratkovič

IZ ORGANIZACIJ, ZDRUŽENJ, DRUŠTEV IN KLUBOV

DRUŠTVO GENERALA MAISTRA CERKVENJAK

Skupščina tudi v spominu na 30. obletnico samostojnosti Slovenije

Letos smo takoj po koncu epidemije koronavirusa v sredini meseca junija v Društvu generala Maistra Cerkenjak takoj začeli z izvajanjem planiranih aktivnosti društva.

V sklopu 23. Občinskega praznika Občine Cerkenjak smo 15. junija organizirali in izvedli pohod »Pohod po severni meji Občine Cerkenjak«, ki nas simbolično opominja na generala Maistra, njegove vojske in uspešno izbojevanje boje za severno slovensko mejo.

V naslednjih dneh, natančneje 18. junija 2021, smo izvedli 11. redno skupščino društva in predavanje na temo 30. let samostojnosti Republike Slovenije.

Predavanje na temo 30. let samostojnosti Republike Slovenije je izvedel brigadir Ernest Anželj, ki vodi Vojaški muzej Slovenske vojske, ki predstavlja kulturno dediščino vojaške zgodovine slovenskega naroda. Ernest si je zaradi pogumnih dejanj med obram-

bo Peker prislužil vzdevek Armbrust. Ob pregledu dogodkov na obrambno varnostnem področju v obdobju osamosvajanja Republike Slovenije v letih 1990 – 1991 smo mu pozorno prisluhnili. V uvodnem nagovoru se nam je g. Anželj tudi sam predstavil in poudaril pomen domoljubja spoštovanja domovine, ki nam zagotavlja varnost, ki je neskončno lepa, je naša, v kateri pa moramo strmeti k pristnim odnosom do sočloveka.

V nadaljevanju predavanja smo slišali pregled poteka dogodkov od marca 1990, ko je Demos predstavil pobudo za ustanovitev Slovenske vojske. V maju je bil izdan ukaz o predaji orožja, streliva in minsko eksplozivnih sredstev TO v skladišča JLA, v avgustu je Republiški sekretar za notranje zadeve izdal Odločbo za oblikovanje Manevske strukture narodne zaščite, v septembru je potekalo razmeščanje in prevažanje orožja in streliva za potrebe Manevske strukture narodne zaščite in v decembru leta 1990 je potekal prvi javni postroj enote TO.

Marca leta 1991 je bil sprejet ustavni zakon na področju ljudske obrambe, ki je določal, da služenje vojaškega roka v JLA za državljane Republike Slovenije ni več obvezno. V aprilu je bil sprejet zakon o obrambi in zaščiti in začne se izvajati večdnevno izobraževanje in usposabljanje vojaških inštruktorjev. S tem se začne prvič v slovenski zgodovini usposabljanje lastne mirnodobne vojske. V maju se začne mobilizacija posameznih enot TO in JLA z oklepniki obkoli učni center TO v Pekrah in zahteva predajo nabornikov. V začetku junija je izvedena 1. prisega nabornikov. 24. junija poslanci Skupščine Republike Slovenije določijo novo državno zastavo in grb. Naslednji dan Slovenija postane samostojna država. 26. junija poteka na Trgu republike v Ljubljani slovesnost ob razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Dan po razglasitvi so na naših ulicah in cestah tanki JLA in pride do prvih spopadov v Ormožu in Pesnici. Slovenska osamosvojitvena vojna, je bila vojna, s katero je Republika Slovenija med 27. junijem in 6. julijem odbila napad Jugoslovanske ljudske armade. Po natančno opisanih dogodkih g. Ernesta o osamosvajanju RS, ki smo mu pozorno prisluhnili, smo se mu z močnim aplavzom najlepše zahvalili za njegovo predstavitev za Slovenijo tako pomembnih dogodkov.

Na fotografiji sta v ozadju tabli Socialistična federativna republika Jugoslavija in Republika Slovenija. S sodelavci Cestnega podjetja Maribor smo sodelovali in opravili zamenjavo državnih simbolov na mejnih prehodih v času osamosvajanja Slovenije. Na kratko sem tudi opisal okoliščine, ki so pripeljale do tega, da sta se omenjeni tabli ohranili in sta postali del zgodovine slovenskega osamosvajanja. Tabli sta originala z Mednarodnega mejnega prehoda Šentilj. Tabla SFRJ je bila zamenjana 26. junija 1991. Ko je na osrednji državni proslavi slavnostni govornik, predsednik predsedstva Milan Kučan izgovoril znamenite besede: »Nocoj so dovoljene sanje. Jutri je nov dan«, takrat je tabla Republika Slovenija že stala na Mednarodnem mejnem prehodu Šentilj.

Obeležili smo 30. obletnico samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije in prisluhnili predavanju slovenskega častnika Ernesta Anželja.

Po uvodnih predavanjih in spominu na dogodke osamosvajanja Republike Slovenije smo izvedli še redno letno skupščino društva. Predstavili smo vse aktivnosti delovanja društva v preteklem letu in si zastavili nove cilje delovanja društva letos. Želimo si, da ne bo naslednjega vala epidemije, saj bomo le tako lahko izvedli že dolgo načrtovano strokovno ekskurzijo »Po poteh Rudolfa Maistra«.

Ob koncu srečanja smo se zahvalili članicam in članom za sodelovanje, pomoč in podporo pri našem delu v preteklem letu, si zaželeli sodelovanja tudi v prihodnje ter zaslužnim članom in podpornikom podelili spominske plakete z željo, da so naše naslednje prireditve v organizaciji Društva generala Maistra zopet tako dobro obiskane.

Roman Lorenčič

STROKOVNA EKSURZIJA »PO POTEH RUDOLFA MAISTRA«

Člani Društva general Maister Cerkevnik, ustanovljenega 22. 3. 2010, so že pred epidemijo novega koronavirusa načrtovali strokovno izobraževalno ekskurzijo, na kateri bi se na krajih samih seznanili s podrobnostmi življenjske poti generala in pesnika Rudolfa Maistra v Sloveniji od njegovega otroštva do smrti. V društvu, ki je v slovenskem prostoru med številnejšimi in najaktivnejšimi Maistrovimi društvi, so 2014 odkrili doprsni kip generala Maistra. V avlo osnovne šole so premestili kip iz kremenita in jo poimenovali Avla generala Maistra, na skupščini vseslovenske Zveze društev general Maister pa so razvili društveni prapor.

V soboto, 11. septembra, je končno avtobus z okrog 50 udeleženci krenil po načrtovani poti iz Cerkevnikja v Kamnik, nato na Unec, kraja, tesno povezana z Maistrom in njegovim življenjem, z društvoma, s katerima ima cerkvenjaško društvo tesne stike, in na koncu v Pivko z muzejem Slovenske vojske. Strokovni vodja ekskurzije je bil izvrstni poznavalec Maistra Aleš Arih, prof. zgodovine in geografije in predsednik Domovinskega društva generala Rudolfa Maistra Maribor, ki se osebno trudi za Maistrovo še večjo prepoznavnost. Predaval in pripravil je več razstav. Med najpomembnejšimi, pri kateri je sodeloval, je Maister po Maistru, hiša spominjanja v lepo obnovljeni Štupičevi vili v Zavrhu.

Pred Maistrovim spomenikom v Kamniku

Rudolf Maister je imel po materini strani korenine na Dolenjskem, po očetovi pa na Ptuj. Rodil se je 29. 3. 1874 v Kamniku, umrl pa 26. 7. 1934 na Uncu pri Rakeku. V Kamniku so goste iz Cerkevnikja sprejeli Jožko Berlec, predsednik Društva general Maister Kamnik, Rudolf Pfajfar, generalni sekretar ZDGM, in Alenka Juvan - predavateljica v Maistrovi spominski sobi v

rojstni hiši Rudolfa Maistra. Maistrovo sobo in stalno razstavo v njej *Rudolf Maister - domoljub, general, kulturnik, pesnik in bibliofil* so odprli 23. 11. 2013. S pomočjo Društva general Maister Kamnik in Zveze društev general Maister je bilo za razstavo pridobljenih nekaj donacij zasebnikov. Številna častna priznanja, diplomske listine in odlikovanja dokazujejo ugled, ki ga je užival tako v rojstnem Kamniku kot tudi v drugih slovenskih krajih.

Maistrova rojstna hiša in spominska soba

Druga postaja ekskurzije je bil Unec, kjer so Cerkevjačane sprejeli predstavniki Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec Majda Palčič, Karmen Petrič, Edo Lenarčič, Anton Strle, Zvonka Godeša, Srečko Vrhovnik in Romana Oblak. V novem gasilskem domu so uredili dvorano Rudolfa Maistra, kjer domuje stalna razstava v njegov spomin. Pred gasilskim domom je tudi doprsni kip generala Rudolfa Maistra. Obe prizorišči sta pritegnili veliko pozornost.

Gasilski dom s stalno razstavo na Uncu

Rudolfova mati Frančiška, rojena Tomšič, je izhajala iz ugledne, narodno zavedne trebanjske družine. Na stara leta se je preselila na Unec pri Rakeku k sestri Matildi Tomšič-Sebenikar, ki je bila pesnica in pripovednica, sicer pa priznana narodna delavka in predsednica Ciril-Metodove družbe na Rakeku. Maistrova mati je pokopana na pokopališču na Uncu in njen grob so obiskali tudi Cerkevjačani. Nedaleč od gasilskega doma stoji zdaj obnovljena hiša Maistrove tete, kjer je general umrl.

Obema društvoma gostiteljema je predsednik DGMC Roman Lorenčič kot znak zahvale za zelo plodno sodelovanje izročilo posebni društveni plaketi, pred oba spomenika pa so položili cvetje.

Zadnja postaja na strokovno-izobraževalni ekskurziji cerkevjaških Maistrovcev je bil Vojaški muzej Slovenske vojske Park vojaške zgodovine v Pivki na območju starih italijanskih kasarn v Hrastju. Ogledali so si bogato tankovsko-artilerijsko zbirko eksponatov iz obdobja 2. sv. v. in iz časa 2. polovice prejšnjega stoletja. Zbirka zajema nekatere najdragocenejše primerke težkega

orožja (tanke, oklepna vozila in topove), ki so kot pomembna vojaška in tehnična zapuščina ostali v Sloveniji po odhodu različnih vojska. Zbirko dopolnjujejo tudi diverzantska podmornica Zeta, parna lokomotiva iz 2. sv. v. in zbirka letal.

E. P.

CERKVENJAŠKI KULTURNIKI V 2021

Leto 2021 za društveno dejavnost ni bilo nič kaj prijazno. Vsi smo se nekako že navadili, da se tako v javnem kot tudi v društvenem življenju pojavljajo omejitve, kljub temu pa smo trdno odločeni, da bomo izkoristili vse možne opcije, da ohranimo svoje izročilo in da pripravimo nekaj razvedrilnega programa za svoje ljudi.

Pred razmerami covid-19 so v društvu delovale dramska, pevsko in folklorna sekcija. Slednje nam je uspelo sestaviti lani, ko so z odliko opravili tudi krstni nastop. V rednem programu dejavnosti v običajnih razmerah organiziramo prireditev za kulturni praznik, dogodke za občinski praznik, potopisna predavanja in festival narodnozabavne glasbe. Festival je lani zaradi popolnih omejitev odpadel, zato smo letos še bolj zavihali rokave, da bi nam uspelo izvesti ta krasni glasbeni večer. Leto sicer ni naklonjeno festivalom, saj je nekaj ansamblov razpadlo ali so se člani zamenjali, prav tako pa nimajo veliko novejših skladb za objavo. Na razpis se nam je sicer prijavilo za las premalo ansamblov, z osebnim nagovorom pa bi lahko število verjetno zapolnili. V tem obdobju so odločevalci pričeli s pogojevanjem obiska prireditev z znamenitim statusom PCT, ki je v hipu zreduciral število prireditev po vsej Sloveniji. Za odpoved Trilogije, glasbenim spektaklom z veliko večjim finančnim in marketinškim vložkom, so se denimo odločili tudi v sosednji Trojici, saj veliko potencialnih obiskovalcev zahtevanega statusa ne izpolnjuje. Zato smo tudi v KD Cerkevjak z grenkim priokusom sprejeli odločitev, da s prireditvijo raje počakamo na bolj ugoden čas.

Kljub vsemu pa smo v splošnih negotovih razmerah zbrali dovolj poguma in v juniju znova izvedli odmevno druženje pod lipo samostojnosti, kjer so nam kulturni program popestrili učenci OŠ Cerkevjak, Slovenskogoriški glasovi in pa domačinka Lara Kramberger z glasbenim nastopom. Da si ljudje želijo druženja, je bilo vidno v posebni pozitivni energiji, ki je pričarala sproščen večer, poln razvedrila in zabave. Še posebej nas veseli dejstvo, da na to prireditev prihaja vedno več obiskovalcev iz sosednjih občin, ki se tudi aktivno udeležujejo šaljivih iger.

Ker se je nekontrolirano izdajanje protikoronskih odlokov in ukrepov v zadnjem času umirilo, smo se odločili znova vzpostaviti svoje sekcije. Zaradi daljšega premora bo to zagotovo velik

Zmagovalci vleke vrvi na druženju pod lipo

izziv, optimizem pa nam vliva dejstvo, da smo se ob več priložnostih že o tem pogovarjali in da je kar nekaj članov sekcij izrazilo željo, da se znova srečamo. V spodbudo smo se odločili, da letos ne bomo pobirali članarine, ampak želimo predvsem oblikovati jedro folklorne in pevske sekcije, v drugi fazi pa pride na vrsto še gledališka.

Predviden začetek folklornih vaj in pevskega zbora je nekje sredi oktobra, k sodelovanju pa ste vabljeni vsi, ki si želite druženja in pozitivne energije. Z vajami bomo začeli od začetka, tako da izkušnje niso potrebne, prav tako pa vam pri plesu par poiščeta mentorja. Vaje iz folklora bodo potekale predvidoma ob ponedeljkih, pevske vaje pa za začetek ob sredah. Poudarimo naj tudi to, da se lahko vključite tudi kulturni zanesenjaki iz sosednjih občin in da se lahko pridružite kadarkoli.

Danijel Zorko

IZ DELA DRUŠTVA VINOGRADNIKOV IN LJUBITELJEV VINA

'Vino so sončni žarki ujeti v grozdne jagode, ki jih povezuje voda in ves vinogradnikov trud, ki ga je vložil v oskrbo vinske trte'. Tako nekako bi lahko umetniško opisali ta dar narave, ki je tako značilen za naše področje, predvsem ta letni čas in celo mesec vinotok - oktober – je dobil ime po prvemu opraviilu ob negi mladega vina – pretoku vina.

Spomladi nakazan čas odganjanja trte in pozno cvetenje, sta tudi samo zorenje in trgatav prestavljala v malo poznejši čas, kakor smo ga bili zadnja leta navajeni. Pa vendar je poletno močno sonce in deloma tudi suša, botrovala hitremu začetku zorenja grozdja, tako da tudi letos trgatav ni bila nič bolj pozna. Količinsko pa se pozna na pridelku le tam, kjer je bil velik vpliv spomladanske pozebe, ponekod tudi toče, nekaj pa tudi znižan pridelek mošta na račun sušnega obdobja.

Tako vinogradnikom skozi sezono dela ni zmanjkalo, pa tudi člani Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak smo bili med poletjem kar aktivni. Mesec junij, ko naša Občina praznuje, je bil zaznamovan s kar nekaj dogodki pozameznih društev in klubov, tako smo tudi v ponedeljek 7.6.2021 ob Johanezovi trti izvedli družabno-izobraževalni dogodek o pletvi vinske trte, kjer smo podelili tudi plakete iz društvenega ocenjevanja vina. Pletev je po rezi vinske trte ena od najpomembnejših opravil, kjer vinogradnik določi količino in kvaliteto pridelka, ter usmeri rast vinske trte za prihodnost.

V soboto 12. 6. 2021 smo kakor načrtovano, izvedli pohod po cerkvenjaški vinski cesti, ki je bil letos sicer malo slabše obiskan, je pa bilo druženje toliko bolj pristno, saj nas je pot vodila dobesedno čez 'hribe in doline' od zaselkov Cogetinci preko Cenkove in Brengova nazaj k Johanezovi trti, kjer smo pohod tudi začeli.

Za osrednjo prireditve ob občinskem prazniku smo, kakor smo določili tudi v letnem načrtu, v avli KD Cerkvenjak skupaj z Društvom kmečkih deklet in žena že v soboto 19. 6. 2021 pripravili razstavo Vino in kulinarika, kjer smo razstavili nekatera najboljše nagrajena vina, ter dobrote, ki so jih lahko obiskovalci tudi poskusili. Naslednji dan smo tako tudi sodelovali pri pogostitvi ob osrednjem občinskem prazniku, kjer smo na druženju občanov na trgu pred občinsko zgradbo, vino domačih vinogradnikov ter domače brezalkoholne napitke ponujali kar na treh stojnicah.

Sodelovali smo na jubilejni prireditvi Pod lipo samostojnosti, kjer smo se spomnili in obeležili 30 let samostojne države, ter sodelovali pri družabnih igrah.

Prišlo je kratko obdobje oddiha od društvenih dejavnosti, a novi načrti so trkali na vrata; malo pred začetkom meseca avgusta, smo 29. 7. 2021 ob Johanezovi trti postavili društveni klopotec, ki bo v teh dneh, ko se pripravlja to glasilo, počasi zaključeval letošnje poslanstvo in službovanje.

Foto: Damjan Veršič

Do začetka prvih trgatav smo tako 30. 8. 2021 izvedli še izobraževanje na temo tehnologije pridelave različnih stilov vin, predstavitev interspecifičnih sort ter pripravo na trgatav, ter oris sezone glede razvoja bolezni v odvisnosti od vremena skozi leto.

Trgatve so v tem času že končane, pridelek je skrbno shranjen v naših kletih, mošt je ponekod že odvreč, začenjajo se prve pokušine mošta in mladega vina. Upam, da nam bo situacija letos naklonjena, da se srečamo ob največjem jesenskem prazniku, ter nazdravimo in si zaželimmo uspešno naslednjo letino. Hvala narava za vse darove, ki si nam jih tudi letos naklonila.

Ker se situacija glede ukrepov ob koronavirusni bolezni še vedno ni umirila, tudi tako skrbno načrtovani dogodki lahko seveda odpadejo ali se ne izvedejo pravočasno, zato smo se v UO društva in seveda v soglasju z aktualno cerkvenjaško vinsko kraljico Tjašo Simonič dogovorili, da ji letos že drugič podaljšamo mandat kraljevanja. Seveda je tudi njenih obiskov na drugih dogodkih precej manj kot običajno, vseeno pa neka skrb in obveza ostane. Torej, hvala, Tjaša, tudi za ta nesebičen trud v svojem poslanstvu.

Franci Zorko

IZ DEJAVNOSTI DRUŠTVA KRDEBAČ

Kot že tradicionalno vsako leto, smo Krdebači tudi v letošnje poletje zakorakali aktivno. Prav tako smo z umirjanjem epidemiološke slike in sproščanjem ukrepov, izpolnili načrtovane letne načrte, ki smo si jih v začetku leta zadali v društvu Krdebač Cerkevjak. Na vseh dogodkih smo seveda upoštevali ukrepe in priporočila NIJZ.

Po že petem Rimskem taboru v Adrenški dolini, sta se dva legionarja iz našega društva pridružila legionarjem iz društva Poetovio LXIX, ki so se predstavili na Ptuj ob otvoritvi kolesarske Dirke po Sloveniji in pozdravili kolesarje na začetku tekmice. Naši člani pa so nas prav tako zastopali na Art, Campu Maribor v Mešnem parku, ki je potekal v okvirju Festivala Lent. Krdebači smo prikazali delavnico pletenja košev in krdebačev.

Meseca avgusta smo se, sedaj že kot nepogrešljiv del le tega dogodka, udeležili XIV. Rimskih iger na Ptuj. Sprehod vseh društev po najstarejšem mestu v Sloveniji, ki je potekal kot del iger, je bil priložnost, da smo se predstavili v novih oklepih legionarjev, ki so bili delno subvencionirani v okviru projekta Cerkevjak na dotik v sodelovanju z Občino Cerkevjak.

V septembru sta dva naša legionarja sodelovala v projektu Cerkevjak na dotik in se udeležila večdnega snemanja promocijskega videa za našo občino. Snemalna ekipa je obiskala lokalne gostince in znamenitosti Občine Cerkevjak, ki so sedaj predstavljene na turistični interaktivni tabli, ki je na občinski zgradbi. Snemanje se je zaključilo z delavnico »Rimljani, kot tukaj nekoč živeli,« kjer so se naši člani predstavili s svojimi novimi oblekami. Ob tem bi se radi zahvalili Občini Cerkevjak, da je prepoznala naše delo in nas povabila k sodelovanju v projekt.

V začetku tega meseca smo prav tako izvedli že dolgo pričakovan šesti občni zbor, na katerem je predsednica društva, Marjeta Šalamun, predstavila letno poročilo za 2020. Občnega zbora so se prav tako udeležili župan občine Cerkevjak Marjan Žmavc, podžupan Andrej Kocbek in predsednik društva Poetovio LXIX Andrej Klasinc. Odzvali smo se tudi na povabilo LAS OVTAR ter se predstavili na tržnici v Cerkevniku, kjer smo prodajali koše, metle in ostale naše izdelke. Mesec pa smo zaključili na Peščenem Vrhu s tretjo trgatvijo potomke najstarejše trte.

Čeprav je bilo poletje za naše društvo zelo aktivno, se v naslednjem četrtletju Krdebači ne ustavljamo. Prvo soboto v oktobru smo opravili trganje in ličkanje koruze na stari način, kjer smo kurozo ročno potrgali, nato pa zvečer pri Šalamunovih ročno ličkali in obešali na rante. Prav tako pa upamo, da se novembra srečamo na tradicionalnem martinovanju na ploščadi pred Občino Cerkevjak, če bodo epidemiološke razmere to dopuščale.

Kot že običajno se na koncu zahvaljujemo vsem donatorjem in sponzorjem, ki nas zvesto podpirajo pri naših aktivnostih in upamo, da se vidimo na katerem od naših prihodnjih dogodkov.

Danica Kladošek

POLETJE V STRELSKEM DRUŠTVU CERKVENJAK

Vsi pošteno pogrešamo "dobre, stare čase", ko smo se brez skrbi družili z ljudmi, ki so nam dragi in z njimi uživali v aktivnostih, ki jih radi počnemo. Prav tako smo v našem strelskem društvu pošteno pogrešali strelska druženja, zato smo bili zares veseli, da smo lahko v času občinskega praznika Občine Cerkevjak ponovno združili moči in organizirali že tradicionalen turnir v streljanju z zračno puško za pokal občine. 13. 6. 2021 se nas je na strelišču športno rekreacijskega centra v Kadrencih zbralo precejšnje število ljubiteljev streljanja, tekmovanje pa je, kot smo navajeni že iz prejšnjih let, tudi letos potekalo v štirih kategorijah, kjer so se med seboj pomerili strelci iz zaselkov občine Cerkevjak, ki so hkrati tekmovali tudi v posamični konkurenci, deljeni na moške, ženske in osnovnošolce. V kategoriji zaselkov je tretje mesto zasedla ekipa iz Stanetincev v zasedbi Anton Ploj, Aleš Bezjak in Leon Kos z 210 zadetimi krogi. Drugo mesto so si z 219 zadetimi krogi pristrreljali strelci iz Kadrenc; Zdenka Kos, Franc Slekovec in Franc Kocuvan, zmagovalno ekipo iz Brengove pa so sestavljali Tatjana Vurcer, Stanko Vrščič in Branko Peklar, ki so si zmago pristrreljali z 233 zadetimi krogi. Sodelovale so še ekipe iz zaselkov Cenkova, Cogetinci in Peščeni Vrh. V kategoriji osnovnošolcev je tretje mesto zasedel Maks Vrščič s 41 zadetimi krogi, na drugem mestu mu je sledil Jure Mulec s 64 zadetimi krogi, zmago pa si je pristrreljala Ivana Vrščič s 68 zadetimi krogi. V ženski konkurenci je tretje mesto zasedla Terezija Živko s 56 zadetimi krogi, na drugem mestu

je pristala Zdenka Kos s 67 zadetimi krogi, zmago pa je slavila Tatjana Vurcer s 73 zadetimi krogi. V zadnji, preostali kategoriji moških si je tretje mesto pristreljal Franc Slekovc z 80 zadetimi krogi, drugo mesto Marjan Serčič z 82 zadetimi krogi, zmago pa Branko Peklar s 84 zadetimi krogi. Vsem sodelujočim, predvsem pa prejemnikom pokalov, iskreno čestitamo!

Ker je letos olimpijsko leto, smo imeli redko priložnost čez naš kraj ponesti olimpijsko baklo. Ta čast je pripadla članom različnih športnih društev oz. uspešnim športnikom naše občine. Tudi strelsko društvo se je povabilu z veseljem odzvalo in s svojimi člani sodelovalo pri potovanju bakle od občinske zgradbe do športno rekreacijskega centra. Veseli smo, da smo bili lahko del tega svečanega in redkega dogodka.

V letošnji jeseni in zimi bo strelsko društvo organiziralo društveno ligo in treninge na strelišču v Kadrencih, ki bodo potekali vsak petek zvečer. Upamo, da bodo veljavni covid-ukrepi ostali enaki in nam omogočili naša srečanja, zato vsi strelci vljudno vabljeni!

Patricija Peklar

Društvo kmečkih deklet in žena GLAMUR RECEPT

Naša članica Zdenka Fürst je postala glamurozna osebnost. Malo za šalo malo za res, vendar razlog za tovrstni »naziv« tiči v njenem sodelovanju z razvojno agencijo Slovenskih goric Las Ovtar, kjer so pripravljali projekt GlamUR, ki je znan tudi širše. Zdenka se je odzvala povabilu za sodelovanje in nastal je res zanimiv prispevek. Predstavila je nekaj odličnih receptov za konzerviranje sadja in zelenjave, ki so zbrani v brošuri. Slikovno gradivo priča, da je Zdenka opravila delo več kot odlično. Čestitke!

Robidov liker:

300 g robid (ali drugih zrelih sadežev ali smrekovih vršičkov)
sladkor
destilirana voda
sadno žganje

Postopek:

Za pripravo likerja steklenico s širokim vratom izmenično polnimo po plasteh z robidami in s približno 4-imi žlicami sladkorja do polovice. V naslednjih 14-ih dneh vse skupaj večkrat pretresemo, dokler se sladkor popolnoma ne raztopi in vse skupaj postane bolj tekoče. Tekočino precedimo in prelijemo s približno enako količino destilirane vode in sadnega žganja. Če želimo, lahko robide tudi pustimo v steklenici.

Alenka Novak, predsednica DKDŽ

20 LET AEROKLUBA SRŠEN CERKVENJAK

V soboto, 19. 6. 2021, smo organizirali največjo klubsko prireditev in sicer že 10. **LETALSKI DAN AK CERKVENJAK 2021** ter 20. obletnico delovanja AK Sršen Cerkevjak. Zbralo se je kar nekaj pilotov, ljubiteljev letenja in obiskovalcev, ki so si lahko ogledali pester letalski in zabavni program ter po želji z letalom poleteli med pticami.

V začetku septembra ste se dve mešani posadki tekmovalcev iz AK Sršen Cerkevjak, AK Murska Sobota in LCM udeležili DP ULN 2021 v Ajdovščini in uspešno zastopali naš klub ter zasedli odlično šesto in deveto mesto.

Navijači na DP ULN

Drugače pa v klubu potekajo aktivnosti za podaljšanje vzletišča v Čagoni, kajti projekt obrambe pred točo z letali, ki se je nekaj časa poleti izvajal tudi iz vzletišča Cerkevjak ter razvoj letalskega turizma že sama po sebi kličeta po podaljšanju vzletišča in sicer severno proti avtocesti za cca. 200 m. Obstoječe dimenzije ne omogočajo varnega letenja za tipe letal, ki se koristijo za protitočno obrambo z letali in tudi letala iz tujine, ki bi nas lahko obiskala imajo zahteve po daljši pristajalni stezi.

Smo stališča, da je potrebno izkoristiti ta veliki potencial, ki ga nudi samo vzletišče in v prihodnje intenzivno izvajati vse aktivnosti, da bo izvajanje obrambe pred točo iz Cerkvjenjaka ter obisk letal iz tujine kaj kmalu realnost.

Letala, pripravljena na polet

Cilj kluba za v prihodnje je predvsem zagotavljanje najboljše možne pogoje za varno letenje tako za motorne pilote, modelarje kot motorne padalce. Prav tako želimo še naprej aktivno sodelovati z domačimi in tujimi klubi ter delati na približevanju letalskega športa vsem zainteresiranim. Zato vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite v klubu ali vsaj na naših prireditvah.

Spremljajte nas in se nam pridružite na:
<http://www.facebook.com/AeroklubSršen/>

Vito Kraner, tajnik AK Sršen Cerkevjak

MOTO KLUB SLOVENSKE GORICE CERKVENJAK IN NAŠA SEZONA 2021

Naša sezona kot tudi ugodna vremenska slika za motociklizem se počasi zaključujeta. Lepe sončne dni še izkoristimo za kakšen pobeg z motorji.

“Covid sezona” pa je tudi v našem klubu pustila sledi, vendar nam je kljub omejitvam v letošnji sezoni uspelo izpeljati načrtovane cilje.

Kot vsi klubi smo v začetku leta uspešno izpeljali občni zbor, ki je potekal po stalnih smernicah delovanja kluba. Volilno leto je podaljšalo mandat vsem v upravnem odboru za dobo štirih let. Pregled delovanja kluba, poročila po dejavnostih ter zasnovani novi cilji za leto 2021 so stalnica naših občnih zborov.

Covid omejitve so se v mesecu maju nekako sprostile, tako smo 30. maja 2021 organizirali in izpeljali težko pričakovani Blagoslov motorjev v Cerkvenjaku.

Številni motoristi so se nam pridružili v Cerkvenjaku ob cerkvi na ta dan in to kljub nekoliko slabšemu vremenu.

Aktivnosti so se nato kar vrstile, med drugim smo sodelovali v programu občinskega praznika, načrtovana je bila otvoritvena vožnja kluba, sledili so Blagoslovi motorjev v drugih krajih in odzvali smo se povabilu MK Kavalirji Vrtojba, s katerimi smo pobrateni.

Kljub vsemu, da so se razmere spreminjale vse leto in velikokrat vplivale na odvijanje naših srečanj, ki so v veliki meri žal tudi odpadla, oziroma je v tem letu bilo več individualnih voženj ter manj skupinski srečanj, smo tudi z letošnjo zaključno vožnjo pohiteli.

Sobota, 11. september je bil lep sončen dan, naše zbirno mesto kot po navadi Petrol Lenart, od koder nas je načrtovana pot peljala v smeri Rogle. Sledili so postanki in ogled med krošnjami na vrhu.

Pri povratku smo načrtovali še piknik v Bačkovi, ki nam je dal lep zaključek druženja, kramljanja o dogodkih, ki so potekali v samo motoristični sezoni.

Druži nas želja, da leto mine v duhu motorizma, in da nas brez nezgod popelje v jesen in zaključek leta.

Načrtovan je še jesenski piknik s kostanji in moštom, upamo pa lahko le, da nam bo to še omogočeno glede na ukrepe.

Vsem udeležencev v prometu in motoristom naj bo varna motoristična pot

Predsednik MK Slovenske gorice Cerkvenjak Igor Lempl

ZAČETEK NOGOMETNE SEZONE 2021/22 V ŠRC CERKVENJAK

Zaradi znanih negotovih razmer smo v NK Cerkvenjak kar nestrno pričakovali začetek nogometne sezone 2021/22 v ŠRC Cerkvenjak, ki se je konec avgusta vendarle začela. NK Cerkvenjak v letošnji sezoni tekmuje s selekcijami U7, U9, U11, U13 in člansko ekipo. Letos žal zaradi pomanjkanja igrskega kadra nismo uspeli zagotoviti selekcije U15, smo pa fantom, ki bi se lahko igrali za omenjeno selekcijo nudili pomoč pri iskanju klubov, kjer lahko igrajo, ali pa so se na treningih priključili drugim skupi-

nam. Smo pa pri selekciji najmlajših U7 zaradi dobro popolnjene skupine in sistema igranja 4:4 prijavi dve tekmovalni skupini. Z omenjeno selekcijo smo uspešno organizirali dva turnirja v ŠRC Cerkvenjak, en turnir pa smo odigrali v sosednjem Lenartu. Sezono smo na splošno začeli zadovoljivo, saj so vse naše ekipe v vrhnjem delu lestvic.

V klubu smo nabavili še nekaj manjkajoče opreme, ter malo polepšali zunanji konfekcijski videz članske in trenerske ekipe.

Najmlajši

Najstarejši

Klubska pralnica smo posodobili z novim pralnim strojem, saj je stari že dotrajan in je uničeval drese.

Kljub natrpanosti terminov na NZS nam je tudi letos uspelo usposobiti enega trenerja za licenco C, to je že tretji trener z omejeno licenco pod novim vodstvom kluba. Uvajamo še dva trenerja za katera upamo, da bomo lahko čimprej zagotovili ustrezno športno kvalifikacijo. Cilj je, da bi vsako selekcijo trenirala vsaj dva trenerja.

Zelo smo veseli, da je občina pristopila k ureditvi ceste, ki vodi od glavne ceste do ŠRC-ja, to bo vsekakor velik prispevek k varnosti otrok in ostalih občanov, saj je to tudi priljubljena sprehajalna pot.

Dokončujejo se tudi izdelava lesenega nadstreška na zadnji strani tribun, ki nas bo varoval pred soncem in dežjem.

Jani Dimec

KMN CERKVENJAK

V KMN Cerkvenjak smo to poletje bili zelo dejavni. V 1. DMN futsal ligi smo bili ob prekinitvi uvrščeni na 12.mesto. Kasneje se zaradi takratnih razmer, liga ni nadaljevala. Posledica malo slabše uvrstitve je bilo večje število novo registriranih igralcev. Zanimanje za mali nogomet je pokazalo kar nekaj mladih, ki smo jih takoj vključili v ekipo. Čeprav rezultatsko nismo blesteli, so se mladi pokazali kot velike okrepitve za naš klub.

Nato smo junija organizirali tradicionalno tekmo s polka reprezentanco na ŠRC Cerkvenjak.

2. mesto je zasedla Čagona

3. mesto pa Smolinci.

Najprej je goste pozdravil župan Marjan Žmave in jim podaril dobrote Cerkvenjaških domačij. Domači strelci na tekmi so bili zelo razpoloženi, saj se je tekma končala z rezultatom 4:0. Tekmo si je ogledalo lepo število gledalcev, ki so uživali ob lepih potezah igralcev obeh ekip. Na koncu smo tekmo zaključili s streljanjem enajstmetrovk, kjer je blestel domači vratar Tadej Šimek.

V juniju smo organizirali tudi tradicionalni turnir med zaselki občine Cerkvenjak. Turnirja se udeležilo 9 zaselkov, ki so se v treh skupinah borili za uvrstitev med najboljše 3.

Celoten turnir je potekal v prijateljskem duhu, igralci so uživali v igranju pred polnimi tribunami, gledalci pa v dobrih igrah malega nogometa.

Na koncu je slavila Brengova

Tribune igrišča ob OŠ Cerkvenjak so bile nabito polne, kar je spominjalo na zlate čase malega nogometa v Cerkvenjaku.

Tudi letošnjo sezono igramo s pomlajeno ekipo v 1. DMN futsal ligi. Celotna liga bo zaradi situacije potekala na zunanjih igriščih. Še vedno so vsi mladi vabljeni, da se nam pridružijo.

David Košnik, KMN Cerkvenjak

VETERANI »ANTUJ«

Veteranska ekipa »Antuj« iz Cerkevjenjaka, ki nastopa v Medobčinski veteranski ligi Slovenskih goric, je bila dne 5. 9. 2021 organizator 1. prvenstvenega kroga na igrišču v ŠRC Cerkevjenjak. V letošnji sezoni 2021/22 smo prevzeli tudi vodenje lige, vsaka ekipa namreč vodi ligo eno sezono. Za izvedbo lige je bilo sicer kar nekaj organizacijskih priprav, vendar smo jo uspešno organizirali.

Sezono je ekipa »Antuj« pričela z zmago, premagali smo veteransko ekipo Zvone Team, šp. Gabrnik s rezultatom 3 : 1. Vse tekme so bile odigrane v lepem vremenu, poskrbeli pa smo tudi za pogostitev vseh ekip.

Ekipa »Antuj« se po odigranih 5. krogih nahaja na odličnem 2. mestu, na vrhu pa je trenutno ekipa KMN Vitomarci CAR MONT.

Letos so nam sicer zaradi epidemioloških razmer ponovno odpadle priprave, ki so bile predvidene v Kopru, s pomočjo sponzorjev pa smo uspeli nabaviti spet nekaj nove opreme.

Želimo si, da bi ekipa nadaljevala s takšnimi rezultati in bila čim višje na lestvici.

Zahvaljujemo pa se vsem sponzorjem in podpornikom, ki nam pomagata pri delovanju ekipe veterani »Antuj«.

Veterani »Antuj«

MED NAŠIMI LJUDMI

Nadaljevanje uspešnih krvodajalskih akcij v Cerkevjenjaku

MARJAN PAURIČ STOTIČ DAROVAL KRI

V sredo, 7. Julija, je v Cerkevjenjaku potekala letošnja druga krvodajalska akcija. Udeležilo se je 70 krvodajalk in krvodajalcev. 54-letni Marjan Paurič, ki je to dragoceno življenjsko tekočino prvič daroval na služenju vojaškega roka, se je na tej krvodajalski akciji v Cerkevjenjaku vpisal med krvodajalske viteze, saj je kri daroval že stotič.

Darovanje krvi je gotovo najplemenitejše dejanje, ki ga človek lahko stori. Zato je bil deležen pozornosti od Transfuzijskega centra UKC Maribor, Območne organizacije RK Lenart, Občinske organizacije RK Cerkevjenjak in župana Občine Cerkevjenjak.

Paurič je skupaj do sedaj daroval 45 litrov krvi in je v sklopu Transfuzijskega centra UKC Maribor 194. krvodajalec, ki je kri daroval stokrat.

Franc Bratkovič

DIAMANTNA POROKA ZAKONCEV ROZINE IN VINKA LUKAVEČKI

60 let zakona sta v soboto, 25. septembra, obhajala Rozina in Vinko Lukavečki iz Lenarta. Tako kot mladoporočenca sta cerkveni diamantni poročni obred imela v svojem rodnem kraju, v cerkvi svetega Antona v Slovenskih goricah v Cerkvenjaku.

Rozina, rojena leta 1944, in Vinko, rojen leta 1941, sta si s svojo poročno zaobljubo prvič dala 16. septembra 1961. leta, zlato 17. septembra 2011, ta je bila v Lenartu, in v soboto, 25. septembra, diamantno, ki sta jo tokrat sklenila le cerkveno. Diamantni ali biserni obred, uporabljata se obe imeni, je pred pričama vnu-koma Samom in Tinetom opravil župnik Janko Babič, lepo pa so ga popestrili pevci vokalne skupine Musi-cus.

Po osnovni šoli si je Vinko pridobil poklic kovinarja in nekaj let delal v mariborskem gigantu TVT Boris Kidrič, zatem v sosednji Avstriji in dobri dve desetletji kot samostojni avtoprevoznik. Upokojil se je leta 2001. Rozina se je po osnovni šoli zaposlila kot kuharska pomočnica in nato kot kuharica delala vse do upokojitve.

Današnja diamantna zakonca sta sprva živela na Vanetini pri Cerkvenjaku, kjer se jima je kot sad ljubezni leta 1962 rodil sin Danilo in leta 1964 hčerka Zdenka. Leta 1976 sta si zgradila hišo v Lenartu in se preselila v Lenart. Na Cerkvenjak oziroma Vanetino pa nista pozabila, saj imata tam vikend, kjer ob delu na njem prebija veliko ur in dni svojega življenja.

Jesen življenja sta zapolnila tudi z delom v društvih, predvsem slednje velja za Vinka. Vinko je v prvih letih sedanjega tisočletja bil zelo aktiven v Društvu invalidov Lenart, kjer je bil med ustanovitelji društvenega pevskega zbora, nekaj časa pa tudi podpred-

sednik društva. Bil je tudi predsednik kulturnega društva Pod lipo. Svoj prosti čas je zapolnil še z delom v DU Lenart, srečamo ga tudi v Društvu vinogradnikov in ljubiteljev vina v Cerkvenjaku.

Življenje so jima polepšali trije vnuki: Samo, Tine in Nejc in en pravnuk ter dve pravnukinji, ki so njuno največje veselje.

Na svojem diamantnem poročnem slavu s štirideset svati v gostilni Ploj v Smolincih sta Rozina in Vinko pogrešala svoje sestre in brate, ki jih ni več med živimi.

Franc Bratkovič

90 LET MILKE ŽMAVC

31. julija je zaokrožila 90-letni življenjski jubilej Milka Žmavc, rojena Kavčič. Rodila se je v Rovtah pri Logatcu staršema mami Pepci in očetu Janezu. V družini je bilo sedem otrok. Milka se je rodila kot drugi otrok Kavčičeve družine. Danes poleg Milke še živijo sestri Roza in Jožica ter Branko.

Ker so sodelovali s partizani, oče pa je bil pri partizanih, pove Milka, so bili izdani. Izdal jih pa ni nihče drug kot tamkajšnji župnik. Poleg Italijanov so tam bili na delu okupatorjevi pomagači belogardisti in črna roka. Župnikova izdaja njihovega sodelovanja s partizani jih je stala internacije. Italijani so očeta ujeli, domačijo požgali in družino poslali v taborišče. Najprej na Rab in v Gomers, očeta pa še pozneje v Dachau.

V taborišču so bili ločeni od očeta. Tam so trpeli lakoto. Hrano je predstavljala krmna pesa, pa še ta je bila brez zabele. Domov so se vrnili do konca izstradani, bili so kost in koža. Povrh vsega so jim Italijani v Rovtah požgali še hišo, tako da so nekaj časa po vojni živeli pri sorodnikih v Logatcu. Potem sobili kot tako imenovani kolonisti naseljeni v Kadrence na Lievaldovo posestvo.

Milka se je leta 1964 poročila s Francem Žmavcem. V zakonu sta jima privekala na svet hčerka Dušica in sin Dušan. Mož Franc je bil zaposlen. Milka pa je doma gospodinjala. Tako kot mož je bila aktivna članica PGD Cerkvenjak. Pela je v pevskem zboru kulturnega društva. Je članica društva upokojencev in vseskozi tudi članica Združenja borcev za vrednote NOB Cerkvenjak.

Dokler je Milka zmogla sama v celoti poskrbeti zase, je živela doma skupaj s sinom Dušanom. Ko so ji začele pešati moči, je šla v dom starostnikov. Tako že 5 let živi v Domu sv. Lenarta v

Lenartu, kjer jo najpogosteje obiskujeta hčerka Dušanka in vnu-kinja Liljana, ki jo popeljeta po Lenartu. Sicer pa je vesela vseh obiskov, še najbolj jo razveselijo obiski vnukinj in vnukov, ki so štirje, in sedmih pravnukinj in pravnukov.

Kot je povedala ob našem obisku, jo pogosto obiščeta tudi brat Branko in sestra Jožica. V dneh napolnitve okroglega devetdesetletnega življenjskega jubileja je bilo obiskov nekaj več. Obiskal jo je tudi nečak Marjan, župan Občine Cerkvenjak. Prejela je tudi več pisnih čestitk.

Franc Bratkovič

V spomin

TONE RAJŠP (1936–2021)

Julija je umrl vsem nekoliko že v letih znani in rojeni Cerkevjenjačan Anton Rajšp, rojen leta 1936 v Cogetincih. Zadnja leta življenja je preživel v Rušah. Žara z njegovim pepelom je bila položena v grob 7. julija na cerkevjenjaškem pokopališču.

Od 86-letnega Toneta, kot mu je večina rekla, se je na pokopališču v njegovem rojstnem Cerkevjenjaku, kamor je rad pogosto prihajal in obdržal nekaj prijateljskih vezi s svojimi znan-

ci ter bil tudi eden prvih članov Slovenskogoriškega foruma in član Aerokluba Cerkevjenjak, se je poslovilo tudi veliko pilotov. Od svojega prizadevnega člana pilota in inštruktorja Letalskega centra Maribor so se poslovili tudi s preletom letala.

Tone Rajšp, za katerega smo vsi, oziroma večina, vedeli, da je pilot, se je po končani šoli izučil za ključavničarja in zatem svoj poklic in poslanstvo našel v letalstvu. Kot pilot je najprej bil zaposlen v Poljoprivredni aviaciji, sledila je zaposlitev v zagrebški Pan Adrii in zatem do upokojitve pri starosti 55 let pri Aviogenex Beograd.

Kot slovenski pilot, član mariborskega kluba, je osvojil 336 srebrnih jadralskih značk v Jugoslaviji.

Rajšp je bil tudi eden izmed začetnikov širjenja komercialnega letenja v našem koncu Slovenije in bivše Jugoslavije. Imel je

še eno ljubezen. Zaljubljen je namreč bil v avtomobile citroene (žabe).

Cerkvenjačani, danes upokojenci, nekoč tam v šestdesetih letih prejšnjega tisočletja šoloobvezni otroci, pa Antona Rajšpa ne bomo pozabili po vragolijah in kroženjih, ki jih je izvajal z letalom, ko je v nizkem letu priletel nad svoj rodni kraj. Če smo bili v času njegovega preleta v šoli pri pouku, smo, ko smo zaslišali letalo, drli k oknom ali celo na šolsko dvorišče, a nismo bili kaznovani. To je bilo takrat za otroke nekaj posebnega, verjetno tudi za učitelje in starše. Slišal si lahko le »Rajšp je«.

Franč Bratkovič

Kapitan Tone Rajšp s posadko ob letalu Pan Adrie Fokker-50 na dan odprtja mariborskega letališča 1976. leta

IZLET KLENKARJEV SV. ANTONA V SLOV. GORICAH

Bilo je v soboto, 31. 7. 2021, ob 9.30 uri. Brez domače ocvirkovce in nekaj konkretnega start ne bi uspel. Podali smo se na Goričko. Da je bila pot bolj zanimiva smo se v Prekmurje peljali z brodom preko reke MURE.

Tamkajšnji brodar nas je na prekmurski strani pogostil z šilčkom šnopsa in borovničkom. Dobrodošlica v Prekmurju. Imeli smo prosto pot po Goričkem in se ustavili v občini GRAD, kje se lahko pohvalijo tudi z svoji pravcatim gradom. Grad je zanimiv, lepo se obnavlja, napolnjuje prostore in ima kar nekaj za pokazati. Mi bi kar prespali v gradu in nadaljevali pot po Goričkem v naslednjem dnevu, pa na žalost ni bilo prostih sob, ki jih gostom ponujajo. Morali smo se na koncu ogleda zadovoljiti z degustacijo vina v vinski kleti.

V bližini nas je pričakal krtek OLI v VULKANIJI, ki nam je najprej prikazal veselje in popeljal po rovih v globino Prekmurja. Malo straha in trepeta ni manjkalo, a vseeno smo ostali vsi živi.

Kot romarji smo obiskali tamkajšnjo župnijsko cerkev Marijinaga vnebovzrtnja, se zahvalili za lep dan in preživele trenutke tega dne.

Po poznem kosilu nas je pot peljala še na KUGLO, na razgledni stolp in mimo izvira mineralne vode direktno k sladoledarju pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Tako smo pot v večernih urah zaključili pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah v Cerkevjenjaku.

Joško Zorko

CERKVENJAČANKE NA IZLETU S PLANINSKIM DRUŠTVOM LENART

Skupina Cerkvenjačank, članic Planinskega društva Lenart, se je tudi letos udeležila planinskega izleta, ki je sicer tradicionalno organiziran ob 8. marcu Dnevu žena, vendar je bil zaradi epidemije prestavljen. Dne 11. in 12. 9. 2021 so se tako skupaj s drugimi članicami PD Lenart odpravile na pohod po delu Slovenske Istre – Čičariji in dva dni uživale v lepem vremenu in čudoviti naravi. Tako so sicer kasneje, vendar vseeno praznovalle svoj praznik. Kot so povedale so bile zelo zadovoljne z vodenjem, organizacijo in prijetnim druženjem.

Andrej Kocbek

O BRANJU IN KNJIGAH

Knjige so nekaj posebnega, niso kot igračke, avtki ali punčke, plišasti medvedki .pa vendar so igrače.

Knjige so stik z domišljijo, jezikom, ilustracijo in glasom, ki nam bere, ko smo manjši.

Naučiti brati se je težko in včasih mukotrpno, pozneje z odrasčanjem, ko pademo v knjige, nam krajšajo čas, nas popeljejo v mnoge svetove, zgodbe živijo z nami.

V knjigah najdemo uteho, v knjigah je lepota.

Branje bogati naš besedni zaklad, obzorje se nam s knjigami širi.

Dragi bralci, želim vam uživanje ob knjigah.

Z 8. septembrom se pridružujemo Nacionalnemu mesecu skupnega branja, druženje s knjigo se zaključuje 10. oktobra.

Med učenci želimo širiti ozavešanje o pomenu branja (**vsakodnevno branje v jutranjem krogu, skupinsko branje, branje pri urah slovenščine, branje v nadaljevanju, branje v družinskem krogu, branje s starimi starši ...**).

Albert Einstein je nekoč dejal: »Če želite, da bo vaš otrok inteligenten, mu berite pravljice. Če želite, da bo še pametnejši, mu berite še več pravljič«

In ta otrok bo postal bralec za vse življenje. Pomembno je, da z branjem začnemo že zelo zgodaj, čas, preživet ob knjigi, se bogato poplača, otrok bralec se bo lažje spopadal z življenjskimi nalogami.

Dejavnosti, povezane z branjem (NMSB, Noč knjige, Bralno značko) bomo nadaljevali do zaključka šolskega leta.

*Vse dobro s knjigami, učiteljica
Jožica Vršič Novoselnik*

MLADI PIŠEJO

PEŠ SMO HODILI

Športni dan je bil zelo zanimiv. Hodili smo do Vitomarcev in po drugi poti nazaj. Šli smo v torek, 21. septembra, ob 8. uri. V kuhinji smo dobili sendviče in vodo v plastenki. Pohod se je začel.

Hodili smo po pločniku, ko se je končal, smo naleteli na dve poti, malo smo se zmedli, katera je bližnjica. Bilo je vseeno, ker sta obe vodili v Vitomarce. Ob cesti smo malo popili in nadaljevali pot. Po poti, kjer smo hodili, je bilo veliko srn in srnjakov. Pri cestah so bile modre lučke, ki srne ponoči odganjajo, da ne bi kakšne srne povozil avto. Videli smo tudi veliko drugih živali. Bile so mačke, psi, kokoši, krave, konji. Jaz sem bila druga v koloni. Pred mano sta bili sošolki Blažka in Taja. Čez nekaj časa je v koruzi zašumelo in ven je skočila srna, od strahu se je visoko odrinila, preskočila Tajo in odhitela v gozd. Videla sem na lastne oči. Mislila sem, da srna leti. Taja - moja sošolka, pred mano je imela odtis srnjega kopita na jakni. Nekateri sošolci so rekli, da je bil srnjak. Pot smo nadaljevali normalno, bilo je veliko hribov in sploh nisem bila utrujena.

Ko smo prispeli, so vsi šli na igrišče, kjer je bila tribuna. Tam smo pomalicali. Hrana je bila res dobra. Fantje so igrali nogomet. Hotela sem igrati zraven. Niso mi pustili in ravno takrat smo šli. Kuharica nas je presenetila s čajem in mini roladami. Nekateri so se šli igrati na igrala. Odpravili smo se proti Cerkvenjaku. Med potjo smo srečali še otroke iz Vitomarcev. Zraven je bila mamina prijateljica, vzgojiteljica. Pohod se mi je zdel zabaven in smešen, mogoče celo nevaren. Zelo sem se zabavala, bilo je čudovito. Želim si še več takšnih pohodniških dni.

Neža Borko, 6.a

V BESEDI IN SLIKI

MOST PRI LÜBI VODICI

V Občini Cerkvenjak se kar naprej nekaj dogaja. Tudi pri Lübi vodici v andrenški dolini, o kateri govorijo legende, je te dni zrasel zanimiv mostiček. Nekaj dela pa bo tam vendarle še treba storiti, da bo ta s svojo zgodbo postala turistična zanimivost.

F. B.

HUMORESKA

Piše: Tomaž Kšela

BONČIJI

"Tone, ali je v zadnjem času vašo vas tudi obiskal kakšen bončiči," je pred dnevi pri malici rezkar Peter povprašal mizarja Toneta.

"Kakšen bončiči, sploh ne vem o čem govoriš," se je namrdnil Tone.

"Bončičiji so tisti mestjanarji in drugi ljudje, ki v zadnjem času prihajajo k nam na slovensko podeželje zapravljeni bone, ki nam jih je vsem podarila država. Pred epidemijo so hodili na dopust v Turčijo, Grčijo, Španijo ter na Tajsko, Havaje, Sejše in v druge eksotične turistične destinacije v tujini, sedaj pa morajo dopust, da jim boni ne bi propadli, preživeti doma, saj so meje za turistična potovanja težko prehodne," je pojasnil Peter.

"Vidite, tudi tisti, ki imajo ogromno denarja, gledajo na vsak evro in jih je strah, da bi jim boni propadli," se je v pogovor vključila šivilja Marica.

"Peter, kako pa veš, kdo je bončiči in kdo ne?" se je pozanimal Tone.

"Ah, bončičije takoj spoznaš. Prejšnji teden sem enega srečal pred hišo, na glavi je imel rdeč klobuk, pod pazduho pa blazino za napihnite. Vprašal me je, kje je v naši vasi najkrajša pot do plaže," se je zakrohotal Peter.

"In kaj si mu odgovoril," je zanimalo Toneta.

"Poslal sem ga k sosedovi mlaki," se je zarežal Peter. "Še bolj radoveden pa je bil njegov sin. Vprašal me je, kje v naši vasi lahko vidi slone in žirafe, ker mu je menda ata predlani na dopustu v Afriki obljubil, da ga bo letos peljal v nacionalni park."

"Neverjetno," je vzkliknil Tone. "In kam si ga poslal?"

"Na travnik pred svojo šumo, kjer se pasejo krave," je pojasnil Peter. "Opozoril sem ga, naj bo previden, ker so bizoni napadali."

"In kaj je na to rekla njegova mama?" je ostal radoveden Tone.

"Nič posebnega. Rekla mu je samo, naj se pazi, da ga ne bo požrl kakšen lev, ki se običajno smukajo okoli bizonov," je pojasnil Peter.

"No, to pa je res lepo, da si bončičije poslal k sosedovi mlaki in pred svojo šumo, kjer so spoznali naše čudovito naravno okolje," je povzdignila glas šivilja Marica. "Draga Peter in Tone, zato tudi vama predlagam, da z boni obiščeta Ljubljano, Maribor, Kranj, Koper, Celje, Jesenice, Novo Mesto, Novo Gorico, Velenje, Slovenj Gradec, Ptuj, Mursko Soboto, Lendavo in druga slovenska mesta, ki niso nič manj lepa in zanimiva, kot tuja mesta."

"Marica, veš, da imaš prav. Veliko bolje kot Slovenijo pozna tuje kraje, kamor smo v preteklosti hodili po nakupih in na izlete," sta v en glas dejala Peter in Tone.

"Kakšna sreča, da imamo epidemijo covida, saj bomo tako mnogi, ki doslej nismo imeli časa in sredstev za to, končno lahko spoznali svojo domovino," je vzkliknila Marica. "Verjamem, da se bomo zato prebivalci deželice na južni strani Alp končno med seboj bolje spoznali in se imeli med seboj tudi bolj radi!"

HUMOR

Pripravil: T. K.

Zagovornik

»Ali potrebujete zagovornika,« je sodnik na razpravi vprašal obtoženca.

»Ne,« je odvrnil obtoženi.

»Premislite, morda pa vam vendarle lahko kaj pomaga.«

»Ne, ne. Sem se že odločil, da bom tokrat vse povedal po resnici.«

Plača

»Oprostite, koliko pa bi pri vas na mesec zaslužil,« je na pogovoru za zaposlitev kandidat povprašal direktorja.

»Na začetku okoli 600 evrov, kasneje pa preko tisoč evrov,« je odvrnil direktor.

»Odlično, potem pa pridem kasneje,« je dejal kandidat.

Zanimiva delavnica

»Ati, starši od mojega sošolca imajo doma delavnico, v kateri delajo 's. p.-je'.«

»Sinko, kako to misliš?«

»Na delavnici piše: Peter Jazbec, s. p.. Kaj delajo v tej delavnici?«

»Same pufe!«

Budilka

Ker je žena kuhala mulo, se je z možem sporazumevala samo v pisni obliki preko papirčkov. Zvečer mu je na listek napisala: »Zjutraj me zbudi ob petih!«

Ko se je ob devetih zjutraj zbudila, jo je na nočni omarici čakal listek, ki ji ga je pustil mož. Na njem je pisalo: »Ura je pet. Takoj vstani!«

Hudi časi

»Odkar sem izgubil podnajemniško sobico, sem veliko prestal,« je pijanček v gostilni potožil svojemu pajdašu.

»Priatelj moj, vem, kako je to. Tudi sam sem v življenju že veliko

prestal,« ga je potolažil pajdaš.

»Kje pa?«

»Največ časa sem stal oziroma prestal v bifeju pred šankom.«

Na pokopališču

»Dober dan gospod doktor. Kaj pa vas je ob tako slabem vremenu prineslo na pokopališče,« povpraša sosed kirurga.

»Ah, nič posebnega. V bolnišnici danes delamo letno inventuro.«

Recept

»Prosim, dajte mi dve škatlici viagre,« je dejal možakar v apoteki.

»Ali imate recept,« ga je povprašala farmacevtka.

»Nimam, lahko pa vam pokažem sliko svoje žene.«

Brez razlike

»Kakšna je razlika med psom in poročenim moškim?«

»Nobene: oba pustita gospodinjo pri miru, sosedo pa bi najraje raztrgala.«

Današnja mladina

»Petrček, zakaj me tako gledaš,« je učiteljica vprašala svojega učenca.

»Zato, ker ste mi všeč,« je odvrnil Peterček.

»Veš Peterček, jaz pa nimam rada otrok.«

»Nič zato, bova pač morala paziti.«

Neljubo vprašanje

»Kaj bi bilo, če bi spal s tvojo ženo?«

»Potem bi mi vrnil milo za drago.«

Rojstni dan

»Kdaj imate rojstni dan,« vpraša uradnica na upravni enoti blondinka.

»Petnajstega maja,« odvrne blondinka.

»Katerega leta?«

»Rojstni dan imam vsako leto!«

»PÜŠLI«

Veje so še vedno najprimernejše za pripravo krušne peči za peko kruha

Sekanja vejevja, pri katerem smo ujeli Terezijo Topolovec v Stanetincih, je v današnjem času videti vse manj. Nekoč je bilo takšno delo nekaj povsem običajnega. Danes pa nekoga, ki bi sekal veje s sekiro v roki, najdeš le redko. Tudi vejevje vse redkeje konča v pečeh. Za tisto, ki pa, so iznašli posodobljen in lažji način, razvidno iz druge fotografije. Tako nasekano ali nažagano vejevje torej še vedno konča v krušnih pečeh, kjer pridne in skrbne gospodinje spečejo dober domači kruh.

F. B.

ZrNjE

iz Cerkevjak

GLASILO OBČINE CERKVENJAK
ISSN: C504-0868

tudi na www.cerkvenjak.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič,
zrnje.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Andrej Kocbek, Tomaž Kšela, mag. Mirko Žmavc, mag. Lidija Šipek, Franc Bratkovič, Janko Maguš, Danica Kladošek

Naslovnica: mag. Mirko Žmavc

Fotografije: avtorji člankov in arhiv Zrnja

Jezikovni pregled: Suzana Logar, prof.

Oblikovanje in tisk: Grafis, d. o. o.

Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781
Oktober 2021

DOM DRUŽINE HALEC
KRASIJO ROŽE

Ko smo se potepali po prelepih Slovenskih Goricah, smo ob počasni vožnji opazovali lepo zeleno pokrajino, ob tem pa tudi lepo urejene hiše. Nas je tokrat pot peljala iz Gornje Radgone v Kraljevce pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Iz ceste Gornja Radgona - Sv. Trojica, smo v Cogetincih

Na sliki ob rožah je Mitja Halec.

zavili levo in se pod avtocestnim podvozom povzpeli na vrh hriba kjer se nahaja raztegnjeno naselje Grabonoški vrh, ki se v večini nahaja na grebenih Slovenskih Goric. Tik ob cesti, v Grabonoškem Vrhu 14, je naše pozornosti bila deležna hiša družine Halec, ki je vsa v cvetju in zelenju. Prav zato je ni mogoče spregledati.

Na dvorišču smo srečali mladega gospodarja Mitjo Haleca in ga povprašali, če smemo tako lepo okrašeno hišo fotografirati in jo predstaviti v javnosti. Prijazno nam je dovolil in ob tem povedal: »Pri hiši imamo vsi, moja mama Sonja in tudi moja sopotnica Maja in jaz, radi rože. Zanje tudi vsi skrbimo. Kot vidite, nam naš trud poplačajo s svetenjem. Po pravici vam povem, da ne vem imen rož, ki se bohotijo in krasijo hišo. Mislim pa da svoje pove slika. To bi vedela moja mama, a je ni doma, saj je v službi kot trgovka. Za zalivanje dnevno porabimo kakih 100 litrov vode, Kolikor se le dá, jih zalivamo z zbrano deževnico. Pozimi te rože v večino počivajo v temnih kletnih prostorih, kjer si nabirajo moči za čas, ko spomladi pridejo na svetlo.«

Ludvik Kramberger

SREČANJE PUJSOV

V tem primeru pujsi niso »kralji živali«, ampak znameniti citroenovni avtomobili ... Tokratno sicer tradicionalno srečanje citroenovnih pujsov in njihovih ponosnih lastnikov je potekalo od 10. do 12. septembra. Organizator in gostitelj je bil Anton Slaček, znani cerkvenjaški spačkar in »nedokončani pujsar« (obnova vozila poteka v njegovi garaži). 10 vozil (največ na srečanjih doslej) in precej več njihovih voznikov in sopotnikov iz vse Slovenije si je ogledalo znamenitosti tega dela barvitih Slovenskih goric in svoje pujse pokazalo predvsem Cerkvenjačanom in Trojičanom. Citroenov kombi je še danes legenda. Teh vozil naj bi bilo v Sloveniji le 16.

E. P.

15. TRGATEV JOHANEZOVE TRTE

V Cerkvenjaku je bila v nedeljo, 10. oktobra, kljub turobnemu dnevu opravljena še ena zadnjih letošnjih trgateg, če izvezamemo morda še kakšno pozno ali ledeno. Že petnajstič so obrali potomko najstarejše trte na svetu z mariborskega Lenta, stare že okoli 450 let.

Na že tradicionalni prireditvi Pod klopotcem s trgatvijo Johanezove trte, ki je praznovala majhen jubilej, je namen predvsem druženje, ki je v tem koronačasu seveda omejeno. Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina skupaj z Občino Cerkvenjak je uspešno povežalo ta dogodek v turistično prireditev, ki se je radi udeležijo tudi kronane glave, vinske kraljice in vinski vitezi od blizu in daleč.

Letošnje spomladanske vremenske razmere niso prizanesle niti Johanezovi trti, potomki z mariborskega Lenta, saj je ta glede na lansko leto obrodila za tretjino manj grozdov, sta povedala Damijan Breznik, viničar Johanezove trte, in Marjan Žmavc, gospodar trte, sicer pa cerkvenjaški župan.

Kot običajno, razen lani, ko je trgateg bila opravljena v ožjem krogu, na prireditvi ni manjkal kulturni program, v katerem so sodelovali učenci Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci, harmonikar Jaša Mulec in recitatorki Anisa Furst in Ula Kavčič in seveda že skoraj redni spremljevalec tega cerkvenjaškega dogodka Stanko Ilijaš iz Radencev.

Prisotne so nagovorili župan Marjan Žmavc, predsednik Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak Franci Zorko, Tjaša Simonič, 6. cerkvenjaška vinska kraljica, in viničar Damijan Breznik. Podelili so tudi protokolarno vino, ki so ga letos prejeli:

David Klobasa, župan Občine Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Milan Repič, župan Občine Benedikt, Marjeta Šalamun, predsednica Društva Krdebač, Gorazd Duh, bivši predsednik in aktivni član Društva Krdebač, Janez Dimec, predsednik NK Cerkvenjak, Milan Fleissinger, podjetnik in član Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak, ter Roman Lorenčič, predsednik Društva general Maister Cerkvenjak.

Franc Bratkovič

CENIK OGLASNEGA PROSTORA IN KOMERCIALNIH SPOROČIL V ZRNJU

Delež strani	Velikost v cm ²	Cena barvnega oglasa v € brez DDV
1/8	59,63	45,00
1/4	119,25	75,00
1/2	238,50	135,00
1/1 (26,5x18,0 cm)	477,00	250,00
Naslovnica	77,00	180,00